

II.
P. 22354.

f/2

Cerkveni

GOVORNIK

slovenskiga duhovstva

za vse nedelje in zapovedane praznike

skezi leto.

Na svitlo dajó
nekteri Ljubljanski duhovni.

I. tečaj. — 1. zvezek.

Od I. do XIII. nedelje po binkoštih.

(Cena 36 kr.)

22851. II. C. J. 2

S pričujočim zvezkam v življenje kličemo: „Cerkveniga
Govornika“ slovenskiga duhovstva, in ga tako imenujemo,
ker je upanje, de se bodo v zlajševanje častitimu duhovstvu in
v prid slovenskiga naroda gospodje govorniki iz vsih slovenskih
strani k temu koristnimu delu pridruževali. Pervimu zvezku bo
nasledoval o primernim času drugi, tretji in četerti; in če se s
pervim tečajem naše početje ustanovi, bi utegnili z Božjo po-
močjo tudi daljni tečaji nasledovati. Posamezni zvezki bodo po
kakih 7—9 pól, ter po razmeri praznikov in po družih okolišinah
nekoliko več ali manj obsegali.

Dr. Andrej Čebašek.
Luka Jeran.
Janez Stritar.
Andrej Zamejc.

Pervo nedeljo po binkoštih.

Praznik presvete Trojice.

„Pojdite in učite vse narode, in keršujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha“. Mat. 28, 19.

Od kerstne obljube.

„**K**dor koli hoče zveličan biti, je pred vsim treba, de se derši katoliške vere. Katoliška vera pa je ta, de eniga Boga v Trojici, in Trojico v enim Bogu častimo“. (Atan. vera.) To je nar veči skrivnost sv. vere, ki jo dans katoliška cerkev obhaja, de tako rekoč vse skupej povzame, kar je o božičnih, velikonočnih in binkoštnih praznikih posebej obhajala, in zdaj s to nar veči skrivnostjo vernim ob enim pred oči postavi vse dobrote treh Božjih peršon: Očeta, ki je vse vstvaril, in po očetovsko preskerbljuje; Sina, ki je z Očetam eniga bitja, od njega rojen od vekomaj, od Marije Device pa v polnosti časa, de bi nas rešil sužnosti greha in nam odperl pot v nebesa; sv. Duha, ki se izhaja od Očeta in Sina, in je, od obeh poslan, napolnil verne s prečudnimi gnadami, in obnovil obličje zemlje. Kako bi zapopadla revna stvar to prečudno bitje Božje in nezmerno veličastvo brez konca, studenec vse dobrote in vse polnosti? Sam sv. Pavel, ki je, v tretje nebesa zamaknjen, gledal prečudne reči, z začudenjem zakliče in zdihne: O visokost bogastva, Božje modrosti in znanja!

Akoravno pa trojediniga Boga, ki prebiva v nedosegljivi luči, ne moremo zapopasti, so nam vender toliko bližej prečudne milosti in dobrote treh Božjih peršon. Spomin tih dobrot obhajamo o praznikih celiga leta, vsako nedeljo in vsak dan, posebno pa današnji praznik, ko jih Jezus veli deliti vsim, rekoč: *Pojdite in učite vse narode, in keršujte jih v imenu Očeta in Sina in s. Duha.*

Tudi mi smo zmed tistih srečnih, na katerih se je spolnilo to Jezusovo povelje; v imenu treh Božjih peršon smo keršeni ter v božje ljudstvo in božjo službo posvečeni in odločeni. Velike pravice so nam bile dodeljene, ker nas je, hude sužnosti rešene, Oče zvolil za svoje otroke, Sin za svoje brate, sv. Duh za svoj posvečeni tempel. Sami smo pa tudi prevzeli velike dolžnosti. Ko smo stopili pod bandero Kristusovo, smo se odpovedali vsi pregrehi in zapeljivosti, ter obljubili, živo vero v Boga Očeta, Sina in sv. Duha, zvesto pokoršino pa katoliški cerkvi. To je imenitna nasprotna pogodba ali zaveza, ki jo imenujemo kerstno obljubo. O de bi pač te svete obljube nikdar ne pozabili, in ji vselej zvesti ostali!

Ker nas današnji praznik te kerstne obljube, trojedinimu Bogu storjene spomni, in je na njenim spolnovanji vse ležeče, jo hočemo dans nekoliko premisliti. — Vse v veči čast presvete Trojice in v naše zveličanje.

Velike dobrote so prejeli Izraelci od usmiljeniga Gospoda, ko jih je izvolil za svoje ljudstvo, rešil iz Egiptovske sužnosti, sovražnike pokončal in rešene peljal proti obljubljeni deželi. Zato jim govori po Mojzesu: „Ako bote moj glas poslušali in obvarovali mojo zavezo, mi bote lastnina zmed vsih ljudstev; vi mi bote duhovno kraljestvo in sveto ljudstvo. In vse ljudstvo ob enim odgovori: *Vse, kar je Gospod govoril, bomo spolnovali.* Še veliko obilniši dobrote, kot Izraelcam, usmiljeni Bog skazuje vsim vernim kristjanam že pri sv. kerstu. V grehu rojen si bil v sužnosti peklenkiga Faraona, otrok jeze Božje, nar revniši in nar nesrečniši stvar. Pa pri sv. kerstu si bil oblit s tisto čisto vodo, od ktere prerok Ecehiel pravi, de človeka vsih madežev in hudobij opere. Sv. kerst je, kakor rudeče morje, peklenkiga Faraona pokončal, in ti si bil po boljšim Mojzesu, Jezusu Kristusu iz hude sužnosti popolnoma rešen, de ni nič pogubljenja vredniga v tebi bilo. Še več, preroben si bil v otroka Božjiga, de smeš klicati: *Aba, ljubi Oče!* „*Glejte, kako ljubezin nam je Oče skazal, de clo otroci Božji se imenujemo in smo*“. Posvečen si bil za tempel sv. Duha, v katerim on prebiva, in te napolnuje s prečudno lepoto svoje svete gnade; „*ali ne veste, de ste tempel Božji, in de sv. Duh v vas prebiva?*“ Ud Kristusov si postal, ker ud skrivnostniga telesa

Kristusoviga, sv. cerkve, tako de si z njim v nar tesneji zavezi, in ti od njega življenje doteka; „*Kristusovo telo ste, in udje eniga uda, de ne sami, ampak on z vami. Zato si pa tudi š njim sodedič (zravenerbič) nebeškiga kraljestva, ker se ti š njim odprejo rajske vrata, de, ako z njim terpiš, boš tudi z njim poveličan; greha rešeni, ste služabniki pravičnosti postali*“. Gotovo velika dobrota, de smo bili greha rešeni in za Božje otroke posvečeni; de bi jo pač prav spoznali in si jo k sercu vzeli, gotovo bi nam bilo bolj mar, se z vso močjo te dobrote vrednih skazovati.

Zakaj te gnade in pravice sv. kersta so nam bile podeljene le s to pogodbo, de smo po svojih botrih obljubili, se varovati vsiga, kar Bog prepové, in dopolnovati vse, kar on zapové. To je namreč velika dolžnost, katero dopolnovati smo se zavezali. To je obljuba za vsakiga kristjana nar *perva* in nar imenitniši. Ta obljuba je *nerazvezljiva*, ktere te nobena oblast v nebesih in na zemlji odvezati ne more. Ta obljuba je storjena, ne ljudem, ampak *trojedinimu Bogu*, ki po svoji svetosti vsako prelomljenje ojstro kaznuje. Ta obljuba je storjena v *cerkvi*, v *hiši Božji*, vpričo nebes in zemlje, pred angeli in ljudmi, ki so priče besede, ki se slovesno izrekuje. To obljubo stori revni človek nar *višimu Gospodu*, ki ga je odkupil z drago kervjo lastniga Sina, pod to pogodbo, de ima znanaprej le Njemu služiti. Zares zaveza nar bolj slovesna in nar bolj sveta, ki je po besedah sv. učencikov podpisana s Kristusovo kervjo, obljuba, v kateri Bog človeku lastno kraljestvo, človek samiga sebe Bogu v službo obljubi.

Veliko namreč ta obljuba obsega, kakor se po nji veliko dosega, zares smemo reči, vse dolžnosti kristjana so v nji v kratkim zapopadene, namreč se varovati hudiga, in živeti po keršanski veri do konca. Zato si se pred vsim odpovedal hudiču, to je, de nočeš več biti v njegovi službi, ki je oče in začetnik vse hudobije, ne več poslušati njegovih skušnjav. Odpovedal si se njegovimu napuhu, ki je začetek vse pregrehe, to je, de nočeš več biti Bogu nepokorin, kakor hudobni duh, ki je z napuham grešil, in v napuh napeljuje. Odpovedal si se vsimu njegovimu djanju, to je, vsim pregreham in zapeljivosti, ker satan ne more drugiga, kot grešiti ali v greh zapeljevati. „*Kdor greši, je iz hudiča, ker hudič greši od začetka*“. Ker je pa satan poglavar sveta, in se njeega dostokrat posluži, de bi nas v greh napeljal, zato si se s tim odpovedal tudi svetu in njegovim zapeljivim naukam. Trikrat si

bil slovesno vprašan: Se odpoveš? In si s svojim poterjenjem se vsimu odpovedal, kar keršanska pravica v prvem delu: *varuj se hudiga*, terja; vsimu grehu v mislih, v besedah, v djanji vsim poglavitnim, v nebo vpijočim, ptujim in drugim greham.

In zares je potrebna ta odpoved temu, ki hoče v službo Gospodovo, v vojsko za Kristusa stopiti, saj *dvema gospodama nihče ne more služiti. Kako bi se strinjala (skupaj vzela) luč in tema, kako Kristus in Belial?* V veči slovesnost te odpovedi so mógli nekdam oblačila sleči, bosu se odpovedati, roke skleniti, na zemljo pljuniti, de bi s tim svoj stud nad vsim posvetnim in pregrešnim naznanili.

Veliko obseže trojna odpoved, vender ne vsiga, kar kerstna obljuba v sebi ima. Ne le hudo opustiti, temuč tudi dobro storiti smo dolžni in smo obljubili. Kakor so se Izraelci po sužnosti od ene strani sovražnika branili, in na drugi strani tempel in sveto mesto zidali, tako se keršenec ne le sovražnemu grehu odpove in braniti zaveže, temuč obljubi tudi, tempel svojiga serca če dalje bolj posvečevati, za nebeški Jeruzalem si zmirej bolj prizadevati. Zato obljubi, ko je s sv. oljem pomazan, verovati v Boga Očeta, vsigamogočniga Stvarnika, in se s tim zaveže, njega Gospoda vsih stvari, Očeta vsih ljudi spoznati, in sicer ne le z mertvo, ampak z živo vero, ki stori, kar veruje, ki je z ljubeznijo sklenjena, ki uči, biti popolnoma, kakor je nebeški Oče popolnoma. Keršenec obljubi verovati v Jezusa Kristusa, de namreč hoče po nauku in zgledu Zveličarja živeti, to in tako misliti, govoriti in delati, kar in kakor je on učil in delal, z dušo in s telesam se njemu darovati, ki se je sam za nas v dar dal, de, ko je svetu odmerl, bo njemu živel. „*Vsi ki ste v Kristusu keršeni, ste Kristusa oblekli.*“ Tretjič obljubi verovati v sv. Duha in njegovo cerkev, de se bo njemu dal vižati, čigar gnada je nad keršeniga razlita, čigar tempel je s to gnado postal; verovati pravo cerkev, ktero sv. Duh vlada, ktere otrok keršenec postane, ktera ga kakor dobra mati hoče voditi in zanj skrbeti vse življenje. Z eno besedo, kar drugi del keršanske pravice uči, kar nar veči zapoved: *Ljubi Boga čez vse*, v sebi ima, vse to obseže drugi del kerstne obljube. In kdo bi ne obljubil z veseljem ljubezni Očetu, ki nas je popred ljubil, in nas zdaj za svoje sprejme? kdo ne Sinu, ki je iz ljubezni do nas rojen bil in umerl? kdo ne sv. Duhu, ki nam do-

deli dragi zaklad posvečujoče gnade? kdo ne cerkvi, ki nas hoče z materno skerbjo voditi do zadnje ure?

Ali ni očitno že samo po sebi, de ni dosti le stopiti v sveto družbo, temuč de se je treba tudi po njenih postavah ravnati? Še ljudje tirjajo, de dopolnimo, kar smo obljubili, posvetne postave oestro štrafujejo krive prisege; kako še le bo pravični Bog štrafoval tiste, ki so obljubi nezvesti. Če je bila smert odložena za tiste, ki so pred dvema pričama Mojzesovo postavo prelomili, ali mar svetjši obljube in veči postave nove zaveze ne bo treba spolnovati? Ko bi imeniten gospod revno dete za svojiga otroka in deda vzel z določenimi pogodbami, ali bo sprejeti otrok te pogodbe zane-marjal?

Zraven tega pa, kako srečin je, kdor to obljubo dopolnuje! On je vso postavo dopolnil, je vredin otrok nebeškiga Očeta, prijatelj trojediniga Boga, veselje angelov, čast sv. cerkve; v sebi pa občuti mir in veselje, ki ga svet dati in vzeti ne more. On raste v čednostih, kakor drevo ob potoku, ter vse djanje in nehanje, vse dobrote in nadloge mu služijo v veči in veči popolnamosti; le pri Bogu ima misli in želje, v Jezusu najde svoje veselje, polno Božjiga duha puhti njegovo serce proti nebesam: *Hvali, moja duša, Gospoda, ter ne pozabi njegovih dobrot! Velike reči mi je storil, On, ki je mogočin, in sveto njegovo ime. Blagor takim, ker njim velja beseda sv. Pavla: Bodi Bogu hvala, de, ker ste bili sušnji greha, ste zdaj iz serca pokorni temu nauku, kterimu ste se vdali; ker ste greha rešeni, ste služabniki pravičnosti postali.* Zato tako priserčno opominja božji namestnik, ko poda keršnimu belo oblačilce: *Vzemi belo oblačilo, ktero ne-omadešano prinesi pred sodnji stol našiga Gospoda Jezusa Kristusa!* Zato so prvi kristjani tako slovesno ponavljali kerstne obljube, posebno v preganjanji, de so vnovič vero oživljali; in v hudih skušnjavah, de so se ložej obvarovali greha in Jezusu zvesti ostali; zato jih je bilo toliko, ki so kerstno gnado skoz toliko let zvesto ohranili, in raji zaničevanje in smert prestali, kakor de bi bili kerstno obljubo prelomili; in še dan današnji pišejo misionarji od spreobrnjenih, ki ne zapopadejo, kako bi mogel keršen človek tako nehvaležin biti in Boga žaliti, ter kerstno nedolžnost z vso močjo zvesto varujejo. O prelepi zgledi keršanske zvestobe, zakaj niste bolj obilni in razširjeni med kristjani! —

Kako se pa med nami kerstna obljuba spolnuje? O mili Bog!

verniga kristjana mora serce boleti, če pomisli, kako keršeni spet nazaj v sužnost satanovo dirjajo, kako spet pregreha, posvetnost napolnuje serca, ki so bile obdarovane s prečudnimi gnadami; kako so misli in želje le na nečimurnost obrnjene, kako besede in dela le hudobijo razodevajo, ravno kakor bi se bili le grehu zavezali in Bogu odpovedali! Ali kažeš ti, de si se hudiču odpovedal, ki ga vedno na jeziku imaš, in mu vse reči izdajaš? Ali ne kaže tvoja nečimurna noša, prederzni pogledi, nespodobno zadržanje — nečistiga duha, ki se je tvojiga serca polastil, prebivališe sv. Duha oskrupil, in ga spremenil v gnjezdo satanovo? Kaj pa tvoje djanje, če se slabih navad tako deržiš, de te noben učenik, noben spovednik, nobena reč ne more od njih odtergati? S kraljevim prerokam zdihnem: *Človek, ko je v časti bil, je nespametin postal, nespametni šivini je enak postal*; z njim rekoč zakličem: *Človeški otroci, kako dolgo bote težkiga serca, kaj ljubite nečimurnost, in išete laši?* z milimi besedami s. Cipriana, ki je nezvestiga Fortunata svaril, te posvarim: *O nesrečnež, kaj ti je Kristus storil, de ga zapustiš, in se v hudičevo sužnost verneš, iz ktere te je on s svojo kervjo rešil? Ti si mu zvestobo obljubil, si svojo obljubo očitno vpričo sv. cerkve storil. Ti si sv. Duha za poroka in njegov dar v zastavo nebeške krone prejel, kiti je pripravljena. Ti si hudiču, tvojimu in Božjimu sovražniku, večno sovraštvo prisegel, njegovi nečimurnosti in gerdi poželjivosti se odpovedal. Nesrečnež! kaj si zaslužil, ko si zapustil svojiga Boga, kteriga si si pri sv. kerstu Gospoda zvolil, in si se k hudiču in njegovim delam vrnil?* —

In ako tudi drugi del kerstne obljube pomislimo, v katerim si obljubil živo vero v trojediniga Boga in vse resnice sv. cerkve, položi roko na serce in povej: Ali nisi nebeškiga Očeta pozabil in zapustil, kakor zgubljeni sin, de bi se mogel on tudi čez te pritožiti, kakor čez nezveste Izraelce: *Otroke sim zredil in jih povikšal, oni pa so mene zavergli!* Ali nisi Jezusovih naukov malo porajtal, ali nisi brez ljubezni do njega, de se ti toži, ga obiskati, in se pri njem pomuditi? Koliko ti je bilo mar, gnado sv. Duha ohraniti in pomnožiti, ako si se prederzno v nevarnosti podal, svete navdajanja pa v tvojim sercu prostora najdle niso? Kje je pokoršina do svete cerkve, ko na njen materni glas tako malo porajtaš, de žalostna mora tožiti: *Ako sim jest mati, kjè je moja čast?* —

Zares britko bi mogel tožiti s prerokam: *Dvojno hudobijo je storilo to ljudstvo, mene, studenec žive vode, so zapustili, in si kopali vodnjake, ki vode ne derže. — Otemnelo je zlato, spremenila se je nar lepši barva. Ali je to tisto zvoljeno ljudstvo, ki je tako prečudno bilo rešeno in obdarovano, ki je pa pravico prvo-rojenstva, kot Ezav, za malo vredno reč prodalo?*

In kaj čaka enkrat vse take nezveste? Godilo se jim bo, kakor je žugal diakon Murit nezvestimu Elpidoforu, ko mu je kerstno obleko pokazal rekoč: Glej, nesrečnež, ta obleka bo zoper tebe tožila, nekdam spomin tvoje nedolžnosti, zdaj vekomaj znamenje tvoje nezvestobe. Godilo se jim bo, kakor piše s. Efrem: *Tisti kristjani, ki niso zvesti bili obljubam sv. kersta, bodo pri sodbi iz Jezusovih ust zaslišali strašne besede sv. Evangelija: Iz tvojih ust te sodim, malopridni hlapec, iz tvojih obljub te obsodim, ktere si tako slovesno storil, in tako nevredno prelomil!*

Pomisli, svari sv. Gregor Nazianzenski, de boš zavolj Bogu storjene obljube enkrat oster odgovor mogel dajati, in po svoji lastni obljubi boš opravičen, ali kakor krivi prisežnik zaveršen. O kristjan, kaj boš storil, ko pridejo služabniki nebeškiga kralja povabljeni klicat k večerji, tebi pa kralj poreče: kako si sem prišel brez svatovskega oblačila? ne vidim oblačila, ki sim ti ga dal, opraniga v vodi, pofarbaniga s kervjo Božjiga Jagnjeta; ne vidim znamenja sv. Trojice, v ktere imenu si bil keršen; nisi več vojšak Kristusov, pod čigar bandero si prisegel; kot malopriden hlapec si zapravil dragi zaklad, ki ti je bil zroč!

O de bi pač to vsi pomislili in si k sercu vzeli, preden jih zadene Božja pravica! De bi slehern, ginjen od svetiga strahu, terdno sklenil, rekoč: Zvest hočem biti svoji obljubi, naj velja, kar hoče; nikdar nočem nasprot ravnati, vselej zapovedano natančno spelniti, in tudi že zadolženo popraviti. Mož beseda hočem biti, naj velja, kar hoče; če se tudi zoperstavlja sprideno nagnjenje, če tudi drugi z besedo in z zgledam nasprot ravnajo; zvest hočem biti Bogu storjeni obljubi vse življenje noter do zadnje ure, kjer mi ima biti v tolažbo in čast, in ne v strah in zaverženje. „*Rekel sim, zdaj začnem.*“ Ne sme minuti današnji praznik; ne zapustim pred tega svetiga kraja, dokler ni sklep storjen, in ponovljen, zvesto se kerstne obljube deržati.

De boš pa ložej stanoviten v svoji ponovljeni obljubi, ponavljaj jo večkrat v svojim prihodnim življenji. V spomin svoje za-

veze z Bogom, in dobrot od njega prejetih, so Izraelci vsako leto slovesno praznik obhajali, in jim je bilo zapovedano, da naj jim bo ta dan nar svetejši in nar imenitniši. Kolikanj bolj z veseljem naj se še le kristjan spomni Bogu storjene obljube in od njega prejetih dobrot. Stori to posebno *ob skušnjavah*, ko te hudobni svet zapeljuje, te hudo-poželenje v greh vabi, ponovi Bogu storjeno obljubo, in reci s sv. Krizostomam: *Odpovem se ti, satan! tebe se držim, o Kristus!* in s Kristusom, ki je svet premagal, boš tudi ti vse pregrešno vabljenje srečno premagal. *Stori to v dan svojiga godu in rojstva*; ta dneva te spomnita drugiga rojstva v sv. kerstu, in svetnika, ki ti je v zgled in za besednika dan; te spomnita obljube v tvojim imenu storjene, in dobrot, tebi dodeljenih. Če svet z veseljem obhaja rojstne dneve, ali se ne spodobi vernimu kristjanu še bolj veseliti se prerodenja z gnado? Spomni se takrat živo Očeta, ki te je za otroka sprejel, Jezusa, ki te je drago odkupil, sv. Duha, ki te je prečudno obdaroval; ponovi, kakor že nekaj prvi kristjani, svojo obljubo, in začni novo življenje, kakor bi bil ravno zdaj keršen. Stori to, *pred spovedjo in sv. obhajilam*. Tukaj se vnovič zavežeš, se grehu odpovedati, tukaj se imaš bolj natanko z Jezusom skleniti. Boljšiga opraviti ne moreš za vredno pripravo, bolj Jezusu ne skazati svoje ljubezni, kakor če mu obljubiš, nikoli od prve ljubezni ne odstopiti. Stori to, *velikonočno in binkoštno saboto*, o katerih so nekaj navadno sv. kerst slovesno delili, in še zdaj, ko kerstno vodo posvečujejo, se tudi sam spomni, da si bil po nji prečudno preroden. Stori ravno tako v praznik *sv. Trojice*, ko si v imenu treh božjih peršon keršen, in se spomniš vsih po njih prejetih dobrot. Opravljaj to pogosto, *vsako nedeljo*, ki je v tvoje posvečenje odločena, *kolikorkrat v cerkev stopiš in kerstni kamen ugledaš*, se spomni nar prve in nar imenitniši obljube. In stud nad greham se bo v tvojim sercu zmiraj bolj obudoval, sv. vera in ljubezin bote oživele in z njima vse druge čednosti in spolnile se bodo Jezusove besede, da tudi moj Oče bo takiga ljubil, in homo k njemu prišli in v njem prebivali. — *Poterdi o Bog, kar si storil med nami*, poterdi te dobre sklepe, da kakor rodovitno drevo sadu obrode, in nas tje perpeljejo, kjer homo z vsimi izvoljenimi z enim glasom klicali: Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu; kakor je bila od začetka, in zdaj in vselej in na večne čase! — Amen.

Praznik sv. Rešnjiga Telesa.

„Pridite, molimo in padimo na kolena pred Bogam; zdihujmo pred Gospodam, ki nas je vstvaril; ker On je naš Bog, mi pa smo njegovo ljudstvo, in ovce njegove čede.“ Ps. 94.

Od obiskovanja s. Rešnjiga Telesa.

Kaj se veseli dans vesoljni keršanski svet, kaj praznuje katoliška cerkev, de kot nevesta ozaljšana zbira svoje otroke okrog Božjiga ženina, in jih pelje z njim vred po lepo osnaženih ulicah, potih in zelenim polji, kakor de bi se bil ves svet spremenil v tempel Božji? Kaj pomenijo vihrajoče bandera in olepšani altariji, pa toliko veselo petje in lepo zvonenje, de se veselje bere na obrazu sleherniga verniga kristjana? Ali ni, kakor bi bil prišel nebeški Jeruzalem na zemljo, ko se razlega trikrat *Sveto* čez hribe in doline, po mestih in vaséh? — Živo spričevanje daje s tim ves keršanski svet, de je Jezus v sv. Rešnjim Telesu zares pričujoč, in mu torej gre prava Božja čast. Vesel spomin na postavljenje nar sv. Zakramenta sv. cerkev obhaja, ker vèliki četertik, ko ima spomin terpljenja in smerti svojiga Božjiga ženina, ne more tolikiga veselja dosti slovesno praznovati. Očitno zadoštenje vernih je za toliko razžaljenja, ki se Jezusu godi v ti ponižni podobi. Vesoljna zahvala je za neskončno dobroto, ki nam jo je Jezus v ti skrivnosti zapustil. Očitna zmaga je, ktero katoliška cerkev vsako leto z vso častjo obhaja, ker je od svojiga začetka do današnjiga dne to skrivnost Božje ljubezni med svojimi otroci zvesto ohranila in branila zoper hudobne napade svojih sovražnikov. Praznik sv. Rešnjiga Telesa je, ki ga sv. cerkev že od 13. stoletja častitljivo obhaja; praznik, ki je v nekim pomenu nar večí, ker vsi drugi obhajajo le spomin svetih skrivnost, ta praznik pa zapopade skrivnost in resnico samo, vsi drugi prazniki čez leto na tega le tako rekoč pripravljajo, zato leta pride h koncu za vsimi drugimi. Od tod toliko veselje, tolika slovesnost! Izraelci so nekđaj s tako častjo skrinjo zaveze nesli, de je sam kralj David od veselja poskakoval; ali se ne spodobi, de kristjani nezmerno vikši skrivnost z vso mogočo častjo praznujejo, Jezusa

z molitvami in petjem spremljajo, in vse stvari vabijo k počesenju tega, ki sté mu nebo in zemlja slavo dolžne? Če je Izraelsko ljudstvo veselo naproti hitelo Jezusu cvetno nedeljo in klicalo: Hozana Sinu Davidovimu, češen, ki pride v imenu Gospodovim! ali verno ljudstvo ne bo še večji hvaležnosti občutilo in časti skazovalo temu, ki je še vedno med nami, in nam obilnost gnad deli? Zato velja vsim beseda: Pridite, molimo, in padimo na kolena pred Bogam!

Pa ne le dans, vedno je Jezus med nami v nar svetejšim zakramentu, pripravljen sprejemati naše češenje in naše molitev, deliti nam potrebnih gnad in dobrot. O de bi pač verni kristjani to bolj pomislili in bolj pridno spolnovali eno nar lepših dolžnost, in se poprijeli ene nar rodovitniših pobožnost, namreč pogosto Jezusa obiskovati in moliti v sv. Rešnjim Telesu! *K večimu počesenju te presvete skrivnosti bom dans govoril od obiskovanja sv. Rešnjiga Telesa in od obilnih gnad te pobožnosti.* — O Jezus! ki nas s trona svoje milosti vabiš: Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obloženi, oberni in potegni k sebi v ta namen serca vernih, de pri tebi veselje in pomoč najdejo! —

SV. vera nima nobene resnice, ki bi bila bolj spričana, zraven pa tudi bolj spodbudljiva in častitljiva, kakor je skrivnostna resnica, de je Jezus v sv. Rešnjim Telesu zares pričujoč po Božji in človeški naturi. On, ki je nebo in zemljo iz nič vstvaril, je govoril: „*To je moje Telo*“. On je pričujoč, ki ga nebo in zemlja ne obsežeté, ki je zapopadek vse svetosti in ljubezni. On je pričujoč med nami, skrit pod podobo kruha, ker vé, *de brez njega nič ne moremo.* On ostane med nami, ker nas je ljubil do konca, in ker je njegovo veselje, biti med človeškimi otroci. Če smo pa te pričujočnosti Jezusove gotovi, je naša dolžnost, ga moliti in častiti, in ljubezin nas veže, ga pogosto obiskovati. Zakaj On je tisti, v čigar imenu se priklanjajo vse kolena; tisti, od kteriga govori sv. pismo: „*Molijo naj ga vsi njegovi angeli*“; tisti, od kteriga govori skrivno razodenje: „*Njemu, ki je na tronu, in Jagnjetu čast in slava, hvala in moč na vekomaj!*“ In kakor je od vekomaj češen, tako mu tudi precej pri rojstvu na zemlji angeli čast prepevajo, pastirji hite in ga molijo; prednj padejo modri in mu darujejo nar dražjih zakladov. In ko po deželi uči in do-

brote deli, pride gobov siromak in ga moli, kananejska žena mu vso čast skaže, tudi rimski stotnik gre in ga ponižno počasti. Ravno ta čast mu gre tudi v nar sv. Zakramentu. Res je tukaj v ponižni podobi skrit. Ni na tronu časti, kakor ga je vidil Izaija; ne v svitlim oblaku, kakor se je bil prikazal Salomonu, ampak v podobi kruha, kjer se še bolj poniža, kot pri včlovečenji, in skrije Božjo in človeško naturo. Pa skrila je svoje veličastvo, ker bi mi sicer pred njim obstati ne mogli, saj clo učenci na Taboru le žarka tega veličastva niso mogli prenesti. Skrila je veličastvo, de bi mi bolj z zaupanjem prednj stopili. Ponižal se je, de bi ga mi povikševali, kakor se je tudi ponižal že v včlovečenji, in je bil zato povikšan od Očeta. Zato mu nar veči čast v ti skrivnosti skazuje sv. cerkev, in enako tudi svoje verne opominja. Ona s častjo obdaja kraj, kjer Jezus prebiva, mu prižiga luč, se priklanja s svojimi kolena, izpostavlja sveto Rešnje Telo, ga pri sv. maši povzdiguje, de bi ga vsi molili, in mu v sv. pesmih hvalo peli. Napravila je ona clo bratovšine in rede, de se po modri skerbi predpostavljenih neprenehama noč in dan sv. Rešnje Telo časti in moli.

Gotovo poglavitna pobožnost za verniga kristjana je, Jezusa častiti in ljubiti. Prav je, de častimo angele in svetnike, pa pred vsim častiti moramo tega, ki ga angeli in svetniki časté. Prav je, če greš s pravim namenam na Božjo pot na kak kraj, kjer Bog po prošnjah svetnikov dostikrat posebne milosti deli; pa nar perva, nar imenitniši Božja pot je k sv. Rešnjimu Telesu, k temu, ki je pot, resnica in življenje. Lepo in dolžnost je, de imaš v časti ostanke svetnikov, blagoslovljene reči, pa v koliko veči časti moraš imeti še le nar Svetejšiga samiga v presvetim Zakramentu, ki je znamnje neskončne ljubezni, tvojiga praviga živiga Boga. Treba je, de prosiš za vsakdanji kruh, pa še bolj treba in zveličavno je, de prosiš za nebeški kruh, ki ima vso sladkost v sebi, in daje večno življenje. Zares, svoje veselje bi mogli v tim najti, pri Jezusu biti in njega moliti. Pravični stare zaveze so hrepeneli po njem, in klicali, de bi ga nebesa rosile in oblaki dežili, de bi se zemlja odperla in rodila odrešenika; ali bo mo mi zdaj, ko je med nami, do njega merzli ostali? Pobožni David je zdihoval po tempelnu: Kako ljubeznjive so tvoje prebivališa, o Gospod! moja duša hrepeni in koperni po veži Gospodovi; ali mi pa po svetejših tempelnih Jezusa Kristusa nobenih želja nimamo? Daniel v babilonski sužnosti trikrat na dan odpre okno proti Jeruzalemu, na kolena

pade, serčno zdihuje in goreče moli, obrnjen proti tempelnu, kjer Jehova prebiva; ali mi pa svojih oči in src ne bomo tje obračali, kjer je naš Bog in prijatelj vedno pripravljen nam pomagati? Kako veselja uneti in gorečnosti polni bi bili ti sveti možje, ko bi bil Bog v njih tempelnu tako resnično pričujoč, kakor v naših. In zares, toliko ljubezni gorečih src do Jezusa v sv. Rešnjim Telesu najdemo ob vsih časih. Kakor Peter na gori ves zamaknjen kliče: Gospod, tukaj je dobro biti! tako so tudi pobožni kristjani vselej imeli svoje sladko veselje v pobožnim zamaknjenji pred sv. Rešnjim Telesam. Zvesti služabnik sv. Alojzi la Nuza je bil že mlad tako od ljubezni do Jezusa unet, de se je vidilo, kako se zavolj sladkosti, ki jo tukaj vživa, težko loči od sv. Rešnjiga Telesa; še postoji, se proti altarju ozre, kolena pripogne, ko iz pokoršine mora oditi. Sv. Alojzi Goncaga se ni mogel popred od Jezusa ločiti, de mu zapovedo, in ker ga pokoršina sili oditi, kliče od ljubezni unet: Odstopi, o Gospod, odstopi od mene! S. Frančišk Regis se srečniga šteje, de se pri zaperti cerkvi saj pred cerkvijo v dežji in mrazu svojiga Odrešenika veseliti smé. S. Vincenci Pavljanski obiše nar sv. Zakrament, kolikorkrat le more; pri Jezusu počiva od svojiga truda, je pred njim ves zamaknjen, kakor bi ga s telesnimi očmi vidil, in želi, ko bi mu dolžnosti dopustile, vse svoje življenje tukaj v notranji molitvi dopernesti. O. Baltazar Alvarez se ozira velikrat pri svojih opraviilih proti kraju, kjer vé, de se nar svetejši Zakrament znajde, ga velikrat obiše, in včasih cele noči pred njim ostane. S. Ana Križanka, iz reda sv. Klare, je bila zato, ker je toliko časa pred sv. Rešnjim Telesam dopernesla, imenovana nevesta sv. Zakramenta, in se od njega kar ni mogla ločiti. Ko jo vprašajo, kaj tukaj dela ves čas, odgovori: Vso večnost bi tukaj ostala. Ali ni tukaj naš dobrotljivi Bog, in me vprašate, kaj de delam pred njim? Ljubim ga, kdo je bolj naše ljubezni vredin, kot On? Častim ga, komu gre večí čast in hvala, kot Bogu? Hvalim se mu za dobrote, od koga imamo večí dobrote, kakor od Boga? Darujem se mu, komu hočemo sebe in vse darovati, če ne Bogu, od kteriga smo vse prejeli? Prosim ga, kdo nam zamore večí gnade deliti, kot On, začetnik vsih gnad, Gospod vesoljniga sveta? Kaj stori reven pred bogatim, bolan pred zdravnikom, žejin pri studencu, lačin pri polni mizi? — Sploh vsi svetniki so imeli nar večí pobožnost, nar večí veselje do Jezusa v sv. Rešnjim Telesu, nar močnejši sklepe, nar sveteji obljube so

delali pred tim tronam. Sv. Alfonz Ligvori pové sam od sebe, de njegov sklep, svet zapustiti, je le od tod, in de vse ima le pobožnosti do tega sv. Zakramenta zahvaliti.

Kako merzli so pa po navadi današnji kristjani do te nar svetejši skrivnosti! Kak razloček med vero in med zadržanjem, ker namreč verujejo, de je njih Bog in Gospod na altarji, in ga vender ne obiskujejo, njih serce ne čuti nobenih želja do Jezusa, zaperto ostane pri luči, merzlo pri ognji ljubezni. In ko bi jih cerkvena zapoved ne vezala priti ob odločenih časih pred tron Božji, cele tedne bi na to ne mislili, nikoli bi jim zato mar ne bilo, nikoli bi časa zato ne imeli, kteriga vender toliko nepotrebno potratijo! Brez družine človek ne more biti ne en dan, za družino ljubiga Jezusa pa njegovo merzlo serce nikoli ne vpraša! Ko kaj potrebuje, na vse kraje pomoči iše, usmiljeniga Jezusa se pa ne spomni. Ko od koga dobroto prejme, se mu gre hitro zahvalit; dobrotljivi Jezus ti jih toliko deli, in vender nanj pozabiš! Ko je sv. Krizostom take mlačne vidil, je bitko tožil: *Ne morem dopovedati, kako me serce boli, ko Gospodovo mizo tako zapušeno vidim*, in je zdihoval: *Oh kako se bomo izgovarjali in odpušenje zadobili, če nam je preveč in pretežko iz svojih luš priti k Njemu, ki je iz nebes na zemljo k nam prišel!* Kraljevi modri pridejo iz take dalje njega molit, in kristjani nočejo le majhne poti iz tega pobožniga namena storiti. Zares žalostna prikazin! 4000 let je bil zapopadek hrepenenja vsih pravičnih, na zadnje pride srečni čas, dobrotljivo je prišel med svoje, in se znajde na naših altarjih in mi ne maramo njega obiskovati, nas kliče, in ne slišimo, nas čaka, in mi zastajamo; in če že pridemo, pa clo blizo večne ljubezni ostanemo brez ljubezni in mlačni. Ali nismo slaběji, kot evangeljski povabljeni, ki so se izgovarjali, ker za obiskovanje nimamo nobeniga izgovora, de nismo vredni, ali se ne moremo pripraviti. Ali nam ne bodo veljale Jezusove očitavne besede: Ali tudi vi me hočete zapustiti? Osramotoeni recimo tudi mi s Petram: Gospod, kam hočemo iti, ti sam imaš besede večniga življenja!

O kristjani, zadosti je merzle zanikernosti, zadosti pregrešne zamude! S skesanim sercam storimo obljubo pred sv. altarjem, Jezusa bolj pogosto in pobožno obiskovati, in dosegli bomo silno velike dobrote za dušo in telo. Če nas že hvaležnost in ljubezin do Jezusa ne spodbuduje, ga obiskovati, naj nas pervabi saj lastni prid, ki nam odtod doteka. Česa ne bomo dosegli pri Njem, ki je

studeneec vsih gnad in zakladov? V tim zakramentu ima on tron svoje milosti in obsipa z obilnimi gnadami te, ki z zaupanjem prednj stopijo. V vsih potrebah smemo brez strahu k temu nebeškemu Kralju pristopiti, njegove ušesa so pripravljene nas poslušati, njegove roke odperte, nas z obilnostjo božjih dobrot obdarovati. Vprašajmo le te, ki so to pobožnost opravljali, in bodo spoznali, de nar več gnad so tukaj zadobili, nar več čednost se tukaj naučili. Modri Debusi odgovori: *Jezus je tim, ki ga pobožno obiskujejo pomočnik v nevarnosti, vodnik na poti, svetovavic v dvomih, luč v temi, podpora v slabosti, tolažba v terpljenji. On sam nas zagotovi: Pridite k meni, ki terpite, in jest vas bom poživil.*

Zadobili bomo tukaj: **1. Svet v dvomih.** Dostikrat je človek v okolišinah za dušo in telo, de ne vè kaj storiti, kar bi bilo prav za čas in za večnost; ima, postavim, stan zvoliti, kako težavno reč opraviti, pride z drugim v zmetene zaveze. Sam si ne ve svetovati, na drugih besede se ne zanese, ne najde ga, de bi mu prav razložil. Prav, de vpraša modre in se posvetuje, kar more. Pa ne zamudi tudi se k Jezusu obrniti v sv. Rešnjim Telesu, in tukaj sveta iskati. On je prijatelj brez samoprída, On pokaže pravo pot, On upokoji nemirno serce, On pri tim ne govori na uho, pa toliko več v duha in na serce, ker ti pamet razsvetli in voljo omeči. Neverni malikovavec iše pred imenitnim opravilam svéta pri svojim maliku; in verni kristjan bi zamudil sveta iskati pri njem, ki vse razsvetljuje in tudi serca kraljev viža, kot potoke! O ko bi to vselej storili, ne bilo bi toliko nesrečnih zakonov, ne toliko napčniga pri reji otrok, ne toliko nespametniga pri imenitnih opravilih, ne toliko slepote za dušo in večnost! Le skusi, in se boš prepričal, kako dober svetovavec je Jezus tim, ki ga išejo.

Zadobil boš: **2. Tolažbo v terpljenji.** Marsikteri zdihuje pod težko butaro križev. Po prijatlih se ozira, pa eden je merzel, drugi pomagati ne more. Clo v vražah pomoči iše. Kaj pa, ali ni Boga v Izraelu? O je, zmiraj je med nami in prijazno pomoč in tolažbo ponuja: *Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obloženi, in vas bom poživil.* Odprite mi svoje serce, in bom poslušal vaše zdihovanje, razodenite se prijatlu, in bom obrisal vaše solze. * Skusilo jih je to brez števila veliko, kakor nekđaj, ko je na zemlji bil, tako tudi pred sv. Zakramentam. Pojdi v britkosti k Njemu, ki je sam

grenkost terpljenja okusil; pojdi, zapušena sirota, revna vdova, in čudno polajšanje boš pri Jezusu najdla.

3. Še bolj pa boš tukaj najdel pomoč zoper dušne nevarnosti in skušnjave. Vsi občutimo resnico besedi: *Duh je voljan, pa meso je slabo.* Mi vsi omahujemo, pešamo in pademo, če ni pomoči. Kje pa jo bolj gotovo najdemo, kot pred altarjem pri Njem, ki pravi: *Zaupajte, jest sim svet premagal.* Če so Izraelci močni bili zoper Amalekičane, ko je Mojzes roke kviško povzdigoval, ali ne bomo mi bolj močni pri Jezusu, ki za nas Očeta prosi? To so vedili prvi kristjani, zato so v Njem serčnosti iskali in najdlji zoper skušnjave in preganjanje; to so storili svetniki, ki so bili slabi sami, pa so pri Jezusu moč zadobili. On pa je včeraj in dans in vekomej ravno tisti. Zato se oberni k njemu tudi ti, ki pogosto čez skušnjave tožiš, in kliči: *Gospod, reši me, de ne poginem;* kakor pobožna Judit, zdihni: *Poterdi me v ti uri!* in z novo močjo in z zaupanjem boš napolnjen.

4. Tukaj je za pobožniga kristjana šola vsih čednost. Tukaj je Jezus učenik, ki na serce govori, in z zgledam naj lepši čednosti priporoča: sveto čistost, ker tukej vidiš belo podobo kruha, Jagnje brez madeža, ki se med limbarji pase, ženina in prijatla čistih duš. Sveto ponišnost, ponižal se je On v večlovečenji, v smerti; vender povsod še nekaj njegovo veličastvo naznanuje, tukaj pa se še bolj poniža, ker je skrita tudi človeška natura. — Sveto krotkost, že na svetu je bil dostikrat žaljen krotki Jezus, pa se ni serdil, clo do izdajavca in do morivcov je ves krotek; še večkrat je tukej žaljen, malo porajtan, vender ves krotek prosi za milost: *Oče, odpusti jim!* in nas po pravici opomina: *Učite se od mene, jest sim krotek.* — Sveto ljubezin, zakaj zakrament ljubezni je to, ljubezin ga je postavila, ljubezin tukej prebiva, ker Bog je ljubezin, in ali to solnce ljubezni ne bo tudi nas ogrelo? Kdor se tukej ljubezni ne navzame, nikoli ne bo Jezusa ljubil. Pač res je sv. Rešnjje Telo Božjim prijatlam prižnica čednost; one tukej zrastejo, kakor iz ženofoviga zerna v mogočne drevesa.

5. Zadnjič kako obilno notranje veselje deli Jezus pobožnim obiskovavcam že tukaj v ti dolini solz! Z gorečnostjo se užge njih serce, kakor dvema učencama proti Emavsu, ko je Jezus ž njima govoril. Z nevesto v visoki pesmi vsi ljubezni uneti kličejo: *Moja duša se je v meni topila, ko je z menoj govoril.* Zamaknjeni v čisto ljubezin, ki je okus nebeškiga veselja, niso

občutili ne mraza, ne lakote. S. Ludvik de Ponte piše, de je bila njegova duša tako napolnjena z nebeškim veseljem, de ga je tudi telo občutilo; občutljeji ljubezni, ponižnosti, hvale ga tako ginejo, de s kraljico iz Sabe mora klicati: *Srečni služabniki, ki vedno stojte pred teboj*; in, srečna ti, moja duša, ako dolgo časa stati zamoreš vpricho svojiga Boga. To poterdi tudi s. Alfonz Ligvori: *Zagotovim, de duša, ki je zbrana pred sv. Rešnjim Telesam, več veselja občuti, kot vse posvetne.* Pa čimu to pripovedovati takim kristjanam, ki tega notranjiga veselja ne poznajo in ne razumejo, ter si še misliti ne morejo; le z Davidam reči moramo: *Okusite in pogledjte, kako sladak je Gospod!*

Pričajte nam vi, izvoljeni, ki ga zdaj vživete v nebesih in ste ga popred zvesto molili in obiskovali v sv. Zakramentu, koliko tolažbe in pomoči, koliko gorečnosti in sladkosti ste najdlji pri njem; v resnici, ko bi čas pripustil, brez števila veliko čudežev bi zamogli imenovati, ki so se prigodili tistim, ki so svoje veselje pri njem našli in ga v dušnih in telesnih potrebah z zaupanjem pomoči prosili.

Preserčni kristjan, če si do zdaj na to pobožnost malo porajtal, in vender resnično želiš, Jezusa po dolžnosti ljubiti in ga v nebesih večno gledati, te prosim pri njegovi ljubezni, začni ga pogosto obiskovati v ti neskončni skrivnosti, v kateri je zapopadek vsih gnad in vse ljubezni Jezusove. Obudi tukaj živo vero v njegovo pričujočnost, in se vprašaj: *O Gospod, kdo si Ti, in kdo sim jest?* skleni se v duhu z vsimi nebeškimi angeli, de bo tvoje češenje bolj vredno in dopadljivo. Odkri Jezusu revšino svojiga serca, dušne rane, ter s skesanim in zaupljivim sercam reci: *Gospod, če hočeš, me zamoreš ozdraviti.* Potoži mu svoje skušnjave, nevarnosti, in razvade, de te On vsiga reši s svojo mogočno roko. V težavah iši tolažbe pri njem, ki je sam okusil grenkost življenja, in je toliko nesrečnim prečudno pomagal. Zroči mu tudi svoje podložne, svoje predpostavljene, vse, ki so ti pri sercu ali v kaki zadevi s teboj. Pred Jezusam prosi za spreobrnjenje terdovratnih grešnikov, za krivoverce, de bi ga tudi oni prav častili, za nevernike, de bi ga tudi oni spoznali, za vse keršansko ljudstvo, de bi vedno rastle v ljubezni Jezusovi.

Stori to, če ti ni pripušeno vsak dan, saj vsako nedeljo, in veliko ti bo k posvečevanju tih dni pomagalo. Veliko se človek čez teden pregreši, torej je dobro, de Jezusa obiščeš, se ponižáš

in prosiš gnade za prihodni teden. Stori to še bolj pridno takrat, ko prijatli sveta v pregrešnim razveseljevanji Boga žalijo, in pozabijo. Objokovanja bi bilo vredno, ko bi Jezus takrat, ko jih svetu toliko služi, nobenih prijatlov ne imel, de bi mu saj nekoliko čast povernili, katero mu hudobni svet jemlje. — Ne daj se motiti s praznim izgovoram, de tudi drugi tako ne delajo. Jezus ni priporočal široke poti, po kateri jih veliko hodi. On v samoto pelje svoje učence in jim reče: tukaj počite malo. In ali raji hočeš biti s Kristusam, ali z Belialam, ali raji z modrimi devicami pred nebeškim ženinam čuti, ali z zaspanimi zaveržen biti? — Ne reci: Mi nič ne pomaga! On sam zagotovi: *Kdor k meni pride, ga ne bom ven vergel*, to je ne prazniga spustil; le stanoviten bodi, kot evangeljski prijatelj prosi nadležno, kot kananejska žena, reci mu, kot Jakob angelu: Ne spustim Te, ne odstopim, dokler me ne blagosloviš, in svest si bodi: nobeden, ki vanj zaupa, ni bil osramoten, nobedin ni brez sadu te pobožnosti opravljal.

Stopimo tedej z zaupanjem pred tron milosti, de usmiljenje zadobimo v potrebnim času. In če nam tudi pošlje še hujši čase in skušnje, ostanimo mu zvesti; tudi v solzah pridimo prednj in recimo: *Kam hočemo iti, Ti sam imaš besede večniga življenja*; pri Tebi je pomoč, brez Tebe pa smo razkropljena čeda. Zdi-hujmo k njemu s skesanim srcam, de bi odvernil od nas šibe, s kterimi nam žuga, povikšal svoja cerkev, katero ljubi; prosimo, de da pravičnim stanovitnost, zmotenim spoznanje, grešnikam spreob-bernenje, de bi se spet vsi v duhu ljubezni zbirali okrog njegogovih altarjev!

Vender čimu dolgo opominjati k ti pobožnosti kristjane, ki spoznajo, de imajo tukaj svojiga prijatla in Odrešenika, pred kterim bodo sodnji dan stali vsi rodovi, ko bo svet z ognjem sodil. Radi bodo skazali svojimu Odrešeniku in Sodniku dolžno čast. Čast tedaj našimu Bogu, ki je na tronu in Jagnjetu! Enoglasno kličimo: Bodi Jezus v nar svetejšim Zakramentu češen, hvaljen in moljen od vsih zdaj in vekomaj! *O Bog, kteri si nam v pre-čudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, dodeli nam prosimo, svete skrivnosti Tvojiga Telesa in Tvoje Kervi tako častiti, de sad Tvojiga Odrešenja vedno v sebi čutimo!*
Amen.

A. Č.

Druga nedelja po binkoštih.

»Neki človek je napravil veliko večerjo, in jih je veliko povabil«. Luk. 14, 16.

Od pogostiga sv. obhajila.

Zmed nar lepših prilik svetiga evangelija je gotovo prilika od velike večerje, ktera po cerkvenih učениkih pomeni *Jezusovo večerjo ali sv. Rešnje Telo*. Pač res ni veči večerje, kakor je ta od Sinu Božjiga napravljena. Velika je ta večerja že zavolj *Začetnika*. Jezus sam jo je napravil, in si neizrečeno perzadeval, jo nam zapustiti. Kaj je pojedina, ki jo je bil kralj Asver napravil, proti ti, ki nam jo je Jezus zapustil, ki ni le kraljeva, ampak Božja? — Velika je zavolj *jedi*, s ktero nas tukaj Bog prečudno nasituje. Zares je telo in kri, Božja in človeška natora Jezusa Kristusa. Naše telo je nasiteno z njegovim Telesam, naša duša napasena z Božjo natoro; deviško telo Jezusovo pride v naše telo, ga očistit; Jezusova duša v našo dušo, jo posvetit. — Velika je ta večerja *zavolj gnad*, ki jih daje: ozdravlja boleznι, varuje greha, obogatuje s čednostmi, sklene z Jezusam, daje večno življenje. Izraelci so jedli mano in so umerli, kdor pa jé to jed, bo živel vekomaj. — Velika je zavolj *razširjenosti* po vsim svetu; ni dežele in ne ljudstva, kjer bi se angelski kruh ne zavžival; ne ure po noči in po dnevi, de bi zdravi in bolni nebeške mane ne zavživali; od izhoda do zahoda je veliko ime Gospodovo. — Velika je zavolj *obilnosti gostov*, zakaj mladi in stari, revni in bogati, zdravi in bolni se vdeležujejo; vse vabi Gospod k sebi, de bo njegova hiša polna. — Velika je zadnjič ta večerja zavolj *dolgosti časa*, ker bo terpela, dokler bodo ljudje na zemlji; velika večerja kralja Asvera je terpela 180 dni; Gospodova večerja bo terpela do konca; on bo pričujoč v tabernakeljnu se dajal v živež vernim, de pride sodit žive in mertve. Zares je tedej v vsakim pomenu velika ta večerja, de po pravici s sv. Avguštinam smemo klicati, de Bog, ako ravno je vsigamogočin, nam vender kaj več

dati ni mogel; če je ravno nar modrejši, nam kaj več dati ni vedil; in če ravno je nar bogatejši, nam kaj več dati ni imel.

Kakor je pa večerja velika, tako je tudi povabljenje splošno in priserčno. Gospod pošilja svoje služabnike na vse strani, in sili povabljenje noter priti, in žuga tim, ki nočejo priti in se izgovarjajo. O pač res prečudna dobrotà in ljubezin tega Gospoda, de ni le pripravil skrivnostne jedi, ampak tudi tolikrat in tako silno vabi! Preljubi poslušavci! tudi mi smo povabljeni k ti veliki večerji, in sicer ne le o veliki noči, ko nas cerkev pod smertnim greham k temu veže, ampak tudi sicer, de bi radi pogosto in vredno k Gospodovi mizi perstopili. *Zato hočem nekoliko govoriti, kako dobro je večkratno vredno sv. Obhajilo, in kako prazni de so izgovori zanikernih kristjanov.*)* — O Jezus, v presvetim zakramentu resnično pričujoč, omeči serca kristjanov, de bodo z gorečimi željami radi pristopali k tvoji sv. večerji; daj tudi moč mojim besedam, de, kakor iz serca pridejo, do serc dojdejo!

Svetejši in imenitniši dolžnosti ni za človeka, kakor neutrudljiva skerb za zmiraj veči popolnamost in svetost, de bi nam vrata odperle v nebeško veselje. V to zmiraj veči svetost smo pa dolžni se poslužiti vsih pomočkov, ktere nam sv. vera kaže in priporoča. Gotovo je pa naj boljši pripomoček ta, ki je naj svetejši: sv. Rešnje Telo; le pomislimo nekoliko, kdo je tukaj pričujoč, zakaj ga je Jezus postavil, kaj vernim deli, in kako močno to nebeško jed učeniiki in sv. cerkev priporočajo.

Tukaj je pričujoč Jezus Kristus, ki je svoje ljubil do konca; tisti dobri oče, ki sinu napravi veselo pojedino; tisti preserčni prijatelj, ki je zvest v ljubezni do konca in ima vse za svoje prijatle, ki njegove zapovedi dopolnujejo; tisti dobri učenik, ki ima besede večniga življenja, in uči prečudne čednosti; tisti dušni zdravnik, ki ozdravi dušo vsih ran in slabost, kakor nekdej slepe in gobove; tisti dobri pastir, ki vodi svojo čedo na dobro pašo, in jo nasituje z lastnim mesam; tisti zvesti ženin, ki drago odkupljeno dušo ljubi, oskerbljuje in iše srečno storiti. Ko bi to pomislili, ali bi se ne šteli srečnih, de imamo v resnici, kar so pravični želeli in le

*) Valde dolendum, etiam inter sacerdotes inveniri non raros, qui fors magis ex ignavia quam e perversis principiis minus faveant frequentí Communioni!

v podobi imeli? Ali bi ne hiteli ž njim, kakor evangeljska množica, de bi nas nasitil, ali bi ga ne sprejeli z veseljem, kakor Cahej, de bi tudi nam ž njim zveličanje došlo? „*O de bi spoznal dar Božji, in kdo je ta*“, ki je pričujoč in vabi!

Ježus sam pa priserčno priporoča in clo zapoveduje zavživati to nebeško mano: *Išite si jedi, ki ne mine, ampak ostane v večno življenje, ki vam jo bo Sin človekov dal. On vse vabi in kliče: Pridite k meni vsi, ki terpite, in ste obloženi, in vas bom poživil. On nas uči to potrebo v priliki od vinske terte: Jaz sim terta, vi mladike; kdor v meni ostane in jest v njem, veliko sadu obrodi, ker brez mene nič ne morete. On nas vabi po priliki današnjiga sv. evangelija k veliki večerji po svojih služabnikih: Pojdite povabljenim povedat, de je večerja pripravljena, in zapove hlapcam, na vse strani iti jih iskat, in jih clo silit k večerji, in žuga tim, ki se zgovarjajo, de ne bodo okusili večerje. In že o priložnosti, ko je obljubil to prečudno jed, vsim oostro zažuga: Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekoviga in pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi. Že s tim naznanuje, de ima biti naši duši živež, ker nam to skrivnost da pod podobo kruha, ki je navadni živež za naše telo.*

Zapoveduje nam pa Ježus to, ker vé potrebe naše duše in kako prečudno moč de tukaj zadobi. Že v pušavi, ko je množica pri njem tri dni brez jedi ostala, je rekel usmiljeni Ježus: *Meni se smili to ljudstvo, ker nimajo kaj jesti, in če jih nenasitene spustim, bodo opešali, ker so od deleč prišli. To usmiljenje, ki je Božjiga Odrešenika naklonilo, slabim in trudnim živeža za telo v zdravim kruhu dati, ga je tudi naklonilo, na pomoč priti še večji in imenitniši potrebi duše, ki je slaba in brez moči, de na poti proti nebeški domačii brez močne jedi ne opeša.*

Kdo ni sam skusil v svojim življenji, koliko vojskovanja je treba za čednost, in koliko nevarnost je zanjo! Od znotraj serce, v katerim se tako rado budi napuh, jeza, nevošljivost; ko ga mikajo le vidne in posvetne reči, in je merzlo za čeznatorne in nebeške. Od zunaj slabi zgledi, ki človeka motijo, in še to iskrico dobriga hočejo zatreti, tako de po pravici toži in zdihuje tudi pravični, ker zaklad nosi v perstni posodi. Zato nam je Ježus zapustil kruh močnih, de nas njegova moč serčne in stanovitne dela zoper vse nevarnosti. Vse pa zamoremo v njem, ker nas on močne stori. Kakor trudni Elija vstane in já od angela podani

kruh, ter poterjen dalje popotuje do gore Horeba, tako bo tudi verni kristjan poterjen od tega angelskiga kruha serčno popotoval proti gori Gospodovi.

Če je pa že pravičnimu toliko potrebin za stanovitnost, je gotovo še bolj temu, ki je bil že od greha ranjen. Kakor po telesni bolezni v truplu še slabost ostane, za katero je še posebne pomoči treba; ravno tako je tudi ta, ki je s pokoro greha ozdravljen, še preslab za novo vojskovanje, in potrebuje močniga zdravila. „*Kdor ima bolečine, piše sv. Ambrož, iše zdravila, bolečina je naš greh, zdravilo pa je nebeški, prečastiti Zakrament*“. In če je mogočna roka Jezusova nekdam bolnike ozdravljala, če je zadosti bilo, de so se njegoviga oblačila dotaknili, ali ne bo tudi zdaj ozdravil dušnih ran; ali ta nebeški ogenj ne bo očistil duše vsih slabost, kakor je goreč ogel očistil usta Izaijeve?

In kako bi ne bili poterjeni in za vse dobro uneti, ko se z Jezusam tako na tanko sklenemo, de smemo s sv. Pavlam reči: *Ne živim jest, ampak Kristus živi v meni*, kakor nas Jezus sam zagotovi: *kdor je moje meso, in pije mojo kri, ostane v meni in jest v njem; in: kdor mene zavšiva, živi zavolj mene*. Kako ne bo razsvetljen, ko prime luč sveta? kako ne v ljubezni goreč, ko prime njega, ki je prinesel ogenj ljubezni na svet? Kaj je storilo goreče Božje služabnike, de so jim bili meči kakor cvetlice, in oglje kakor rože? Vsak sme reči s sv. Pavlam: *Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Svest sim si, de ne smert ne življenje, ne angeli ne poglavarstva, ne kaka druga stvar nas ne bo ločila od ljubezni Božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našim*.

Če kdo to moč sv. Rešnjiga Telesa pomisli, ali ne bo željno in rad zavžival, kakor lačni želi jedi, bolan iše zdravnika, slab potrebuje moči? Ko bi pomislili, lastno potrebo, radi in z veseljem bi hiteli k njegovi mizi, srečne bi se šteli, de smo povabljeni, de se smemo bližati večni luči, stopiti k nebeškemu ognju. Ne bili bi pa tudi toliko slabi na poti zveličanja, merzli v svojih sklepkih, bolni na duši in zaspani za lastno srečo.

To moč sv. Zakramenta so dobro spoznali sveti Očetje in vsi pobožni in ga zato tako priserčno priporočajo. Sv. Ciril piše: *Kristus ukroti v naših udih postavo mesa, in obudi strah Božji, ozdravi bolne, vzdigne tega, ki je padel, kot dobri pastir, ki da življenje za ovce*. Sv. Krizostom priporoča: *Če kdo občuti vro-*

čino, naj pride k temu studentu, in bo ohlajen; to je studenec luči, ki šarke resnice razširja. In s. Bernard piše od prečudne moči: *Če kdo zmed vas ne občuti toliko skušnjav do jeze, nečistosti ali drugih strast, se ima zahvaliti sv. Zakramentu.* Vsi očetje imajo večkratno prejemo sv. Rešnjiga Telesa za znamenje izvoljenja, po Jezusovi obljubi: *kdor je ta kruh, bo živel vekomaj*; nasprot imajo zamudo za znamenje pogubljenja, ko pravijo: *Kdor se loči od Gospodove mize, se loči od večniga življenja.* Ni jim bilo treba vernih opominjati, le pripravljati jih je bilo treba k večkratni prejemi.

Ko so pa kristjani bolj mlačni postali, sv. učeniki močno tožijo čez to zanikernost; Sv. Vincenci Pavljanski je jokal čez mlačnost kristjanov, ki redko pristopijo k Božji mizi. Sv. Magdaleno Paciško je močno serce bolelo, ko so nekatere tovaršice iz zanikernosti opušale sv. Obhajilo, s solzami reče: *Raji bi umerla, kakor eno sv. Obhajilo zamudila.* S. Marjeta Kortonska terdi, de je Bog njeniga spovednika zato visoko povzdignil, ker ji je pogosto sv. Obhajilo priporočal. Sv. Tomaž iz Vilanove toži: *Pomislite svojo zanikernost! telo tolikrat nasitite na poti, in svoje revne duše, ki na dolgi poti peša, še enkrat v mescu nočete poživiti.* — Pa, naštetih bi zamogli vse učenike, v zgled vzeti vse pobožne; vsi enoglasno priporočajo pogostno sv. Obhajilo.

Tudi sv. cerkev, ona za zveličanje svojih otrok vedno skerbna mati, je vselej verne opominjevala se tih skrivnost vdeleževati; in če zdaj ona ojstro k manjšimu enkrat na leto zapové, stori to zavolj mlačnih, de popolnoma ne umerjejo, kakor mati bolnimu otroku ponuja saj nekoliko jesti, de bi čisto ne opešal. Želi pa vedno in priporoča, de bi se te od Jezusa ponujane jedi večkrat poslužili; zato vernim k timu vedno priložnost daje, prepričana, de je vredna prejema neizrečeno zveličavna in koristna za njene otroke. Zato ona kliče v Tridentinskim zboru: *Sveti cerkveni zbor svari, opominja, prosi in zarotuje prav z očetovskim sercam . . . de naj te presvete skrivnosti, Jezusoviga mesa s toliko pobožnostjo in molitvijo serca obhajajo, s tolikim počesanjem verujejo in molijo, de bodo vredni, ta nebeški kruh prav pogosto prejemati.* In kaj nas zadnjic tudi skušnja uči? Ali niso večji del kristjani lepšiga zaderžanja in pregreham menj vdani, kjer pogosto vredno sv. zakramente prejemajo? V vsaki fari pa so tisti fantje in možje bolj modri v govorjenji in zaderžanji, ki večkrat tudi čez leto

sv. Rešnje Telo prejemajo. In tiste žene so dobre matere, tiste dekleta poštene in pobožne, de med njimi ni toliko posvetnosti in nečimurnosti, toliko slabiga znanja in ostudniga ponočevanja, ki se večkrat vredno z Jezusam sklenejo. In ko bi sploh kristjani tako delali, bi kmalo zginilo toliko pohujšanja in slabih navad, lepši zadržanje bi se vidilo v cerkvi in povsod; tako bi ovenjeno keršansko življenje med nami spet oživel, prečudna moč gnade Božje bi se očitno pokazala; mi bi se kakor otroci eniga očeta in bratje Jezusovi spet zpoznali, kot udje ene družine bi srečno živeli, ali veliko več Kristus bi med nami živel, nas varoval in vodil proti srečnimu cilju in koncu. O gorečnost prvih kristjanov, unemi serca vernih, de z veseljem išejo, kar jim je tolikanj potrebno!

Kaj pa, če pomislimo današnje navadne kristjane? O usmiljeni Jezus! zjokati bi se mogel od žalosti, viditi, kako iz zgolj ljubezni med nami prebivaš, nas dobrotljivo k sebi vabiš, pripravljen vsak čas nam pomagati in nam moč deliti; mi pa toliko merzli in počasni do tebe, tako poredko k tvoji mizi perstopimo, de nas sv. cerkev priganjati mora, kakor bolnika z jedjo silijo: zavži saj nekoliko! Tako in zato med nami peša živa vera, slabi terdno zupanje, gasne sv. ljubezin ter umira keršansko življenje, ker kruha močnih nočemo zavživati, začetnika življenja ne sprejemati: „Zato je veliko bolnih, in jih veliko spi“. Od kod pa to izhaja? V lepi priliki današnjiga sv. evangelija nas Jezus to uči: Gospod je napravil veliko večerjo, in jih je veliko povabil, — oni pa niso hotli priti, ter so se izgovarjali. Ravno taka je med nami kristjani; Jezus je naš Gospod, ki je napravil veliko večerjo v sv. Rešnjim Telesu, mi vsi pa smo njegovi povabljeni; vsako nedeljo in praznik je pogernjena Gospodova miza; On nas kliče in vabi k sebi po svojih namestnikih, pa verni imajo toliko izgovorov, de jih je cerkev mogla clo z zapovedjo priganjati.

Navadno si izgovarjajo, de časa nimajo zavolj posvetnih opravkov, kakor evangeljski povabljenec, ki je šel po svojim opravku. Pa lahko vidiš, kako lažnjiv je ta izgovor, če pomisliš, koliko časa že le o Gospodovih dnevih nepotrebno v postopanju, v družinah, ali clo v pregrehi zgubiš, kako cele ure za svet lišpaš svoje telo, in morebiti pred ogledalam stojiš, clo ponoči si pokoja ne daš. Le časa, svojo ubogo dušo očistiti, ne najdeš, in pred Jezusa, dušno ogledalo, nočeš stopiti. Časa imaš dovolj, kakor ga najdejo tudi drugi v tvojim

stanu, pa se ti vredno ne zdi, in slabo zamenjo storiš, ko svetu služiš, in Boga pozabiš. In če tudi res veliko opravkov imaš, stori po svetu Magdalene Paciške, ki pravi: „Vse Bogu daruj za pripravo, kar počneš; vse stori iz namena, samimu Bogu dopasti, in pojdi pokojin k sv. Obhajilu“; in Gospod bo prečudno blagoslovil tvoje delo.

Drugi pravijo, de se ne morejo vredno pripraviti. Res je skerbne priprave treba, kakor že sv. apostel opominja: *Človek naj presodi sam sebe, in potim naj je od tega kruha*; in diakon je v prvih časih resnobno klical: Sancta sanctis, to je: *Sveto je za svete*. In ko bi imel gorečnost apostelnov, ljubezin marternikov, čednosti spoznovavcov, bi vredin ne bil, živiga Boga prejeti; pa Jezus je poznal našo slabost, in vender nas je dobrotljivo povabil, ravno zato, de tukaj pomoč zadobimo. Ravno zato, ker si slab, mlačin, bolan, zavživaj jed močnih, stopi k ognju ljubezni, iši zdravnika. Ravno njega prosi, kakor gobovi: *Gospod, očisti me, kakor slepi: stori, de vidim, kakor stotnik: reci le eno besedo in ozdravljena bo moja duša!* Ravnaj se po lepim pregovoru nekiga svetiga moža, ki pravi: Večkrat k sv. Obhajilu iti, je treba sveto živeti; sveto živeti pa, je treba večkrat k svetimu Obhajilu iti. Poslušaj s. Tomaža Kemp., ki piše: *Pogosto pojdi k studentu milosti Božje, ako se hočeš ozdraviti svojih strast in slabost.*

Tretji pravijo: Kaj pa bodo ljudje rekli, ako pogosto k sv. Obhajilu pojdem? Res posvetni z nejevoljnim očesam to vidijo, ker jim je živo očitjanje njih zanikernosti, zato se spodtikujejo tudi nad pobožnimi, kakor farizeji nad Jezusam: Zakaj vaš učenik z grešniki in colnarji je? Zastran takih ti reče sv. Frančišk Salezi: Če te posvetni otroci vprašajo, zakaj tolikrat k sv. Obhajilu greš, odgovori jim, de zato, de se svojih slabost očišuješ, svojih težav rešuješ, v svojih nadlogah tolažbo, v svojih križih in težavah moč najdeš“. Reci jim z ravno tim sv. možem: Dvojni ljudje potrebujejo pogostniga sv. Obhajila: ti, ki so popolnoma, de se v popolnosti ohranijo; ti, ki niso popolnoma, de jo dosežejo; močni, de ne oslabé, slabi, de močni postanejo; bolni, de bi ozdraveli, zdravi, de bi ne oboleli. Povej jim, ljuba duša, de si nepopolnoma, slaba in bolehná, in zato potrebuješ pogosto prejeti tistiga, ki je tvoja popolnamost, tvoja moč, in tvoj zdravnik“. Pomisli zadnjič tudi

besede sv. Pavla: *Ko bi iskal ljudem dopasti, bi ne bil Kristusov služabnik.*

Še eno bom opomnil, s katero se zanikerni kristjani izgovarjajo, ko pravijo: Če je toliko dobro pogostno sv. Obhajilo, zakaj jih je pa vender dosti med kristjani, ki so pri vsim tim po sv. Obhajilih zmiraj enaki, opravljivi, hinavski, prevzetni, zamerljivi? To se tajiti ne more in ne sme, če ravno je žalostno, de se najdejo taki zgledi. Vender pogostno sv. Obhajilo še ni popolnamost, ampak nar boljši perpomoeček za popolnamost, in je priporočeno le tistim, ki se tudi sami skerbno pripravljajo, brez te priprave pa pomagati ne more. Kakor, postavim, solnce, če ravno sveti, vender zaperte izbe ne razsvetli; kakor ogenj, če ravno gori, vender mokriga lesa ne užge; kakor jed, če ravno močna, vender sprideniga želodca ne popravi: ravno tako tudi gnada Božja, kjer ne najde voljniga in pripravljeniga serca, ne more delavna biti, ne more čudežev delati pri takih, ki iz zgolj navade, brez prave priprave k Gospodovi mizi stopijo, in brez zahvale od nje gredo. — Vprašam te pa tudi dalje: kako de vidiš le take in si slep proti toliko drugim lepim zgledam, ki ti živo kažejo obilni sad pogostiga sv. Obhajila, ki so iz prevzetnih — ponižni, iz serditih krotki, iz merzlih goreči postali, katerih nar veči veselje je, pri Jezusu biti, in tako serčno želé, se z njim skleniti? Zakaj nočeš viditi zgledov prvih kristjanov, ki so bili stanovitni v lomljenji kruha, in zato vsi med seboj kakor eno serce in ena duša? Zakaj nočeš viditi zgledov svetnikov, od katerih se ne bere, de bi bili le po enkrat ali po dvakrat na leto k sv. Obhajilu perstopili, temuč kolikorkrat jim je bilo mogoče?

Pa kaj ti bom še dalje odgovarjal na tvoje izgovore? naj pridejo iz nevednosti, ali zanikernosti, ali hudobniga serca, prazni so, kot pleve, ki jih vsak veterc raztrese; mrena so na tvojih očéh, de ne vidiš, kaj ti služi v zveličanje; blazine so pod tvojim kolcom, de dalje spiš v zanikernosti. Povedal ti bom pa jest prave vzroke (uržohe). 1. Ti Jezusa ne prejemaš, ker ga ne poznaš, in zavolj tega miluje že sv. Magdalena Paciška svoje tovaršice rekoč: *O ljube sestre, ko bi razumele, koga prejmemo, bi se ne dale z malovrednimi in praznimi izgovori slepiti, temuč bi prav pomislile, kaj se pravi, sv. Obhajilo po nemarnim zamuditi!* 2. Ti ne maraš hoditi k sv. Obhajilu, ker se nočeš posvetnim in pregrešnim željam odpovedati, slabih navad in perložnost zapustiti.

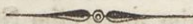
Očitno pa je, de posvetna prijaznost in nečimurnost se s sv. Obhajilam ne spovzame, ker si taka duša ne upa prenesti Jezusoviga očitanja pri slehernim sv. Obhajilu. **3.** Ti ne hodiš k sv. Obhajilu, ker te satan sam zadržuje in moti na mnoge viže. V sredi paradiza je Bog zasadil drevo spoznanja. Nevošljivi satan, v kači skrit, prigovarja Evi, de je in si smert zavžije. V novi zavezi postavi Bog novo drevo življenja, nebeško mano, in oestro zapoveduje vsim vernim, se vdeležiti te jedi. Satan vé, kaka moč je v ti jedi, kako potrebna je človeku; boji se, de bi ljudje njegovim mrežam, in slabim navadam ne odšli; de bi človek oči od posvetniga k nebesam ne obrnil, le za Boga in zveličanje ne živel; zato si na vso moč prizadeva, de ljudi odvraca z zvijačami, z izgovori na zglede drugih, s strahom in suhoto, vse le, de ne jedo od kruha življenja, in tako oslabljeni padejo v njegovo oblast.

Zato pa tudi posvetnost in satan svoje kraljestvo čedalje bolj razširjata, in verne v svoje zanjke lovita, ljubezin do Jezusa pa je v sercih njih veliko omerznila, de njegoviga glasa in ljubeznjiviga vabljenja ne slišijo in ne porajtajo. Oh, enkrat bomo kakor nespametne device na nebeške vrata terkali in klicali: Gospod, Gospod, odpri nam. Pa on nam rezno poreče: Vi mene niste hotli poznati in obiskovati, resnično vam povem, tudi jest vas ne poznam. O ljubi moji, kako bi nam bilo pri ti priči pri sercu, kaj bi počeli! —

O priserčne keršanske duše! če imate kaj ljubezni do svojiga Božjiga prijatla, ki je vas popred ljubil, če vam je resnična skerb, kdaj njega vživati v nebeškim raji, pristopite rade, pristopite pogosto, pristopi v te vredno k mizi Njega, ki je nam vsim vse postal! O kaj bi mi bili, ko bi Jezusa ne imeli? kakor zapušeni otroci, zgubljena čeda, in vender se ga nočemo poprijeti! Le v njem zamoremo premagati meso in svet, njega se deržimo kakor zvestiga prijatla, ki nas zamore rešiti iz hudih nevarnost, k njemu perstopimo v svatovskim oblačilu gnade Božje, de njegova kri čisto ohrani našo dušo, njegovo sv. Telo v svetosti naše truplo. K njemu naj hiti pravični, de bo še pravičniši, spokorjeni grešnik, de v novič ne pade, nedolžni, de zvest ostane, k njemu hitimo vsi, de Jezus ostane v nas in mi v njem. Na zadnjo uro nas bo to tolažilo; na smertni postelji si bomo priserčno želeli, de bi nas še enkrat jed neumerjočnosti poživila, in Gospod bo po svoji milosti k

poprejšnim gnadam ravno za to toliko raji še to zadnjo perdjal, in nas bo z močno popotnico peljal v srečno večnost.

O Jezus! v sv. Rešnjim Telesu zares pričujoč! odpri oči in serca svojih vernih, razsvetli jih z žarkam svoje luči, in užgi z ognjem svoje ljubezni, de spoznajo, kaj v Tebi imajo, de se z gorečimi željami zbirajo okrog tvoje mize, in enkrat z veseljem okrog tvojiga sedeža! Amen. A. Č.

Tretjo nedeljo po binkoštih.

„K njegovimu Sercu pojdem, in vse bom od njega dobil, kar želim.“ sv. Bern.

Pobožnost k Jezusovimu sercu.

Lepši in bolj živo nam Jezus ni mogel svoje ljubezni naznaniti, kakor v današnjim sv. Evangelii. Vse hiti k njemu, njegove nauke poslušat in čudeže gledat; tudi zaničevani cestinarji (colnarji), zgubljeni grešniki se mu z zaupanjem bližajo; in tudi njim govori s tako ljubeznjivostjo, de njih terde serca omeči in jih za kraljestvo Božje uname. Ko se pa hudobni hinavci, farizeji in pismoučeni nad tim spodtikujejo, in mermrajo rekoč: Ta grešnike sprejema in je z njimi, On tudi to gadjo rodovino s krotkostjo posvari, in jih uči, de ravná kakor moder pastir, ki mu je za vse ovce skerb, in ko eno pogreši, druge na gotovim kraji popusti, in zgubljene iše, ter jo z veseljem na rame zadene, in k čedi nazaj nese, prijatle skliče in pravi: Veselite se z menoj, ker sim našel zgubljeno ovco. On sam je ta ljubezni polni pastir, ki je zapustil brezštevیلno čedo izvoljenih angelov v nebesih, in prišel na zemljo iskat, kar je bilo zgubljeniga. Milo je on vabil tudi grešnike nazaj k nebeškemu Očetu, jih med svoje sprejémal, in za vse dolg poplačal na lesu sv. križa, ter jim pot v nebesa odperl. Pa ta njegova ljubeznjiva skerb za zveličanje grešnikov tudi po njegovim vnebohodu ni nehala. Na mesto sebe je postavil sv. cerkev in ji zapustil vso oblast in skerb; in ta skerbna mati iše svojih zgubljenih grešnih otrok, kakor žena v Evangelii zgubljeni dnar, ki ga ji je Jezus izročil. Ali ne spoznamo iz tih prilik

prečudne ljubezni in usmiljenja Jezusoviga serca? O de bi pač tudi serca grešnikov, ki so neusmiljeno od greha ranjene, od tolike ljubezni omečene in za Jezusa goreče bile! V ta sveti, prelepi namen je skerbna mati katoliška cerkev vpeljala tudi posebno pobožnost in praznik Jezusoviga Serca, ki smo ga ravno pretečeni petik praznovali. Pač zares priserčin praznik, ki ima po osmini s. Rešnjiga Telesa tako rekoč na dalje peljati in spodbudovati ljubezin do Jezusa v naših sercih; ljubeznjiva pobožnost, ki nas pelje in ohrani pri Jezusovim presvetim Sercu. Ker je ta pobožnost in bratovščina tudi po naši škofii zelo razširjena, in de bi bila še bolj uterjena v slavo Jezusovo in zveličanje vernih, hočem današnji dan, ko se toliko bogoljubnih duš po keršanskim svetu te pobožnosti veseli in vdeležuje, nekoliko opomniti od nje začetka in namena. — O Jezus, ti usmiljeni, dobri pastir, daj nam spoznati prečudno posodo tvoje neskončne ljubezni, tvoje presveto Serce, učimo se po njem tudi svoje serca vravnovati! —

„Polnost postave je ljubezin iz čistiga serca;“ zapopadek vse pobožnosti za kristjana, je ljubezin do Jezusa Kristusam, de namreč njemu in v njem živimo; saj On sam govori: Ogenj sim prinesel na zemljo, in kaj hočem, kakor de gori? Zato imamo pogosto premišljevati, kako je ta božji prijatelj nas priserčno ljubil, in nas še ljubi; se imamo vsih pomočkov poslužiti, ki v nas nasprotno ljubezin obudujejo, ohranijo, množijo. Saj brez té so vse naše pobožnosti le kakor prazin dim, ki zgine, vse dobre dela le groblja kamenja, ki ni nič vredna. Le po ljubezni smo sklenjeni z vinsko tertó, z Jezusam Kristusam, ki se sam imenuje pot, resnico in življenje; res, On je naše dušno življenje, ker brez njega ne morem nič. Studenec življenja pa je serce *). Kakor iz serca človekoviga v vse ude življenje teče, tako vse duhovno življenje kristjanov iz Jezusoviga serca izvira, ker smo vsi njegovi udje. V njem prebiva telesno (resnično) polnost Božje nature, od njegove obilnosti vsi prejemo gnado za gnado, ker nezmeren zaklad gnad je; zato z zaupanjem kliče s. Bernard: K njegovimu sercu pojdem, in vse bom od njega dobil. — Serce Jezusovo je pa tudi sedež njegovih visokih čednost, sedež tiste neskončne ljubezni, s katero nas je On tolikanj

*) Glej: Dvoje naj svetejši Serce.

ljubil, in ravno češenje njegoviga presvetiga Serca gine tudi naše slabo serce, in nar bolj zbudí v njem ljubezin in hvaležnost do Jezusoviga za naše grehe prebodeniga Serca, tako de z voljnostjo vse zvesto spolnimo, kar Jezus s tim presvetim Sercam od nas želi. „Zato,“ pravi sv. Bernard, „se nam pred oči stavi to češeno Serce, de si s pogledam vidnih ran nevidno rano njegove ljubezni k sercu vzamemo, ker kakor pri ljudeh po Kristusovih besedah dober človek iz dobriga zaklada dobro daje, tako si moramo tudi mi v Jezusu misliti serce sedež njegove ljubezni, sedež vsih svetih željá in spodbudljivih misel, studenec vsih čednost, zalogo vse milosti, orodje našiga zveličanja, in zgled vsih serc. Kdo tedej ne bo imel in občutil češenja do te presvete posode? Kdo ne bo k njemu hitel, in svojiga serca tudi njemu dopadljiviga storiti iskal? Gotovo, kdor koli želi Jezusa spoznati in ljubiti, bo do njegoviga presvetiga Serca, ki je zapopadek vse ljubezni in lepote, občutil veliko spoštovanje in gorečo ljubezin v svojim sercu; saj, kar iz serca pride, tudi clo do serca dojde, in se spet v serce poverne.

Ta prečudni studenec ljubezni se je odperl na gori Kalvarii. Eden zmed vojšakov je s sulico odperl Jezusovo stran, pravi sv. Evangelist Janez, ljubljenec Jezusov, ki je na njegovih persih slonel, in globoko gledal nezmerno ljubezin njegoviga serca. S to odperto stranijo, piše s. Avguštin, so se tako rekoč odperle vrata, skoz ktere teko skrivnosti sv. cerkve, brez kterih ne moremo do njega, ki je življenje. Ker je tedaj Jezusova stran odperta, zamoremo vselej priti k njegovimu Sercu, k studencu vsih gnad in k sedežu ljubezni, de bi Zveličarju tako rekoč na serce govorili, in v vsih okolišinah življenja pri njem pomoči, tolažbe in polajšanja iskali, kakor On sam govori: Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obteženi, ter jest vas bom poživil; zraven pa tudi svoje serce zmiraj bolj njegovimu vpodobili, ker dosti razločno nam On tukaj govori: Poglej moje serce, in povej, če je tvoje serce tako do mene, kakor je moje do tebe, namreč odkrito in ljubezni polno.

Češenje presvetiga Jezusoviga Serca je torej v resnici tako staro, kot sv. vera; kar to serce v sebi ima, so želeli očaki, ljubili učenci, častili vsi pravični, saj to Serce je Jezus sam v obilnosti svoje ljubezni in milosti. Kdo je kdaj ločil od češenja Jezusa — njegovo Serce, studenec življenja, in zgled vsih čednost, ko sam nanj kaže rekoč: Učite se od mene, ker sim krotak in iz serca ponižen? Kdo ni z Jezusam molil tudi njegoviga serca,

ki je nas ljubilo, in do zadnje kaplje kri prelilo? Vender je bilo še le v poznejših časih to češenje bolj razširjeno in na tanko določeno. V to se je Bog poslužil slabiga orodja; kakor nekdej pobožne Juliane za vpeljanje praznika sv. rešnjiga Telesa, tako zdaj malo znane deviške neveste, Marjete Alakok, de se je tako zmaga božje moči nad vsemi zaderžki, čez vse zoperstave bolj očitno pokazala. Tej devici se je v 17. stoletji v Burgundii na Francoskim na sv. Janeza dan perkazalo naj svetejši Serce Jezusa, kakor na častitljivim tronu s plamenam in ognjem obdano. Serce se je od vsih strani lesketalo, svetleji kakor solnce, čisto kakor steklo. Vidno se je prikazala rana, ki jo je na križu prejelo; ternjeva krona je bila okrog ovita, in na verhu serca je bilo znamenje zmage, sv. križ. Naznani ji Jezus sam, de to je njegovo Serce, ki je ljudi toliko ljubilo, pa je od njih le toliko nehvaležnosti prejelo, ki ga bolj boli, kakor vse terpljenje; zapove ji, de se ima praznik in posebna podoba tega sv. Serca vpeljati in razširiti, razodene ji, de ima ta pobožnost kakor zadnja skušnja za ljudi biti, de bi svoje serca k Jezusu obernili, in se božje milosti vredne storili; zato pa obljubi tudi vsim obilnost gnad, ki se je bodo pobožno vdeležili.

De bi vse dyome in zaderžke odpravili, so namestniki Kristusovi, Rimski papeži in drugi viši pastirji, vse o ti pobožnosti na tanko preiskali, in še le, ko je dovolj skazano bilo, de ni od ljudi, ampak božje delo, so jo poterdili in priporočili, ter ji obilno odpustkov dovolili. V letu 1726 so namreč poglavar cerkve, papež Inocenci XII. to lepo pobožnost očitno poterdili, Klemen XI., Benedikt XIII. in XIV. so jo zlo razširili, de se je od dne do dne po keršanskim svetu dalje raztegnila. Klemen XIII. so to pobožnost v praznik povzdignili. Papež Pij VI. so bratovšino presvetiga Serca Jezusoviga poterdili in z mnogimi odpustki obdarovali. Z veliko unemo so se tudi Pij VII., Leo XII., Gregor XVI. za nje razširjenje perzadevali, tako de so se cele mesta in dežele te pobožnosti poprijele, in se njeniga zveličanskiga sadu vdeleževale.

Namèn sv. cerkve, ki je to pobožnost vpeljala in nam jo priporoča, je posebno ta, de bi se naše serca v goreči ljubezni do Jezusa unele, de bi tolikanj zvestejši posnemali njegove sv. čednosti, in tolikanj voljnjejši spolnovali njegovo božjo voljo. Žalostna resnica in splošna pritožba je, de je ljubezin današnje dni v človeških sercih močno močno opešala in kakor sploh dela spričujejo,

pri navadnih kristjanih ugasovati in umirati začela. Navadni pomočki, jo zopet obuditi, se merzlih src ne primejo; malo zda govoriti od božje dobrote in ljubezni. De bi nam to ljubezin, ki se namalati ne da, bolj živo pred oči postavila, nam po Jezusovim opominovanji sv. cerkev pokaže posodo te presvete ljubezni, njegovo Serce; nam pred oči stavi tisti skrivnostni altar, na katerim je ljubezin usmiljeniga Jezusa v tako živim plamenu do nas gorela. Cerkev si misli: Saj ta ginljiva podoba bo zbudila iz smertniga spanja moje otroke, de bi že nehali enkrat žaliti tisto ljubeznjivo serce, ki je že tolikrat z grehi kristjanov bolj ranjeno bilo, kakor na križu; de bi v nas užgal ogenj tiste ljubezni, kteriga v Jezusovim Sercu v podobi vidimo, in od kteriga sam pravi, de želi, de bi gorel v sercih vsih ljudi; — de bi pokoro delali, Jezusa za milost prosili, in posnemali, ter se njegoviga zaslužnja in gnad bolj in bolj vdeleževali. Ta namen je Jezus sam naznanil z besedami, ki jih je govoril svoji služabnici Marjeti Alakok: Jest hočem, de se ta občutna podoba moje ljubezni ljudem očitno skazuje, de njen pogled njih neobčutne serea omeči, in njih merzle duše z mojo ljubeznijo uname. In ta od Kristusa razsvetljena devica sama pravi: „Ne vem, ali se še kaka druga pobožnost najde, ktera bi v kratkim dušo k tako veliki svetosti povzdignila, in ji tako serčno sladkost pripravila, kakor goreča ljubezin do Jezusoviga Serca“. To pobožnost je Bog prihranil za poslednje čase, de ima omerznjeni svet nov nagib in pripomoček, se spet ogreti od ognja ljubezni; zato pravi neka pobožna duša: Če se komu nova zdi, rečem, de ravno zato, ker je novo znamenje božje ljubezni proti nam, in nova zastava posebne skerbi, nas oteti pogubljenja, ima posebno pravico do naše ljubezni in hvaležnosti.

Ta sveti namen doseči, je pobožnost do Jezusoviga sladkiga serca gotovo nar pripravniši; zakaj sv. pismo nas povsod opominja, Serce obnoviti in očistiti; to pa se veliko ložej zgodi, če vidimo zgled Kristusoviga serca pred Seboj, po kterim se ima to ponovljenje zgoditi; tisto serce, ki je vse čisto, sveto, ljubezni polno, je nar pripravniši, tudi v naših sercih enake čednosti obuditi, ter sv. misli in občutljeje do Jezusoviga Serca užgati, in se z njim nantanko in zmirej bolj popolnoma skleniti. Kaj pa more biti bolj potrebno, ker smo udje njegoviga telesa, kakor de smo z njim tudi eniga serca in eniga duha? Kaj zamore biti njemu bolj dopadljivo, in verni duši bolj priserčno, kakor v Jezusovim Sercu prebivati in

počivati, zakaj nepokojno je naše serce, o Gospod, dokler v tebi ne počiva. Reš gotova pot k popolnosti in studenec nezmernih gnad je ta pobožnost; zakaj Jezusovo Serce je neskončin zaklad, iz kteriga so Marija in svetniki vse gnade in čednosti, ter vsaktero duhovno dobroto zajemali; zaklad, ki je pa še zmiraj poln in odpert vsakimu, ki iše pomoči in bogastva za dušo. O naj bi to vsak sam skusil, mladi in stari, nedolžni in grešniki! Naj skusijo mlačni, ki nobene pobožnosti pri molitvi, nobeniga veselja do sv. reči ne občutijo; tukaj se bo ogrelo njih merzlo serce; — naj skusijo posvetni, ki le v drušini, le v blagu, le v novih šegah veselja išejo; tukaj se jim bo posvetnost pristudila, tukej se bodo učili boljših zakladov iskati, — naj skusijo navadni, zastarani grešniki, ki v sužnosti pregrehe tiče, ter mislijo, de jim je ni mogoče zapustiti; tukaj se bodo navzeli nove moči, starim navadami za vselej slovo dati; — naj skusijo ti, ki jim je za veči popolnost skerb, clo vsi kristjani, in občutili bodo novo gorečnost, in rekli z dvema učencama proti Emavsu: Ali ni bilo serce goreče v nama, ko je z nama govoril? klicali bodo s Petram: Gospod, tukaj je dobro biti, ker pri tvojim sv. Sercu smo našli, kar smo iskali in želeli.

De boš pa to obilno korist od te lepe pobožnosti prejel, jo tudi na pravo, vredno vižo opravljaj; zato si: 1. Podobo Jezusoviga Serca, ali če ne, saj križ Jezusov večkrat pred oči postavi; njegovo serce ali odperto stran na svoje serca ali usta pritisni, ter se v duhu ž njim skleni in počasti ga s kratkimi zdihljeji rekoč: O sladko Serce Jezusovo, stori, de te bom vsak dan bolj ljubil! Ali reci z molitvico od papeža Pija VI. priporočeno: O božje Serce Jezusovo, molim te, ljubim te, in pomoč od tebe prosim z vsimi drugimi brati za vse življenje, zlasti pa za smertno uro, Amen. Kakor pšice bodo ranili taki zdihljeji tvoje serce, ga umili in obvarovali pred napadam posvetnih sovražnikov. —

2. Perzadevaj si zlasti se soznani s čednostmi Juzusoviga Serca. Bil je imeniten Portugiz, ki je močno Boga pozabil, ter pregrešno živel. Pri neki priložnosti zagleda podobo križaniga Jezusa. Kakor meč gre skoz njegovo serce ta misel: Kristus in jest, kak razloček! On ves ponižen, jest poln prevzetnosti, on ves krotak, jest tako jezi vdan; Kristus in jest, On ves poterpežljiv, jest ves nejevoljin, on tako ljubezni poln, jest tako merzel! Spodbujen od te misli terdno sklene, greh zapustiti, ter le Kristusu živeti.

Pomisli tako tudi ti Jezusovo Serce; posebno njegovo poniž-

nost, krotkost, čistost, ljubezin. Sej on sam veleval: Učite se od mene, ker sim iz serca ponižen. On, na čigar besedo ste nebo in zemlja iz nič postale, kteriga vse nebeške množice časté, se poniža do nas revnih stvari, in je v ti ponižnosti pokoren do smerti. In če ravno mu je zdaj dano ime čez vse imena, vendar še zmiraj v svoji ponižnosti med nami prebiva, in k nam pride! Ko to preišljuješ, se na se obrni in reci: Moje serce pa je tako polno napuha, iše vedno le sebe, in ne Jezusa, le svoje, in ne božje časti. O Jezus, daj mi spoznati svojo nevrednost, in tvojo vrednost, de z Davidam spoznam: Dobro je zame, de si me ponižal! — Glej Jezusovo krotko serce, ki tolikrat žaljeno, se ne da zdražiti, v tolikih britkostih ne postane nejevoljno; ki z vsoto krotkostjo uči učence, svari grešnike, k sebi vabi zgubljeni, ki še zdaj tolikrat žaljen, in zaničevan od nehvaležnih lastnih otrok vendar ves krotek ostane do njih! Jest pa tako hitro razžaljen, nagel v jezi, kmalo ves nejevoljin, sebi in drugim zopern. O Jezus, tebi se priporočim za to lepo čednost, ki me stori tebi in ljudem prijetniga, de bodo tudi meni veljale besede: Zveličani so krotki! — Jezusovo Serce je zgled vse čistosti, pred čigar lepoto solnce otemni, čigar svetosti je nebo in zemlja polna. V mojim sercu pa toliko nečistiga, pregrešniga; moje serce, sicer v božji tempel posvečeno, vendar tako močno omadeževano. O Jezus, požgi s svojim sv. ognjem v mojim sercu ves nečisti ogenj; vstvari v meni čisto serce, v kterim se čistost, kakor limbar razcvete, in tebi prijetin duh daje; o Jezus, ki čiste duše ljubiš, in toliko grešnikov v čiste jagnjeta svoje čede spreoberneš, usmili se mojiga serca; zedini ga s svojim v nar čistejši ljubezni, de bom vredin enkrat gledati tebe, ženina čistih duš!

Kako pa njegovo Serce v ljubezni gori! Bolj nas on ljubi, kakor bi nas vsi nebeški angeli in božji prijatli ljubiti zamogli. Ljubezin ga je k nam pripeljala, na vsih potih vodila; z ljubeznijo on pri nas ostane, se za nas daruje, za nas pred Očetam prosi. Kakor svetli žarek šviga iz odperte strani njegova presveta ljubezin, in nas tako rekoč zaverne na ta altar ljubezni in vpraša: Ali me ljubiš? Oh moje serce pa zmirej tako merzlo in prazno svete ljubezni! O Jezus, vzemi moje serce v svoje presveto Serce, in rani ga s pušico svoje sv. ljubezni! Obudi, ohrani in pomnoži v meni tisto ljubezin, ktero si učil in od na tirjaš, s ktero te tvoji zvesti prijatli ljubijo, de le tebe išem, tebi živim, in sim s teboj vedno sklenjen v sv. ljubezni.

3. Daruj se popolnoma Jezusovimu Sercu, de vse svoje opravila njemu v čast tako opraviš, kakor je njemu dopadljivo, de vse njemu v dar prineseš. Prinesi mu ta dar prec zjutraj, ponavljaj mu ga čez dan pri svojim delu, in vse težave boš ložej pronesel, vse opravila ti bodo teknile v večno življenje, serce bo zmiraj bolj od sveta ločeno, in Jezusu udano. Reci mu: „Tebi, o Jezus, v dar prinesem vse meni zročene moči; tvoj sim ves z dušo in s telesam; moje serce je le tebi posvečeno, in za tvoje Serce bije in živi vekomaj“. Bogu dopadljivi dar pa je skesano serce, potertiga in ponižaniga serca Gospod ne bo zaverigel. —

4. Mòli pogosto pa priserčno k presvetimu Sercu Jezusovimu, ki pravi: Prosite, in bote prejeli. Le priserčna molitev bo zbudila v tebi zgoraj imenovane čednosti, tvoje življenje na zemlji posvetila in poveličala. Zjutraj, opoldan in zvečer, ko k molitvi zvoni, počasti tudi nar sv. Jezusovo Serce; kjer koli hodiš, oberni se rad proti kraju, kjer Jezus v nar sv. Zakramentu prebiva. Skleni svojo molitev z vsimi dušami v nebesih in na zemlji, ki imajo pravo ljubezin do Jezusoviga nar svetejšiga Serca, de Jezus očisti tudi tvoje serce, ga vzame v svoje presveto Serce, de vedno prebivaš v tim presvetim kraji! O kako obilnih gnad, koliko zasluženja in nebeških zakladov boš dan na dan deležin, kako mirno boš enkrat sklenil svoje dni, če jih boš tako preživel v počeševanji Jezusoviga Sercá!

O Serce našiga Odrešenika, ki si nas tako goreče in močno ljubilo, in si za naše zveličanje toliko terpelo, in si zavolj tega vredno počešenja, ljubezni in zahvale vsih ljudi; sprejmi milostljivo tudi naše slabo počešenje! Od tebe se hočemo učiti čistosti, krotkosti, ponižnosti in ljubezni; tebi darujemo svoje slabe serca, stori, de se vse spremené in za Te unamejo! Podpéraj nas v slabosti, pomagaj nam v skušnjavah, zlasti v nar hujši, zadnji uri; odpri nam takrat kakor dober pastir, svoje presveto Serce, de v njim pribežališe najdemo, in veselje vekomaj! O božje Serce Jezusovo, ti Serce vse svetosti, bodi spoznano, hvaljeno, moljeno in povikševano zdaj, vselej in povsod, po vsih krajih svetá! Amen.

A. Č.

Četerto nedeljo po binkoštih.

(L. 1855 ravno praznik sv. Janeza K.)

Kaj koli bo iz tega deteta? Luk. 1, 66.

De je treba precej od mladih dni Boga služiti.

Sv. cerkev je že od nekdanj obhajala praznike svetnikom v čast, de bi verni Boga zahvalili za gnade, ki jih je tim zvestim služabnikom dodelil, de bi si svetnike v zgled jemali in se v njih prošnje priporočevali. Veliko tih praznikov, ki jih zdaj le še za sopraznike praznujemo, kakor postavim apostelnov, sv. Janeza itd. je bilo zapovedanih. Vender se sploh praznuje le dan smerti pri marternikih, apostelnih, spoznovavcih. Dan rojstva cerkev praznuje le pri Jezusu, Marii in sv. Janezu Kerstniku, ker sta Jezus in Marija brez madeža spočeta in rojena, sv. Janez je pa tudi že pred rojstvom posvečen bil, je nar veči med preroki, de ni večiga zmed rojenih od žene. Prečudno je bilo že njegovo rojstvo; angel sam ga oznani Cahariju, ko je bil že perletin s svojo ženo vred; napové njegov poklic, de bo z močjo Elija ljudi pripravljat na prihod Odrešenika; de bo ojstro živel in veliko Izraelovih otrok spreobernal k Gospodu. Caharija dvomi, ali bo to mogoče, in ostane mutast, de se vse spolni. In ko je vse spolnjeno, se vsi znanci veselé ter srečo vošijo, in z začudenjem poprašujejo: Kaj koli bo iz tega deteta? ker božja roka je bila z njim. In Caharijevo veselje se v hvalno pesem razlije, in prerokuje od otroka: In ti, dete, boš prerok nar Višiga imenovano, ker pojdeš pred obličjem Gospodovim, pripravljat njegove pota. In zares, kakor je bilo prerokovano, se je spolnilo. Ojstro je sv. Janez živel v pušavi, in v petnajstim letu cesarja Tiberja je začel pokoro oznanovati; ljudstvo je k njemu hitelo ga poslušat. Jezus sam pride k Jordanu, in Janez nanj pokaže: To je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Tako je Janez nar veči med preroki, ker je tega pokazal, ki so ga drugi le napovedovali. Nепrestrašeno je on povsod pregreho svaril, in

tudi kralju Herodu gerdo prešeštvo očital. Hudobija kralja ga je v ječo spravila, in spačeno ženstvo ga ob glavo djalo. Tako je sv. Janez imeniten v rojstvu, v življenji in v smerti. In vidilo se je, de niso brez vzroka vpraševali: kaj koli bo iz tega deteta? —

To tudi današnje dni pogosto vprašujejo, in bi skerbno imeli vpraševati starši: Kaj bo iz tega našiga otroka? In tudi otrok sam, ko pride k pameti, bi mogel skerbno pomisliti: Kaj bo iz mene? Zgled sv. Janeza in skušnja pa učita, de se navadno že v mladosti pokaže prihodnje življenje, kakor je človek mlad, tako pozneje, tako de bi zamogel naprej povedati, kaj bo iz kakiga otroka, ko bi tudi prerok ne bil. Zato hočemo dans preudariti resnico, *de je treba že v mladosti Bogu služiti*, ker, kakor je človek v mladosti, tako ostane večidel tudi pozneje. Resnica za vse imenitna, in potrebna; iz nje se imate učiti, starši skerb za pobožno izrejo otrok, iz nje naj se uče mladi, si perzadevati za strah Božji že v mladosti; iz nje naj se uče drugi, zamujeno popravljati. Začnem v imenu Božjim v čast sv. Janeza, in v nas vsih dušni prid.

Vse naše življenje mora biti Bogu posvečeno, ves čas moramo njemu služiti, saj nas je zato vstvaril, in nam potrebnih gnad deli; od vsiga življenja bo on enkrat tudi odgovor tirjal. Vender kakor nam prvo sadje bolj dopade, kakor imamo nad prvim pridelkam naj večji veselje, tako ima Bog nad pobožno mladostjo nar večji dopadenje. Njemu, Gospodu nebes in zemlje, se spodobi tudi od vsake reči nar prvi in nar boljši del. Saj še med ljudmi temu, ki ga posebno čislamo, to darujemo, kar je prvo in nar imenitniši, de bi mu s tim spoštovanje in ljubezin skazali; ali ne bomo tudi Njemu, ki smo mu dolžni vso čast in hvalo, že perviga in nar lepšiga dela življenja, svoje mladosti posvečevali? Dnevi mladosti so tako rekoč spomlad našiga življenja; spomladi vse zeleni, vse cvete, vse je novo in lepo; nič še ni poškodovaniga, nič zamujeniga. Tudi v mladosti ljubeznjivo cvete lepa nedolžnost, in sramožljivost, duša se sveti v vsi lepoti Božje gnade; ni še omaževana od strupa hudobije, ne popačena od slabe tovaršije, še je vest čista in tanka, serce odperto vsim dobrim vtisljem in lepim čednostim, čisto in lepo kakor Bogu posvečen altar. Če tedaj to angelsko lepoto svoje duše zavolj Boga neoskrunjeno ohranimo vse svoje mlade leta; ali ne bo tak čist dar gotovo Bogu dopad-

ljiv? V resnici, On sam tirja od nas ta dar, ko kliče že mladimu: *Moj sin, daj mi svoje sercé!* In de bi nam to prav v podobi pokazal, je zapovedal že v stari zavezi, de se ima njemu darovati pervina vse živali in vsiga sadja; de bi s tim nam pokazal, pravi učeni Viktor Hugo, de mu je služba mladosti nar prijetniši. Ta, mladost namreč, pravi ravno ta učenik, daruje Bogu živ, dopadljiv, neomadežvan dar; dar, ki je Bogu toliko dopadljiv, de je zavolj nedolžne mladosti že dostikrat vsimu grešnemu svetu prizanesel.

Koliko nedolžno mladost pri Bogu veljá, nas uči tudi Jezus sam; *pustite*, govori ta ljubeznjivi prijatelj, *pustite malim k meni priti, zakaj njih je nebeško kraljestvo*; jih je objemal, roke na nje pokladal in blagoslovil. Pri drugi priložnosti zaterdi: *Če ne bote kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo*; in pristavi: *kdor sprejme kteriga malih v mojim imenu, mene sprejme*. Nasprot grozno žuga tim, ki otroke pohujšajo: *Varujte se, žuga On, de kteriga malih ne pohujšate, ki v mé verujejo; boljši bi mu bilo, de bi se mu obesil mlinski kamen na vrat, in se potopil v globočino morja*. Glej tedej, nedolžna mladost, ti veselje angelov in cvet katoliške cerkve, kako ljuba si dobrimu Jezusu, in kako skerbin je On za tvoje zveličanje, ali ne boš rada njemu posvečevala svojih mladih let?

To si tolikanj bolj dolžan storiti zato, ker tako boš ostal tudi pozneje, kakor svoj prvi čas, svoje mlade leta oberneš in doperneseš. Poglej mlado drevo, kakor zdaj raste, ravno ali krivo, tako bo ostalo; kakor je osek, ko je mehák, tako ostane tudi pozneje, ko se uterdi. Če ima biti leto rodovitno, mora že spomlad veliko obetati; de se smemo veliko sadja nadjati, mora biti obilno cvetja; če pa že mlado cvetje pozebe, če ga veter ali mokrota poškodeuje, od kod se bo sad vzela? Res je, de ima človek vedno prosto voljo, zato mu je zmiraj mogoče, se z Božjo pomočjo spreobeherniti, in najdejo se zgledi, de so v mladosti sprideni pozneje bili pobožni spokorniki, in nasprot, dobri mladenči so v starosti malopridni postali. Tako je bila Marija Magdalena v mladih letih očitna grešnica, na enkrat pa postane prečudin zgled prave spokornice. Savel, serdit preganjavec Kristusov, postane njegov goreč apostel; Avguštin, razujzdan krivoverec, je pozneje čudež svetosti. Nasprot je bil kralj Savi v mladosti Bogu dopadljiv, na starost zaveržen; Salomon je popred moder in pobožin, pozneje grešnik in malikvavec. Tudi še zdaj se najdejo taki zgledi, pa

kako redki! povejte mi, koliko jih je med nami, koliko jih poznate? Veči del je resnica, de je starost, kakor mladost. To nas uči sv. pismo, to lastna skušnja kaže, to nam pamet poterdi.

Pogosto nas tega sv. pismo zagotovi: *Človek ne bo odstopil tudi v starosti od poti, ktere se je v mladosti poprijel*, govori Modri, in vpraša: *Kako boš v starosti najdel, kar v mladosti nisi nabiral? Zato priserčno opominja: Spomni se svojiga stvarnika v dnevih svoje mladosti.* In spet: *Sin, v mladosti se poprimi lepiga nauka, in boš moder do sive starosti.* Prerok Jeremija pa blagruje te, ki od mladiga Bogu služijo, rekoč: *Dobro je za človeka, ki jarem (Gospodov) nosi od svoje mladosti.* Cele bukve Modrosti pa niso drujiga, kakor edino opominovanje do mladosti, de naj si prizadeva za modrost in strah Božji; gotovo posebno zato, ker je bil prepričan sv. učenik, de je mladost podoba poznejši starosti; saj, kakor on pravi, mladeneč in deklica ne bota odstopila od poti, po kateri hodita, kadar bota stareji.

Kar zglede ali skušnjo zadene, bi jih zamogli celo versto iz sv. pisma in iz življenja drugih svetnikov naštet, ki nam vsi to resnico poterdijo; zadosti naj bo, de le nektere imenujemo: Jožef, Tobija, Suzana, Janez Kerstnik in drugi so bili izvoljena posoda svetosti in čednosti tudi v nar hujšim preganjanji in britkim terpljenji, v hudih skušnjavah in so taki ostali do smerti. Če pa njih življenje beremo v sv. pismu, vidimo, de so že v mladih letih bili zgledi pobožnosti. Ti in sto družih zgledov nam poterdijo resnico: kakor mladost, tako starost; kakor začetik, tako konec.

To že tudi lastna pamet uči. Kakor iz jutranje zarje napovedujejo vreme za celi dan, tako zadržanje mladosti napoveduje lastnosti prihodne starosti, in zgodaj začne peči, kar ima biti kropiva: Navada mladosti stori, de to, česar smo vajeni, radi in lahko storimo, nasprotno nas pa težko stane; vsak vé, káko moč ima vkoreninjena navada, tako de pregovor pravi: *Navada je šelezna srajca.* Reci temu, ki od mladosti ni dela vaje, de naj dela, in poreče, nisim v stanu, ker nisim vaje. Reci unimu, ki je vsiga dobriga vaje, de naj zadovoljin bo s siromaško hrano, in ti poreče, ne morem, sim boljšiga vaje. To je moč navade. Še bolj pa to velja od zadržanja. Ponižnost, pokorsina, treznost i. t. d. so lahek in sladek jarem njemu, ki je od mladiga vaje; spridenimu, razvajenimu in posvetnimu so grenka teža, tako de raji pobiljšanje opusti ali nad njim obupa, de bo res po besedah Jere-

mija, pred zamurc svojo kožo in tiger svoje lise spremenil, kakor človek slabo navado zapustil. Med vsimi navadami pa je naj globokeje vkoreninjena ta, ki smo se je že od mladiga poprijeli. Saj vidimo, kako navade, slabe in dobre, z otrokam rastejo, in mu do smerti ostanejo. Zato pravi sv. Hieronim: *Skoraj ne more drugači biti, kakor de z maternim mlekom navzeta čednost celo življenje ostane.* In od slabih navad govori Zofa, Jobov prijatelj: *Napake mladosti se bodo njegovim kostem prirastle, in z njim v grobu spale.*

Če tedej vprašaš, kaj bo iz tega ali uniga, ti odgovorim: Če je že pri pameti, le poglej, kakšin je zdaj, in smeš upati ali se bati, de bo takšin ostal. Če je zdaj sramožljiv in spodobin v besedi in zaderžanji, pokorin in podložin staršem, priden pri delu in v molitvi, zvest in pravičen v vsaki reči, moder v družini in v cerkvi, če so se tako v mladim sercu dobre korenine poprijele, o takrat se veselite starši, tudi pozneje smete lep sad pričakovati, gotovo se bo tudi pozneje zgodaj vsajenih čednost stanovitno deržal. — Nasprot, če so že otroci staršem nepokorni, se zmerjajo in kolnejo, postopajo in v slabe družine zahajajo, se brez molitve vlegajo in vstajajo, kaj smeš pričakovati od njih? skorej za gotovo smeš reči: Tudi pozneje bodo malopridni, leni za časno in večno, ali pa clo hudodelniki, na zemlji vsim v nadlogo in pohujšanje, v večnosti od Božje pravice ojstro zadeti. To smeš tako gotovo reči, kakor gotovo je res, kar govori sv. Duh: *Od poti, ki jo je mladi nastopil, v starosti ne bo odstopil.* O slepota, de to tako malo spoznamo, tako malo preudarimo! O nespamet, de te leta, na kterih je vse ležeče, časna in večna sreča, tako lahko-mišljeno ali clo malopridno dopernašamo! Če to bolj premišljujemo, manj se nam je čuditi nad strašno resnico: *Veliko je poklicanih, malo izvoljenih.*

Kdaj se namreč bolj Bog žali, kdaj se bolj prederzno greh na greh naklada, in se živi, kakor bi ne bilo ne Boga, ne večnosti, kakor ravno v mladosti? Ravno, kakor bi bil ta čas v to odločen, de naj se brez pomislika v nečimurnost, posvetnost, kratkočase in prederznost obrača; še več, kakor de bi imeli ta čas le mesu, svetu in satanu služiti. Tim hočejo darovati drage bisere, Bogu pa prazne lušine; tim čisto pšenico, Bogu pa ostale pleve; tim peryi sad, Bogu pa červive ostanke. O napčnost, ki se sama štrafuje in jo bo gotovo tudi Božja roka zadela! sama se štrafuje,

ker od začete navade grešnik pozneje tudi hoté ne bo lahko odstopil in od mladosti vkoreninjene pregrehe ga bodo do groba spremljale; Božje prekletstvo pa je nekđaj tiste zadevalo, ki so slab dar Bogu prinašali, in boljši za se obderževali, koliko bolj gotovo bo zadelo, in strašnej zadelo te, ki imajo prinesiti dobri dar mladih let v Bogu prijetin dar, pa ga odrečejo, in mu hočejo dati le slabe ostanke, ki že svet in greh več zanje ne marata. O de bi Bog hotel, de bi to med nami zares drugač bilo! de bi mladost zares začela se Bogu posvečevati, in kot vesela spomlad nam lepši, boljši prihodnost obetati. Saj drugač zastoj pričakujemo. boljših časov, zastoj si obetamo polajšanje v tako mnogih stiskah že tega življenja!

Keršanski starši! vi tukaj zamorete in morate naj več pomagati; na vas je ležeče, kako se vaši otroci v mladosti zaderže; in kakor so zdaj, tako bodo pozneje. De zemlja dober ali slab sad rodi, je na tim ležeče, kako je obdelana. Če se plevel seje, ne more pšenica zrasti. Tudi vaši otroci bodo, kakor vaša zreja; pomislite tó večkrat in se vprašajte: Kaj bo iz naših otrok, če mi lepih naukov vanje ne zasejemo, jih k dobrimu ne napeljujemo in slabe prilóžnosti ne varujemo? Neobdelana njiva polna plevela. Kaj bo iz njih, če od nas ali naših poslov slišijo le preklinjevanje, obrekovanje, klafanje? kmalo bodo govorili, kakor slišijo; mladi tič poje kakor stari. — Kaj bo iz njih, če vidijo, de ste sami v vednim kregu, leni v molitvah, pijanosti, krivicam vdani? Ravno vas bodo posnemali; mladi rak hodi kakor stari. Kaj bo iz njih, če tako slabo svojo dolžnost dopolnujete, in vso skerb v nemar pušate? Oh, nesrečni bodo zavolj vaše zanikernosti, ali clo pogubljene nedolžne duše, ki vam jih je Bog v skerb zročil! To bi mogli keršanski starši pogosto pomisliti, in si vse perzadjati za spolnovanje te nar imenitniši dolžnosti, na kateri je več ležeče, kot na vsih drugih opravilih. Bodite scer pobožni, kolikor hočete, skerbite za dobro gospodarstvo, kolikor morete, vse ni toliko, kakor če imate modro skerb za izrejo svojih otrok. Kolikorkrat si vest sprašujete, se tudi prašajte, kako ste to dolžnost dopolnovali, ker enkrat bote tudi zato od Sodnika vprašani in tudi potem sojeni. —

Tebi pa, ljuba mladost, ki imaš še lepo krono nedolžnosti, tebi milo rečem z besedami Modriga: *Spomni se Boga v dnevih svoje mladosti!* O, ko bi ti jest zamogel dopovedati in pokazati, kako veliko vredno blago de imaš, kako si Bogu dopadljiva,

od Kristusa ljubljena, od angelov zvesto varovana, ko bi jest zato dosti močno besedo, in ti odperto serce imela, gotovo bi vse raji prestala, kakor kdaj v kak smertni greh privolila! Ko bi ti pa jest tudi zamogel dopovedati, koliko nevarnost je za te na svetu, kako slaba si ti sama iz sebe, ker imaš to bogastvo v perstenu posodi, ki se hitro ubije, de pa enkrat zgubljeno, in kako kmalo zgubljeno, se z nobenim jokanjem in zdihovanjem nazaj ne priklīče, gotovo bi si vse prizadjala, neprecenljivo lepo nedolžnost ohraniti. Preljubi otrok, ki že odrasāš, in si še nedolžin, in imaš stopiti med svet, kakor barka, ki prvič po nevarnim morji splava, ti ne veš kako morje skušnjav in nevarnost imaš tudi ti prevoziti, v kako globoko brezno lahko padeš in pogineš. V tebi se zdaj hočejo izvaliti, kot gerda zalega strupene kače, prevzetnost, nečimurnost, hudo poželenje; drugi te začenjajo vabiti v svoje družine rekoč: Bodi vesel, dokler si mlad, saj že nisi več majhen otrok, delaj, kakor drugi. Materna beseda in očetovo svarjenje, podučenje spovednikovo, in Bogu storjena obljuba te še prederžujejo; pa kmali se ti drugi posmehujejo, na te kažejo, in s tistimi navadnimi perimki pitajo, ktere marsikoga od poti čednosti odvernejo.

Tako se v tebi ustavlja lepi nauk mladosti, in zapeljivi svet te vabi, nebesa in pekel se za te vlečejo ter te hočejo v svojo oblast, ali le kakor boš sam storil, pri tem bo obstalo. Ljubi moj in Božji otrok, v taki resni uri želim svojo priserčno besedo prav gorko in živo v tvoje serce vtisniti, in z ljubeznjivo prošnjo skleniti: Ostani zvest temu, kar si po svojih botrih pri svetim kerstu, kar si sam pri prvem sv. Obhajilu obljubil v pričō ljudi in živiga Boga. De boš to zamogel, pa 1. čuj in moli; *Duh je scer voljan, pa meso je slabo*; čuj nad notranjim in še bolj nad vnanjim glasom, ki te vabi, ne opusti zjutrej in zvečer svoje molitve, v spoznanji lastne slabosti in velikih nevarnost, prosi pogosto Boga za pomoč, ki te je sprejel za otroka, de bi te On, dobri Oče, varoval, vižal in vodil. 2. Vbogaj in poslušaj svoje starše in spovednike, ki te kakor vidni angeli varhi za roko vodijo, ti kažejo pravo pot, in te varujejo nevarnosti; glas, ki po njih tebi govori, je božji glas. 3. Pa starši ti morebiti kmalo pomerjejo in spovednik ne more biti zmirej pri tebi; ti ostaneš sam, mlad, tako lahko za popačiti, in tako neizrečeno veliko utegneš zgubiti! Ljubi moj, jest ti vem pomočnika in prijatla, ki ti nadomesti tvoje starše, če se mu priporočiš. Ta te popelje z močno roko skoz življenje in

smert v nebeško kraljestvo. Ne odbijaj njegove roke, ki ti jo ponuja; njegovo ime je: *Jezus Kristus*.

Kakor se terta okrog drevesa ovija, ob njem raste in grozdje rodi, tako bodi ti terta, in Kristus tvoje drevo; nanj se opéraj, njega se derži, na njem rasi proti nebesam, in bodi bogat na lepih čednostih. De boš to zamogel, zato je On postavil sv. Rešnje Telo; zavživaj pogosto to nebeško jed in boš zdrav, ter močnin na duši zoper vse nevarnosti; s svetim ognjem boš unet za Jezusa in sveto čednost; notranje oči se ti bodo odperle, de boš spoznala, kako prazno in nečimerno je vse posvetno veselje, kako človeka v nesrečo pelje, in kmalo zgine kakor senca; kako pa nasprot ni boljšiga in lepšiga, kakor po Jezusovim zgledu biti krotek in iz serca ponižen, zmiraj bolj rasti, kakor v starosti, tako v modrosti in gnadi. Stori dans, v praznik sv. Janeza, ki nam je Jezusa pokazal, to obljubo, le Jezusu živeti in njega posnemati na svoji nevarni in tudi težavni poti; bodi stanoviten, naj svet obeta in govori, kar hoče, de lepo nedolžnost do groba ohraniš! O kaka sreča potim za te, če angel Božji pred Sodnika tvojo dušo pripelelje in poreče: Glej Gospod, dušo, s tvojo kervjo odkupljeno, čista je, kakor je bila pri sv. kerstu očišena; le tebe je poželela, tvojo gnado vedno ohranila, podaj ji zdaj krono nedolžnosti!

Vi pa že odrašeni in bolj priletni, katerim vest očita, de časa mladosti niste dobro obernili, in ste bolj svetu, kot Bogu služili, prosim vas pri vaši večni sreči, postojte in spoznajte svoj prežalostni stan, ter recite s skesanim sercam, kakor David: *Ne pomni, o Gospod, grehov moje mladosti!* Kako nespametno sim nar lepši čas življenja dopernesel le v tim, kar je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja! Kako malo mi je bilo mar za Boga in večnost, za dušo in nebesa! o Gospod, ne pomni grehov moje mladosti, ki jih iz serca obžalujem. Zgubil sim ta zlati čas, s sv. Avguštinam moram spoznati; preživel sim mladost, kolikor veči v letih, toliko gerji v posvetnosti. Pa ravno z njim tudi rečem: Zaveržena naj bo temà, po kateri sim v svoji mladosti trapal! Zaveržena slepoto, ki me je motila, de nisim gledal luč nebes! Zaveržena moja nevednost in nespamet, v kateri sim tebe tako malo spoznal, tako malo ljubil. O preljubeznjivi, prelepi Bog! Veliko prepozno sim Te spoznal, veliko prepozno te začel ljubiti. Kaj mi ostane zdaj družiga, kakor de po svetu tvojiga apostelna zgubljeni čas s toliko veči unemo v službi

Gospodovi dopernesem. Zaslišati in poslušati hočem glas Gospodov, ki me je dans prebudil, in me še zdaj kliče: *Sin, daj mi svoje serce*. Zaslišite to vsi, ki ste svoje serce drugej imeli, milo vas Gospod morebiti zadnjikrat vabi: Človek, daj mi svoje serce; zadosti je že posvetnosti, zadosti si pregrehi služilo, zadosti je časa zgubljeniga. Daj svoje serce Temu, ki pred vratmi terka in prosi, saj tvojimu sercu nikjer ni boljši, kakor v Božji roki. Res Gospod, ti ga imej, celiga imej, večno ga imej, de se enkrat s sv. Janezam, z vsimi nedolžnimi in spokornimi v tebi veseli. — O Bog, ki si dans v nas dobre sklepe obudil, poterdi in ohrani jih tudi vedno v nas vsih, tako dolgo, de postanemo iz pozemeljskih otrok, — nebeški; to te prosimo po tvojim prečudnim služabniku, sv. Janezu Kerstniku! Amen. A. Č.

V god svetih apostelnov Petra in Pavla.

„Vi (pa) ste zvoljen rod, kraljevo duhovstvo, sveto ljudstvo, perdobljen narod, de lastnosti Tega oznanujete, ki vas je poklical iz teme v svojo prečudno luč“.

I. Pet. 2, 9.

Velika sreča, de smo udje katoliške cerkve.

S hvaležnim sercam vedno pomni človek velikiga dobrotnika, ki mu je morde življenje otel, ali ga oskerboval, ali mu v srečim stan pomagal. Z veseljem postavljajo cele kraljestva lepe spominke imenitnim junakam, ki so jih pred sovražnikam rešili, neutrudljivim poglavarjem, ki so za prid domovine skerbeli, de jih še pozni vnuki, ki uživajo sad, v hvaležnim spominu ohranijo. Še bolj po pravici s častjo obhaja s. cerkev spomin svojih nar imenitniših služabnikov, ki so ji bili neutrudljivi delavci, kot močni stebri, lepe zvezde, temeljni zidi, ki so njeno čast deleč razširili, clo življenje za njeno resnico dali. Z veseljem se spominjo kristjani duhovnih dobrotnikov, ki so jim ne le lep zgled zapustili, ampak tudi za drugih zveličanje se trudili, s kervjo resnico

zapečatili. Saj so nam za Bogam nar veči dobrotniki, in tudi zdaj le naše sreče žele in zanjo prosijo. Tak velik duhoven do- brotnik je vsi keršanski cerkvi sv. apostel Peter, na kteriga je Kristus postavil svojo cerkev, mu vso čedo izročil, in priporočil, de naj poterdi tudi brate v veri. Zato se po vsi kat. cerkvi ob- haja dans z veseljem njegov častitljivi praznik. (Dvakrat vesel in častitljiv pa ima biti ta lepi praznik za to faro, ki si ga je za svojiga varha in besednika zvolila, njemu v čast lepo cerkev po- stavila, in od nekdej posebno čast in zaupanje do njega imela). On, popred revin ribič mesta Betsajde v malo čislani Galileji, po- stane goreč učenec Jezusov, tako de pred vsim drugim očitno priča: Ti si Kristus, Sin živiga Boga; z ljubeznijo napolnjen do Božjiga učenika trikrat poterdi: Gospod! ljubim te, ti veš vse reči, tudi veš, de te ljubim. On v serčni gorečnosti prvi poprime bin- koštni praznik besedo, in postavi s tim prvi kamen katoliški cer- kvi. On je zavolj pričevanja za Jezusa v ječo veržen, in vse zanj moli in Gospod sam ga čudno reši. On prvi nese neverni- kam luč svete vere ter s tim pokaže, de so v sv. cerkev vsi po- klicani. On kakor poglavar vesoljne cerkve postavi svoj sedež v poglavitnim mestu Rimu, ki je čez ves svet mogočno gospodvalo, pa tudi tam pod grozovitnim cesarjem Neronam kri prelije za sv. vero, katero je oznanoval, za cerkev, ktera je nanj postavljena. Pa čeravno mu življenje vzamejo, vender delo njegovo ni pokon- čano: cerkev terdno stoji, na skalo operta po Jezusovi obljubi, in noben vihar preganjanja, nobena strupena sapa krivoverstva, nobena moč ne zunanjih ne znotranjih sovražnikov je ne more po- dreti. Ona je postala kakor mogočno drevo, ki razteguje svoje veje od izhoda do zahoda deleč po širokim svetu, in zbira pod svoje košate veje otroke iz vsih narodov. Ona je ko mesto, na goro postavljeno, de ga slehern vidi, pošilja še vedno goreče mi- sionarje z lučjo vere k narodam, ki še sedé v temni senci nevere. O de bi bile skorej dopolnjene Jezusove besede, in želje edino prave katoliške cerkve, de bo le ena čeda in en pastir; saj Bog hoče, de bi vsi bili zveličani in k spoznanju resnice prišli!

Mi pa, ljubi kristjani, že vživamo to veliko srečo in dobroto, de smo udje te edino prave cerkve; sprejetim v njeno naročje že pri sv. kerstu nam po nji vedno neizrečeno velike dobrote doha- jajo; o de bi pač to pomislili in spoznali, kako srečni smo, de smo udje katoliške cerkve! Mislim, de v današnjih časih vnemar-

nosti in mlačnosti v vesel praznik sv. Petra, na kteriga je Gospod sv. cerkev postavil, ne morem bolj koristniga govoriti, kakor de živo pred oči stavim *srečo, de smo udje katoliške cerkve, in dobrote, ki jih v nji uživamo.* —

Nesrečin je izpostavljeni (izverženi) otrok, zapušen od očeta in matere, sirota si ne ve in ne more pomagati, le glas miliga joka zamore gnati in slabe ročice po pomoči stegovati, revna, uboga stvar je že zdaj, in če tudi življenje ohrani, kako milovanja vredno brez dobrih staršev! Kako bi se pač sirota srečno štela, ko bi najdla dobro mater, ki je ne le zdaj sprejme, ampak tudi potlej povsod in neprenehama zanjo skerbi, kakor je storila nekdanj nesrečnimu detetu Mozesu kraljeva hči. — Enako in še bolj nesrečin je sleherni od žene rojeni na duši; ni le izpostavljen, tim več v sužnost nar hujšiga sovražnika človeškiga rodu, peklenskiga vojvoda pahnjen, in otrok jeze Božje. To si bil tudi ti o svojim rojstvu o kristjan! In glej, tebe revno siroto in sužniga peklenskiga satana sprejme boljši, kot telesna mati, te reši iz sužnosti njegove, in te ne sprejme le kar v kraljevi dvor, ampak te stori otroka nebeškiga Očeta v sv. kerstu. Ta premila mati je katoliška cerkev, ki te je sprejela v svoje naročje, očistila v vodi sv. kersta, prerodila v otroka Božjiga, brata Jezusa, tempel sv. Duha, in ti dala pravico do nar lepšiga kraljestva. Zares nar veči milost, ki si jo misliti in želeti zamoremo! Zato pravi sv. kralj Ludovik, de po rojstvu od svoje matere je dosegel pravico do pozemeljskiga, po prerojenji v sv. kerstu pa do nebeškiga kraljestva. Zato skerbno molijo katoliške matere, de bi njih otroci gnado sv. kersta dosegli.

Sv. mati katoliška cerkev te je pomazala novo keršeniga s sv. križmo, v znamenje, de si kraljeviga rodu, poklican v nebesih kraljevati, ti je podala belo oblačilo v znamenje nedolžnosti, v kterim pojdeš na nebeško svatovšino. Ti je prižgala svitlo luč, v znamenje žive vere, ki ti kaže pot v nebeško kraljestvo. O de bi pač vselej hodil v njeni svetlobi, de bi jo enkrat na zadnjo uro z dobro vestjo spet v roke prejel! Zato te pa tudi opominja ta dobra mati, de bi se pogosto hvaležno tega spomnil, kar si prejel, in ponovil, kar si obljubil po svojih botrih. In po pravici, če je bil Naman nekdanj poln hvaležnosti, ker je bil očišen telesne bolezni; če so Izraelci, rešeni iz egiptovske sužnosti, hvalne pesmi prepevali; če odkupljeni suženj od veselja ne vé, kako bi rešitelju hvalo skazal: ali ne boš toliko več ti za veliko obilniši dobroto Boga

hvalil? In ko bi nobene druge dobrote ne bil prejel, si hvaležnost dolžan, de si pred toliko drugimi nezasluzeno v naročje sv. kato-
liške cerkve sprejet in z Božjimi darimi bogato obdarovan. Glej in
spoznaj srečo, de si ud katoliške cerkve! —

Pa popotnik proti daljni deželi, če tudi dobro previden s po-
trebnim, vendar varniga in skerbna vodnika potrebuje, de se mu
kaj ne pripeti, ali v temnim mraku ne zajde. Tudi ti, ko si se
pameti zavedil, si bil kot popotnik, ki ne ve pota in ne vidi ne-
varnost. Le malo si spoznal, kaj je prav in kaj ne, kaj dobro
in hudo. Nisi spoznal očeta v nebesih, ki ti je tako dober, ne
njega, ki ti je nebesa zaslužil v britkim terplenji, ne njega ki te
je posvetil za svoj tempel; nisi poznal vrednosti svoje duše, ne
poklica in cila in konca. In glej, spet te dobra mati poprime za
roko, in ti poda ali sama ali po starših prečudno luč nauka Bo-
žjiga, resnic sv. vere, in te uči spoznati dobriga Očeta od kteriga
vsaki dobri dar pride, in večniga Sina, ki te je drago odkupil:
*To je večno življenje, de spoznajo tebe praviga živiga Boga, in
ki si ga poslal, Jezusa Kristusa; tako je Bog svet ljubil, de je
lastniga Sina dal; te uči pripravljati se za prihodnje življenje v
nebesih, kjer imamo pravo domovanje: Išite nar popred Božjiga
kraljestva, in njegove pravice; te uči vrednost lastne duše svoje:
kaj bo človeku pomagalo, če vse pridobi, na duši pa škodo ter-
pi? kako zamenjo boš dal za svojo dušo? Ti kaže zgledov veliko
število, ki so srečno popotvali pred nami, te uči dolžnosti mnogih
stanov, iz kterih vsih derži pot proti nebesam, ob kratkim, te uči
vero, ki ne le sveti, temuč tudi greje.*

O kristjan, kako prečudna dobrota sv. cerkve je to podu-
čenje v veri o de bi bilo pač vselej pri tebi v mehko, nepopačeno
serce padlo, in stoteren sad prineslo za večno življenje! Kako ne-
srečni so narodi, ki sede v temi nevere in malikovanja, in ne ve-
do, od kod je človek in za koga namenjen, ki si sami Bogove omi-
šljujejo, ter pravijo, (kakor Izraelci pri zlatim teletu): to je naš
Bog. Opomnim vas le tega, kar naši misijonarji od takih nesreč-
nih ljudstev pišejo. Kako nesrečin je slep siromak, koliko veselja
pogrešuje, ki ne more gledati svojiga bližnjiga, ki ne vidi vsih
lepih reči na svetu, v kaki nevarnosti je taki človek z lastnim živ-
ljenjem! kakor toži slep Tobija: *ni veselja zame, ker mi je luč
dneva odvzeta.* Enako svetlo solnce cele resnice pa sveti le samo
v katoliški cerkvi, v nji, ki je zidana na skalo, de je nobena

peklenska moč premagala ne bo; v nji, ki je steber in podpora resnice; v nji, ki jo Duh resnice vlada, in pri kateri do konca ostane, On ki se sam Resnico imenuje. Zdihovali so nekdam v temnim mraku tudi modri zmed nevernikov, de bi jim v njih dvo-mih Bog poslal učenika, ali jim sam resnico razodel; — tebi pa je zares se razodel in ti učenika dal, de terdno smeš in moraš verovati in reči: Vem komu sim verjel, in vem de ni drugiga ime-na v katerim bi mogel kdo zveličan biti, kakor ime Jezus. Glej tedej srečo, de si v katoliški cerkvi, in bodi pripravljen, po zgle-du prvih kristjanov raji serce iz telesa, kot vero iz serca dati.

Pa Bog je nekdam Izraelce iz egiptovske sužnosti rešil, jih za svoje ljudstvo izvolil, vender ne naravnost v obljubljeni deželo peljal, ampak skušal je v mnogoterih okolišinah njih čednost, in viditi je hotel v vojskovanji z malopridnimi narodi njih serčnost. Tako je Bog po kerstu pustil v človeku slabost in poželjivost, de se za gnado bojimo in se sovražnika varujemo. Pod Jezusov križ smo stopili in k njegovimu banderu prisegli pri sv. kerstu. Ali ko otrok odraša, se znani s pregrešnim svetam, ki ga vabi in mika, ga moti in slepi. Huda želja vstaja v sercu po pregrešnim veselji tega sveta. Mladi človek je skušan, ali se bo na desno ali na levo, na osko pot čednosti ali na široko pot pregrehe podal. Sam se čuti slabiga, nevarnosti rastejo. Od kod moč, krepost v takih okolišinah? In glej v katoliški cerkvi je ta pomoč v zakramentu svete Birme, dušniga poterjenja, ki deli posebno moč, z Jezusam serčno vojskovati se za sv. vero in čednost. Darovi s. Duha so ti bili vlti v mlado serce, dar modrosti in sveta, moči in strahu Božjiga kakor sv. Pavl piše: „*Bog nas je z vami v Kristusu poterdil in pomazal . . in sv. Duha zastavo je v naše serca dal*“. Glej goreče apostelne za vero in Jezusa po prejemi s. Duha, glej serčne perve kristjane, ki blago in življenje dajejo v spričevanje resnice. To potrebno moč si zadobil tudi ti zoper poželenje oči in napuh življenja. Kako srečin, ako jo vselej v dobro obračaš in ohraniš.

Vender tudi otrok, ki je v očetovi hiši z vsim potrebnim obilno previden, se da dostikrat od zapeljivcov zmotiti, de zapusti očetov dom in se poda v to, pred čimur ga je skerbna mati tolikrat svarila, misli v tim veselje najti, kar mu je le strup. Tako kristjan rad pozabi naukov mladih let, postane obljubi nezvest, Boga se ne boji in v greh pade. Pijan od razujzdaniga poželenja

ne posluša več svoje vesti, ne uboga staršev in učnikov, kakor zgubljeni sin Očeta zapusti, in misli dalječ od njega svoje veselje uživati in srečo najti. Pa veselje ki ni od Boga, hitro zgine, kakor senca, in sguba njegova, ki je Boga zapustil je toliko neizrečena, de je otrok Božji spet sužinj satanov, Jezusov brat spet izdajavec, tempel Božji spet sedež gerdiga greha. O nesreča, ki je kervavih solza vredna, nad katero nebesa žalujejo in skerbna mati sv. cerkev bitko zdihuje in toži. In sam, kako nesrečniga se kmalo čuti! Goljufen svet mu je hitro žalostna pušava in grešnik v sredi pušave, kakor zgubljena ovčica. Huda vest ga začne peči in on po pomoči zdihovati. Pa kje jo najti? V poboljšani? Pa samo iz sebe ne zbríše dolga. V grevingi? Ali ona sama ne združi spet z Bogam in ne da nobene gotovosti. Pojdi po širokim svetu od izhoda do zahoda, do kraljev in cesarjev, učenih in bogatih, nikjer ni pomoči za ranjeno serce, nikjer zdravja za bolno dušo; le eno prečudno kraljestvo je, v katerim teče čudodelni studenec za ozdravljanje te smertne rane, le ena ljuba mati je, ki nesrečno dete z veseljem sprejme, in zgubljenimu sinu v novič oblačilo gnade Božje in perstan zaveze z Bogam poda, če se skeša in v resnici poboljša, in to kraljestvo, ta mati je katoliška cerkev, kateri je Jezus oblast dal: *kterim bote grehe odpustili, so jim odpušeni*: ona je, ki po ladjolomu drugo desko pokore zgrevanim grešnikom podaja, ki nam po zgubljeni prvi poti nedolžnosti, drugo, zdaj edino, pokore, proti nebesam kaže: ona v Božjim imenu zagotovi: *zaupaj, tvoji grehi so ti odpušeni*, in grehi so izbrisani iz bukev pravice Božje, gnada Božja spet vlita v serce spokornika, mertva duša oživljena ter doseži spet sladki mir dobre vesti. Pač na tavžente jih kliče s sv. Petram Alkantarskim: *O srečna pokora, ki mi je tako čast in veselje prinesla!* Pač po pravici more reči sleherni s kraljevim prerokam: *Hvalite Gospoda, ker on je dobrotljiv, in njegovo usmiljenje terpi vekomaj!* Res hvali Gospoda, katoliški kristjan, ker ravno le ti imaš to srečo, tebi je znano in dodeljeno, kar zastonj išejo in si žele vsi, ki so zunaj prave cerkve. O de bi vselej resnično in ponižno s colnarjem spoved opravil, de bi bil s Cahejem pripravljen vse poverniti, zares tudi angeli Božji bi se veselili nad tvojo pokoro, in srečo, de si ud katoliške cerkve!

Prerok Elija preganjan gre skoz pušavo, ves slab in trudin se vleže in zaspi, pa angel Gospodov ga zdrami, mu ponudi kru-

ha, ter reče: *Vstani in jej, še dolgo pot imaš pred seboj do gore Gospodove.* Elija vstane, vžije in poterjen gre dalje proti svojimu cilju. Tudi s sv. pokoro ozdravljeni kristjan se čuti še slabiga, in si želi močne hrane za nevarno, težavno pot; in glej, Jezus nas zagotovi boljšiga kruha od Elijeviga, ko pravi: *Jaz sim kruh, ki je iz nebes prišel; moje meso je zares jed, in moja kri zares pijača.* Kakor je oče zgubljenimu in spet najdenimu sinu lepo večerjo napravil, tako Jezus spokornikam v svoji cerkvi čudno večerjo sv. Rešnjiga Telesa. Poznal je našo slabost in ji hotel priti na pomoč kakor pravi: *Brez mene ne morete nič storiti; kdor pa ostane v meni in jaz v njem, on rodi veliko sadu.* Kakor je od Jezusa prečudna moč šla do bolnih, ko je na zemlji hodil, tako še zmiraj do vernih v sv. Rešnjim Telesu; goreče je bilo dveh učencov serce proti Emavsu gredočih, ko je Jezus z njima govoril, še bolj goreče ima biti tim, ki ga zavžijejo; kakor je nekdan poln zaupanja sv. apostelj rekel, de ga nič ne bo ločilo od ljubezni Božje, tako vsak kristjan, ki ravno s tim aposteljnami sme reči: *Ne živim jaz, ampak Kristus živi v meni.* In to prečudno skrivnostno večerjo imaš vedno pripravljeno v katoliški cerkvi, in ona te vabi z njegovimi besedami: *Pridite vsi, ki ste obteženi in terpite, in On vas bo poživil;* ona kliče: *Okusite in glejte, kako sladak je Gospod!* O de bi ti pač poslušal mili glas preserčne matere, ki te vabi, bolj bi tudi ti spoznal srečo, de si ud katoliške cerkve. Spomni se, kako skerbno te je ona že pervikrat k ti sv. večerji pripravljala; spomni se, kako te je ona že nar lepši dan tvojiga življenja opominjevala, Jezusu živeti in umreti, in po nji ti Jezus govori: *Moj sin, daj mi svoje serce.* Ponovi dans, kar si takrat klical: Jezus vzemi, kar je mojiga, in daj mi, kar je tvojiga! Zares od katoliških kristjanov veljajo besede: *Ni ljudstva, de bi imelo Boga tako blizo, kakor je naš Bog.* Mi imamo Njega, po katerim so nekdan pravični zdihovali, kteriga je želel Abraham viditi, in je bil Simeon pripravljen umreti, ko ga je vidil; pri katerim se je sv. Peter srečniga čutil in klical: *Gospod, tukaj je dobro biti;* ki je bil veselje učencov, ko v sredi med njimi stoje reče: *Mir vam bodi!*

Ravno ta Jezus se nam pa ne daje le zavživati, ampak kakor je enkrat na križu s kervavo daritvijo svet odrešil, tako se daruje na nekervavo vižo vsak dan na altarjih katoliške cerkve, vsak dan, ne le v čast in hvalo nebeškiga Očeta, ampak tudi za odpušanje

naših grehov, in za druge nam potrebne darove. Kakor je On nekdanj na križu klical: *Oče, odpusti jim*, tako še zdaj z naših altarjev: *Perzanesi ljudstvu, glej na obličje svojiga Kristusa, glej drago ceno, kri lastniga Sina!* In če je Bog nekdanj ljudstvu na Mojzesovo prošnjo prizanesel, če je on prečudno Elijev glas uslišal: ali ne bo tolikanj bolj uslišal prošnje lastniga Sina, ki je naš besednik v ti dragi daritvi, katero je zapustil katoliški cerkvi, de z nje ceno plačuje naše dolgove, tolaži Božji serd, kliče žegen iz nebes čez svoje otroke. Zares ta daritev je, kakor pravi sv. Francišk Salezijan, *brezno Božje milosti, studenec Božje ljubezni, duša vse pobožnosti, nar boljši pripomoček, gnado zadobiti. Ti daritvi ima zemlja zahvaliti svoje ohranjenje, ker brez nje bi bila še zdavnej zavolj grehov ljudi pokončana. O de bi verni kristjani vselej spodobno pri ti skrivnosti se znajdlji, s svetim strahom, kakor pod križem na Kalvarii, tukaj z Jezusam tudi sebe darovali, svoje slabe prošnje z njegovim zaslužanjem sklenili, tukaj milosti in pomoči iskali; tudi oni bi kakor Marija Magdalena pri Jezusovih nogah, odpušenje zadobili, in z ljubeznijo napoljnjeni bili; bolj živo bi spoznali srečo, de so udje katoliške cerkve, v kateri so tako prečudni zakladi shranjeni!*

In kaj šestori ta skerbna mati, de bi se ti tolikanj večkrat tih skrivnost vdeležil? Ni ji dosti, te le vabiti, ljubeznjivo ti tudi zapove, vsako nedeljo in vsak praznik biti pri sv. maši, vsako leto vsaj enkrat sv. Rešnje Telo prejeti. Serčno pa priporoča in močno želi de bi se to večkrat zgodilo; in te k temu pripravlja s skerbni podučevanjem o tih skrivnostih, z opominovanjem in svarjenjem. Ona ti o lepih praznikih nar veči skrivnosti pred oči stavi, ti kaže zglede svetnikov in te opomni, de se zavolj lastne nevrednosti njih priprošnjam priporočuj. Glej srečo, de si otrok tako ljube, skerbne matere, pa trikrat srečin, če jo ubogaš in poslušáš, ter se s tim hvaležniga skazuješ. Gotovo žegen in srečo ti bo sprosila že zdaj, in pomoč boš zadobil v vsaki potrebi; in če si nov, težavin stan zvoliš, ti ona spet deli gnade, de bi sebe in svojo hišo mogel zveličati. Zares nobene sile, nobene potrebe ni v človeškim življenji, za katero bi v nji potrebna pomoč ne bila oskerbljena. Po pravici ti ona zamore klicati: *Ali more mati pozabiti svoje dete, in ko bi tudi ona pozabila, jaz ne bom nikdar tebe pozabila!* To ti priča njena daljna skerb.

Ko namreč prihaja zadnja ura, ko smertne težave pritiskajo

in se ima človek odpraviti skoz vrata smerti v dolgo večnost: o kako reven siromak je človek v ti grenki uri! Svet ga zapuša in mu več ne more pomagati, vse časno se mu je perstudilo, prijatli odstopijo, domači tiho zdihujejo, od nobene strani pomoči in tolažbe ni; pretečeno zadolženje peče, zdanje britkosti narašajo, prihodna sodba ga skerbi. Kdo ti bo prilajšal, de piješ kelih terpljenja v svoje zveličanje do zadnjiga? Glej sv. cerkev ti pošlje svojiga služabnika, ki te živo opomni, de Bog noče smerti grešnika, ti kaže podobo in zgled njega, ki je za nas kelih terpljenja do dna spraznil, te opomni, de oči proti nebesam povzdiguje, kjer imamo Srednika Jezusa Kristusa, veliko Božjih prijatlov, ki za nas prosijo, kjer tudi nas čaka venec pravice, ako do konca zvesti ostanemo. O kako prečudno zdravilo daje s. cerkev za dušne rane v nar hujših telesnih bolečinah, ko ga v Jezusovim imenu odpušenja zagotovi, ga poživi z angelskim kruham za pot v večnost, in se počutki bolniku s sv. oljem pomazilijo, ali srečno se ozdraviti ali pa zveličavno umreti, tako de v resnici marsikteri tako previden in pripravljen s starim Simeonom kliče: *Zdaj spusti svojiga služabnika v miru.* Če ne verjameš, pojdi k postelji dobriga umirajočiga kristjana, in čudin mir in pokoj boš bral že na njegovim obrazu; pojdi tudi k nevernikom in krivovercam, in ti bodo pričali in poterdili, de v katoliški cerkvi je nar ložej in nar boljši umreti. Poglej in spoznaj tedaj, kako zares velika sreča je, de si ud katoliške cerkve.

Ali pa zdaj morebiti njena ljubezin in skerb za tebe neha? Ali ne izročuje še pri zadnjih zdihljajih tvoje duše v Božje roke, ali ti ne poklada še v zadnjih trenutkih na jezik sladkih imen: Jezus, Marija, Jožef, in ti pertiska na blede žnablje podobne križaniga Jezusa, in prosi za priprošnjo vsih Božjih angelov in svetnikov? Še več, ne le do ločitve duše, tudi potim te bo sv. cerkev priporočevala Božji milosti. Ona opravlja in bo opravljalala daritev sprave za vse, ki so v pravi veri zaspali, de bi jim zavolj Jezusove britke smerti in na prošnjo še živih bratov Bog bil milostljiv, in ko truplo lepo spravi, de čaka glasu vstajenja, ne neha moliti za verne duše, in vse še žive otroke vsak dan k ti molitvi za rajnke opominja; in ko je že truplo strohnjeno in prekopano, vedno še kliče dobra mati proti nebesam za vse verne duše: *Daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti!*

Povej, kdo ima tako skerbno mater, kakor je sv. cerkev ka-

toliškemu kristjanu, ki zanj skerbi v vsih okolišinah od rojstva skož vse življenje do smerti, in tudi s smertjo njena ljubezen ne neha? „Kaj bi bil mogel nogradu še storiti, de nisim storil?“ Zares s kraljevim prerokam moraš reči: *Gospod me viša, in nič mi ne bo manjkalo; na kraj dobre paše me je postavil; pri hladnim studencu me je zredil; mojo dušo je spreobernal, po poti pravice me je vodil zavolj svojiga imena . . . . Njegovo usmiljenje me spremlja vse dni mojiga življenja; de prebivam v hiši Gospodovi za vselej.*

Kar k premišljevanju te sreče še pristavim, je eno opominovanje in eno vprašanje.

Ko je Menedem kralj svojimu sinu privolil, de sme med druge tovarše iti, mu reče: Pa spomni se, de si kraljevi sin! in ga hoče s tim opomniti, de naj svojiga imenitniga stanu ne pozabi in se vredno obnaša. To opominovanje tudi tebi velja: Spomni se, de si otrok katoliške cerkve, de se imaš tedej po njenih naukih, po njenih zapovedih kakor pokoren hvaležin otrok vselej vesti. S sv. papežem Leonam ti kličem: *Spoznaj, o kristjan, svojo vrednost, in ko si se Božje nature vdeležil, se nikar ne povračuj s hudobijo v poprejšno zaničljivost. Z besedami sv. Petra opominim vse: „Kraljevo duhovstvo ste, sveti narod, perdobljeno ljudstvo“.*

Položi pa zdaj roko na serce in odgovori na tehtno vprašanje: Ali si tudi dober otrok dobre matere, hvaležin za toliko ljubezin, ali pa neubogljivo dete, ki matere ne poslušá, ji nasprotva jo žali? Ali nisi kerstne obleke že v mladih letih gerdo oskrunil, in storjeni obljubi nezvest postal? Oh gorje enkrat! *iz tvojih lastnih ust te sodim*, poreče Sodnik. Ali nisi za podučenje, svarjenje, zapovedi dobre matere malo maral? *Oh kaj pomaga*, pravi s. Peter Damian, *po katoliško verovati, pa po ajdovsko živeti!* Ali ti je skerb, večkrat se očistiti v studencu pokore, in se nasiti z angelskim kruham? Oh kaj, če si tudi v tim podobin bolniku, ki mu zavolj prevelike slabosti jesti več ne diši, in ga morajo le prositi in siliti: zavžij nekoliko! Ali nisi morebiti kakor zgubljená ovca, ktere noben glas skerbigniga pastirja od napčne poti nazaj ne priklíče? in si med tistimi, od kterih sv. Pavel pravi: „Z besedo terdijo, de Boga poznajo, v djanji ga pa tajé!“ Ali si morebiti nerodovitno drevo, kteriga Gospod od leta do leta čaka in gleda, de bi sadu obrodilo, pa zastonj? O kaj, če od tebe Gospod poreče: *Posekajte to drevo, in v ogenj ga verzite,*

čimu bo prostor jemalo! O de bi pač nikomur zmed katoliških kristjanov enake očitjanja ne veljale! Pa žalostna skušnja uči, de jih je veliko, ki imajo ime kristjanov, dela pa nekeršanske, in britko nad tako slepoto in terdovratnostjo otrok žaluje ljubezni polno serce matere, milo zdihuje ona po toliko zgubljenih sinovih in hčerah, ki jih vidi v krempljih zapeljiviga sveta in peklenkiga poglavarja; kliče toliko drago odkupljenih ovčic, ki so zašle na napačne pota, ter z očmi ne vidijo, z ušesi ne slišijo. Tudi tih še iše, kliče, svari, zarotuje in zdihuje: *O de bi spoznali ta dan, kaj vam je v zveličanje!* Pa njen glas ne najde odpertih serc! Le ti, o Gospod, ki si jih sprejel v svojo cerkev, jih zamoreš zbuditi in omečiti; ti, ki si tudi mertve kosti s svojim Duham oživil, slepim oči odperal; omeči tudi takih kristjanov terde serca, in prebudi jih k novimu življenju, de tudi oni po tvoji sv. cerkvi zveličanje dosežejo.

H koncu le še eno željo in priporočilo do sleherniga na tim svetim mestu: Stori dans v praznik s. Petra, ki je bil prvi poglavar sv. cerkve, in je zanjo življenje dal, stori lepi sklep, de hočeš biti dober otrok sv. cerkve, jo ubogati, poslušati, moliti za njeno povišanje in razširjanje vse dni svojiga življenja; in nasproti, vzemi od mene v imenu Kristusa in njegove neveste, sv. cerkve, obljubo, de boš v nji najdel za dušo potrebno pomoč in tolažbo ne le zdaj, ampak tudi enkrat po nji dosegel večno srečo in veselje. Amen. A. Č.

Peto nedeljo po binkoštih.

„Resnično vam povem: Ako ne bo obilniši vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo.“ Mat. 5, 20.

Od pravice in krivice.

„Nisim prišel postaviti razvezat, temuč jo dopolniti,“ govori Jezus v pridigi na gori, iz ktere je tudi današnji sv. Evangeli vzet, kjer Božji učenik ravno nasprot postavlja staro, Izraelcem dano, in novo, za svoje učence namenjeno postavbo. Le bolj vnanje djanje je

obsegala stara postava, notranje pravice pa ni mogla dati; le napovedovala, pomenila je Njega, ki je Resnica in Pravica, Njega, ki ima dati tudi bolj popolnoma postavo, pa terja tudi obilniši pravico, ktera tudi notranje, serce človeško, sodi. Zato pravi: *Resnično vam povem, ako ne bo obilniši vaša pravica, kakor farizejev in pismarjev, ne pojedete v nebeško kraljestvo.* Pravica v tim pomenu obsega vse djanje in nehanje, notranje in zvananje pri človeku; vse dolžnosti, ki jih imamo do Boga, do bližnjiga in do sebe; vse, kar zadnji del Katekizma od keršanske pravice uči, namreč: Varuj se hudiga, stori dobro. Tako pravico terja Jezus od vsih svojih učencov še zdaj, in kdor je pravičen v tim pomenu, je postavo dopolnil, pa je tudi zares srečin; zakaj ta pravica mu polajša že tukej vse še toliko britke okolišine življenja, in ga pelje k Bogu, ki bo dal venec pravice vsim, ki ga ljubijo!

V navadnim življenji pa nam je pravica v ožjim pomenu to, de slehern vsakimu svoje da in pusti, posebno kar časne reči, premoženje zadeva, in tudi v tim pomenu je pravica silno imenitna za življenje posameznih ljudi in celih narodov. Že pri posameznih ona ohrani dobro vest, mir z družimi, zaupanje bližnjiga in blagoslov Božji. Tudi celih ljudstev blagostan povzdigne, in jim ljubi mir ohrani. Zares za sleherniga in vse je neprecenljiva taka pravica. O de bi pač povsod kraljevala! — To de žalostna skušnja kaže, de je ta tako silno potrebna in koristna čednost zmiraj redkeji tudi med kristjani; vsake sorte krivice očitne in skrite pa se zmiraj bolj razširjajo, in ljudem časno in večno nesrečo pripravljajo; in milovanja vredni so vsi, ki v svoji slepoti svojo srečo in ubogo dušo za malovredno reč prodajo. Zakaj yediti moramo: Vsaktera krivica, očitna ali skrita, je greh, in sicer tak, ki ne more biti odpušen, dokler ni povernjeno. To je resnica, ki je vredna in potrebna bolj preudarjena biti današnji dan, ko ljudje na pravico tako malo porajtajo, in se na tako mnogo vižo zoper njo pregreše. Zato hočemo dans pomisliti: *Kako pogosto se kristjani zoper pravico pregrešé, in kako si s tim sami nesrečo napravljajo.* — Nauk, kteriga naj si vsakteri k sercu vzame: Pravični, de se bo varoval tudi zanaprej vsake krivice; krivični, de bo napčnost že storjene krivice spoznal in popravil.

Pravica terja, slehernimu dati in pustiti, kar mu gre, kakor nas tolikrat sv. pismo opominja, in nam že lastna pamet in vest pravi. *Dajte vsakterimu, pravi sv. apostel, kar ste dolžni . . . Ne ostanite nikomur kaj dolžni, kakor de eden drugiga ljubite.* Že sv. Janez Kerstnik svari colnarje: *Ne terjajte več, kakor je zapovedano; in vojšakam pravi: Ne delajte nikomur sile, ne delajte nobenimu krivice.* In Jezus sam zapove: *Dajte cesarju, kar je cesarjeviga.* On pohvali tudi v malim zvestiga hlapca, ter ga čez veliko postavi. Kako ojstro pa Bog vsako krivico prepoveduje in kaznuje! Že v stari, manj popolnoma zavezi, prepove clo želje po ptujim blagu; z lastnim perstam na kamnitno tablo zapiše: *Ne šeli svojiga blišnjiga blaga.* In spet drugé govori: *Ne stori svojimu blišnjimu nobene krivice; ne stiskaj ga z nobeno silo. Plačilo delavca naj ne ostane pri tebi do druziga jutra. Ne delajte krivice ne pri sodbi ne pri vagi, ne pri meri; ampak mera in vaga in posoda naj bo delo pravice.* Krivična vaga je gnusoba pred Gospodam, pravi modri Salomon. Gorje pa, zažuga Gospod temu, ki se zoper pravico pregreši: *Gorje mu, ki iz lakomnosti krivično blago nabira!* piše prerok Habakuk; in pri Ecehielu govori Gospod: *Kdor s silo jemlje, ali na velike obresti posojuje, ali bo tak živel? Na'a, ne bo živel, smerti bo umerl.* — Ravno to žuganje se nam ponavlja v novi zavezi; sv. apostel Jakop piše: *Plačilo delavcov, ki ga zaderžujete, kliče zoper vas, in upitje šnjic gre do Gospoda nebeških trum.* In sv. Pavel žuga: *Tatje in roparji ne bodo posedli nebeškiga kraljestva.*

Pa ne le z besedo nas sv. pismo uči, kako Bog vsako krivico prepoveduje, tudi v zgledih nam obilno pokaže, kako terdo je krivičnike ob vsih časih Božja roka zadevala. *Ahab* si krivično prilasti posestvo Nabotovo, in na Božje povelje mu prerok Elija zažuga: *Ravno tam, kjer so psi lizali kri Nabotovo, bodo lizali tudi tvojo kri.* *Gieci*, Namanov služabnik, iz lakomnosti za ptujim blagam hiti, pa na enkrat je poln gobove bolezni. Kralj *Baltasar*, ki se je bil sv. posode Jeruzalemskiga tempelna polastil, kmalo vidi lastno sodbo na steni zapisano, in je še tisto noč bil umorjen. *Heliodora*, ki se je tempelnovih zakladov polastil, Božja roka zadene, in na enkrat slep na tla pade, de si sam pomagati ne more. In kaj vidimo nad *Ananijem* in *Safiro*, ki si krivično hočeta nekaj prideržati, in na očitanje sv. Petra zaporedama mervta obležita?

Pa čimu še več zglédov in spričevanja iz sv. pisma, ko nas gnusobo krivice že lastna pamet tako očitno uči, de njeno napčnost tudi taki spoznajo, ki nič vere nimajo in marsikaj družiga za greh ne štejejo. Ali ti ne pravi že pamet: *Kar ne želiš, de bi drugi tebi storili, tudi ti nikar drugim ne delaj.* Ali si pa sam od družih škode in krivice želiš? Ali ti ne pravi pamet, de ima vsak do svojiga pravico? kar si je po pravici pridobil, se mu tudi po krivici kratiti ali odvzeti ne sme. — Zato so vrednost pravice tudi neverniki spoznali in obražtali. Ko je *Antipater* svojiga prijatla za nekaj krivičniga prosil, mu ta odgovori: Prijatelj prijatlu le toliko dovoliti sme, kolikor pravica pripusti. Cesar *Trajan* je imel pravico za nar lepši kraljev lišp; torej je rekel vojskovodju, ko mu je meč podal: Vzemi meč, in obračaj ga za mene, ako se bom pravice držal, zoper mene, ako jo bom slabo oskerboval.

Kaj pa tudi več pripomore k sreči, kakor ravno pravica? Ne obilno premoženje, ampak tudi majhno, pa pravično pridobljeno stori človeka mirniga in zadovoljniga, in resnične so besede sv. pisma: *Boljši malo po pravici, kakor obilno po krivici;* resnično govori sv. Duh: *Srečin človek, ki je brez madeža, ki ni hodil za zlatam, in ni zaupal v dnar in zaklade.* In ko bi pravica sploh med ljudmi bila, v kako lepim miru in ljubi edinosti bi med seboj živeli; koliko prepira in sovraštva, koliko skerbi in pravn bi zginilo; tako, de smemo reči, de nobena čednost več ne pripomore za časno srečo, in tudi nobena ni bolj potrebna za človeško družbo, kakor pravica. Kako žalostno je namreč tam, kjer je pravica zginila. Gospodarji se ne morejo zanesti na svoje podložne; delavec ne zaupa svojimu gospodarju, starši ne morejo dosti zapreti pred lastnimi otroci, domači ne dosti varovati pred ptujimi; v vednih skerbéh žive po dnevu in v vednim strahu po noči. Zanesti se ne more ne na besedo, ne na pisano spričevanje, clo na očitno prisego ne. Ječe so vse s krivičniki napolnjene, tožbá in pravn ni konca ne kraja. Vsa človeška družba bi postala brez pravice množica tolovajev, kjer bi le sila in grozovitost vladale, kakor pravi sv. Avguštin: Odvzemi pravico, in kaj bodo kraljestva družiga, kakor velike trume tolovajev. *Deržava se ohrani s pravico; pravica ljudstva povzdigne, krivica (pregreha) pa jih v revšino pahne,* pravi sv. pismo.

Drug žalostin naslédek krivice je ta, de krivično blago ne tekne. To skušnja skazuje pri celih narodih in poterdi tudi pri

posameznih ljudi in hišah. Ktere hiše popred opešajo, kjer je pravica, ali kjer je krivica; ki vsim dolžno odrajujejo, ali ki pridržujejo? Kje je Božji blagoslov, nad pravičnim, ali nad krivičnim? Kakor pridobljeno, tako zgubljeno; tudi pravično s krivičnim zginje. To dobro zaznamuje že pobožni Job, ker pravi: *Bogastvo, ktero je požerl, bo izbljuval*. Kdor je zavžil sprideno jed, ki je želodec ne more prekuhati, jo nazaj verže, pa tudi druge jedi ž njo. Taka jed je krivično blago, ki ne le nič ne zdá, temuč tudi pravično odvzame.

Kako pa je med nami s pravico, ki je toliko koristna in potrebna? Ne govorim od očitniga ropanja po cestah, ne od tatov, ki v hiše vlomijo, zakaj vsak bi rekel: Saj nisim tak in vem, de to ni prav; desiravno so, kakor žalostna skušnja uči, tudi taki zmiraj bolj pogostni med kristjani, in se najdejo že taki, ki hočejo sedmo zapoved popolnoma zatreti, ker pravijo, de imajo vsi do vsiga enake pravice. Je pa silo veliko družih, ki se zoper pravico pregreše, ki še ne spoznajo in hočejo za pravične veljati, ter pravijo s farizejem: *Nisim tak, kakor drugi ljudje ..., krivičniki...* Če nektere le bolj navadne v misel vzamemo, ali se ne pregreše zoper pravico starši, ki otrokam potrebno zapravljajo, ali enim naklanjajo, kar po pravici drugim gre? Možje, ki potratijo dote žen v pijanosti, igri in lenobi, ko med tim otroci in žena dostikrat v potrebi zdihujejo? Žene, ki zoper voljo moža po nepotrebnim veliko zamečkajo ali svoji rodovini donašajo? Ali niso krivični otroci, ki staršem zmikajo in prodajajo, dnar večidel le v nečimurnost in druge pregrešne reči obračajo, in še morebiti clo mislijo, de jim ni greh, ker so domači, pa ne pomislijo, kar sv. Duh pravi: *Kdor očetu ali materi kaj ukrade in pravi, to ni greh, je ubijanja kriv*? Ali niso krivični posli, ki po malim zmikajo, ali se skrivaj sami plačujejo ali le v pričo gospodarja pridno delajo ali po nemarnosti škode ne varujejo? Ali niso krivični tudi berači, ki še lahko delajo, ali še svojiga imajo, pa vender od beračije ali milošine žive, in se tako pregreše zoper dobrotnike in druge potrebne? Kje pa je pravica pri kupcih, ki dvojno mero in vago imajo, slabo blago za dobro prodajajo, nevednim previsoko ceno postavljajo? Kje pri lakomnikih, (ohernikih), ki na prevelike obresti posojujejo, v sili revnim vse še dražej derže in njih pravice pod nič nase vlečejo? Kje pri dolžnikih, ki dolgove delajo, kterih nikoli ne mislijo poplačati?

Ali niso krivični tudi vsi, ki ptuje reči prideržujejo, kakor postavim, rokodelci, ki vsiga nazaj ne odrajtajo; gospodarji, ki poslam in delavcam dolžno plačilo prideržujejo ali clo kratijo, ko vender sv. pismo pravi: *Kdor kri preliva ali delavca goljfa, sta si brata?* Ali ni krivice kriv, kdor najdene reči prideržuje, ukradene shranuje ali kupuje, davkov, obresti in drugih dolžnih reči ne odrajtuje? In kaj hočem reči od takih, ki drugih reči poškodujejo po svoji nerodnosti ali nemarnosti, ki shranjene, posojene reči pokvarijo ali clo pokončajo, ki drugim v lesu in na polji škodo delajo, ko po ptujim sekajo, vozijo, hodijo, pasejo? In na koliko družih viž se krivice dopernašajo med ljudmi? Dan bi bil prekratik, vse naštetih, ječe bi bile premajhne, vse po zasluženji kaznovati. Dosti nam to kaže in spričuje pogostno pritoženje, de nobena reč ni več varna, de pred domačimi in ptujimi nikoli ne more dosti zaperto biti; dosti nam spričuje toliko s krivičniki napolnjenih ječ, potreba toliko čuvajev in varhov od soseske in gosposke; dosti nam spričujejo solze po krivim zatertih, pogostne tožbe in pravde, tako navadne zvite goljfijske in skrivne tatvine. —

Pregreha krivice se pije kakor voda, in je razširjena po vsih stanovih, med revnimi in bogatimi; pa marsikteri, ki je poln krivičnih zvijač, še hoče za pošteniga veljati; Bog obvaruj, ko bi mu kdo kaj rekel, tožil bi ga. Z naj lepšimi izgovori se zna pravičiti in vest tolažiti. Saj, pravi, ni veliko, in se mu nič ne pozna, meni pa vender le pomaga; pa Jezus pravi, de krivični hlapec ne pojde pred iz ječe, dokler do zadnjiga vinarja ne poverne, in kdor v malim ni zvest, tudi v večjim ne bo; tudi tebi ne bo sreče prineslo krivično blago, in bo padlo v posodo, ki dna nima. Saj mi je gosposka prav dala in to spoznala, pravi spet drugi; ali gosposko si preslepil s svojimi zvijačami, pred Bogam pa je vse odkrito; in močno se razločijo Božje in človeške sodbe. Saj tudi drugi meni škodo delajo, pravi na dalje. Kako nespametna govornica! Če dans kdo tebi ukrade, ali juter smeš ti brez greha iti krast? Če so drugi krivični, ali zato krivica neha greh biti? Ali te bo Jezus sodil po navadi sveta, ali po svoji pravični postavi? Modri Tertulijan pravi: *Jezus se imenuje resnica, ne navada; derži se tedaj resnice in pravice, ne navade krivičnih, ki drugač ravnajo.* — Vsi tvoji izgovori so le umazana voda, s katero se umivaš, pa se očistiti ne moreš, in če tudi ž njimi kaki čas vest nekoliko utolažiš, se bo vender enkrat strašno zbudila in ti bo vsako še tako

skrito in majhno krivico očitala. Bil je petdeset let star mož na smertni postelji in se spomni, de je pred 40 leti, kakor fanté majhno krivico storil, in jo zdaj skerbno iše popraviti, ko mu popred 40 let vest ni nepokoja delala. Tako se bo tudi tebi enkrat strašno zbudila, pa bo morebiti že prepozno, ko že Gospod poreče: *Kaj to slišim od tebe? daj odgovor od svojiga hiševanja!* Takrat bo vse preiskano, razodeto in po ojstrosti sojeno. Ko sv. Avguštin premišljuje sodbo, ki bo takrat sklenjena čez hudobne, ker niso lačnih nasitovali, žejnih napajali, nagih oblačili, on po vsi pravici zdihne rekoč: *Če bo ta v ogenj veršen, ki svojiga revnim ni dajal, kaj se bo godilo s tem, ki je drugim krivice delal? Če bo tistiga Kristus v pekel obsodil, ki mu poreče: Sim bil nag, in me nisi oblekel, kam bo obsodil tistiga, ki mu zamore reči: Sim bil oblečen in si me slekel? Če bo tisti med peklenskimi pošastmi, ki Kristusa v ubožcu ni pod streho vzel, kje bo tisti, ki ga je po krivici vun pahnul? Ob kratkim: Če bo tisti zaveršen, ki ni nič dobriga storil, kaj bo za tistiga, ki je drugim škodo delal? Zadele ga bodo ojstre resnobne besede Kristusove: Resnično ti povem, ne pojdeš od ondod, dokler poslednjiga vinarja ne plačaš.*

Ali bi bilo pa vredno, svoj mir in svoje zveličanje prodati za malo vredno blago, od kteriga ti ob kratkim ne bo drugjiga ostalo, kakor mertvaški pert in truga; zakaj nič nisi na svet prinesel, in veš, de tudi nič odnesel ne boš; le odgovor te čaka, kako si hiševal tudi s časnimi reči. Ali hočeš biti podobin Judežu, ki je za malo dnarja svojiga Gospoda prodal, ti pa za malo vredno reč svojo, z drago ceno Kristusove kervi odkupljeno dušo nespametno prodaš? *Kaj pa, pravi Jezus sam, kaj pa bo človeku pomagalo, če ves svet perdobi, na svoji duši pa škodo terpi? Ali kako zamenjo bo dal za svojo dušo?* Te tako tehtne in pomenljive besede bi imele pretresti vsakiga krivičnika, kakor hud grom in blisk iz černiga cblaka. *Kaj ti bo pomagalo, ako vse perdobiš, svojo dušo pa pogubiš?* Te besede bi imele biti zapisane nad vsako hišo, na vsakim blagu, na vsaki meri in vagi, te besede bi imele biti zapisane na dolžnih pismih, na mejnikih, pri vsih barantijah in kupčijah. Te besede bi si imeli eden drugimu klicati, in si jih vsi globoko v serce vtisniti ter po njih ravnati, kadar koli se želje in skušnjave po ptujim blagu budé. *Kako zamenjo boš dal za svojo dušo?* Glej, še za toliko premoženje bi si ne dal le ene roke ali noge odsekati, neumerjočo, po

Božji podobi vstvarjeno dušo pa prodaš za tako malo vredno reč! Ali ni milovanja vredna slepota, de za tako prazno reč izdaš hudiču svojo dušo, ki je več vredna, kakor vesoljni svet? O Božji Odrešenik, ki si duše s tako drago ceno odkupil, zakliči ti v serca vsim vernim svoje resnobne besede: *Kaj bo človeku pomagalo, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo terpi!*

Zato, preljubi kristjan, bodi pravičen v vsih rečeh, v besedi in v djanji, pusti vsakimu svoje, ne delaj nikomur krivice. Varuj se clo željá po ptujim blagu, ker one pot pripravljajo in vrata odperajo krivici; varuj se družih pregrešnih razvad, lenobe, nezmernosti, nečimurnosti, ker one so sv. pravice dolga bolezin in gotova smert. Vzemi si v zgled stariga Tobija, ki tudi glasu kraje ni hotel slišati v svoji hiši; vzemi si v zgled perve kristjane, ki so, kakor Plini piše, med seboj prisegli, de ne bodo ne tatvine, ne ropa, ne druge krivice dopernašali, sebi zročeno pa vselej dali, berž ko se od njih iše. In če se ti tudi svet posmehuje zavolj tvoje zvestobe, če tudi ves svet goljfa in krivice nima za greh; Bog ostane pravičen, dokler je on Bog — vekomej, svet bo prešel, Božja postava pa ne bo prešla, Božja pravična sodba ostane vekomej, in de pri ti obstaneš, varuj se vse krivice, ki ti hoče dušo pogubiti, in Boga, večno bogastvo, odvzeti. Kakor zvest hišnik, služi svojimu Gospodu v vsi pravici, de bo od njega za dosti obilna spoznana, in ti enkrat, ko te na odgovor pokliče, poreče: *Blagor ti, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malim zvest, te bom čez veliko postavil; pojdi v veselje svojiga Gospoda!* — O Bog, obudi in ohrani v nas vsih duha pravice in zvestobe! de bomo enkrat na sodbi vsi te vesele besede zaslišali! Amen. A. Č.

Šesto nedeljo po binkoštih.

„Kako jih bo kdo mogel tukaj v pušavi nasititi?“ Mark. 8.

Zaupnost v Jezusa.

Ferdinand II., rimskonemški cesar, kadar je bil v nar hujših stiskah, je z velikim zaupanjem rekel: *Bog je v nebesih!* Za res, Bog je v nebesih, naš vsigamogočni Oče je v nebesih pa tudi na zemlji za vse svoje stvari, in še zlasti za človeka očetovsko sker-

bi: On ima vse naše lase na glavi štete, brez njegove vednosti še vrabec ne pade s strehe; on nam zamore vselej pomagati, in nam tudi res pomaga. On vse bolj za nas skerbi, kakor mi sami za se skerbimo, in njemu se vse drugači bolj smilimo, ko smo v sili in stiski, kakor se smilimo sami sebi, desiravno velikrat te predobrotljive previdnosti Božje ne premislimo in torej tudi ne spoznamo. To nam lepo priča tudi današnji sv. evangeli. Truma 4000 ljudi v veliki gorečnosti za Kristusam v pušavo gre, njegovih prelepih naukov poslušat, in se ne pečajo zato, kaj de bodo ondi jedli; toliko bolj se je pa dobrotljivi Zveličar pečal za nje. Tri dni so ga poslušali in lakoto terpeli, pa se niso pritoževali, — to so mogli močno hrepenenje po besedi Božji imeti; Kristusu so se pa vender smilili, ter je rekel apostelnam: *Množica se mi smili*. Kolikor manj je to ljudstvo za svoj telesni živež skerbelo, de je le dušni živež doseglo, toliko bolj je pa Jezus poskerbel za nje, in je njih zaupanje in ljubezin, s katero so ga po pušavi spremljali, obilno poplačal s čudežem z nebes. Učimo se od tega priprostiga ljudstva tudi mi prelepe čednosti, která se *zaupnost v Jezusa* imenuje. Premislimo tedaj nekoliko, *kako nam je v telesnih in dušnih potrebah terdno v Jezusa zaupati*.

1. Nič se rajši ne primeri, kakor de človek na zemlji v kake neprijetne zaderge, ali pa v hude stiske in terpljenja pride; in če njemu v tacih okolišinah terdniga zaupanja v dobrotno previdnost Božjo primankuje, ima taki človek v resnici že na zemlji živi pekel. Mračne misli ga obhajajo ter začne tožiti in tarnati: Kaj sim se vender Bogu zameril, de me tolike nadloge tarejo? Sej vender nisim nar veči grešnik, de me Bog tako tepe! Čimu sim rojen na svet, ker skoz vse življenje nimam družiga, kakor pomankanje in terpljenje? — Tukaj imam pekel, in me morebiti tudi tamkaj čaka!

Vse tako in enako tarnanje ni nič družiga, kakor grintav sad nezaupnosti v dobrotljivo previdnost Božjo, preslabiga spoznanja in premalo žive vere in zaupanja v Jezusa, našiga Dobrotnika. *Ali zamore žena svojiga otroka pozabiti?* govori Gospod po preroku Izaii (49, 15.). *In ako bi ga ona tudi pozabila, vender vas jest ne bom pozabil, ker glej v svoje roke sim vas zapisal. In res, pravi sv. Alfons: Gospod nas je s svojo lastno kervjo v svoje roke zapisal. Znebimo se tedaj vse skerbi, ker vse vladajo in vravnavaajo*

roke, ki so bile v dokaz njegove ljubezni na križ pribite. Ozrimo se nekoliko malo v svete evangelije in povsod se nam bo razodelo, kako lepo Jezus spolnuje njih želje tistim, ki terdno vanj zaupajo. Poglejmo v Kano-Galilejo. Svatje so bili le v majhno zadergo prišli, de jim je vino poteklo; Marija pa Jezusu zaupljivo majhne besedice reče: *Vina nimajo*, in Gospod, desiravno še ni bil njegov čas prišel, je vendar materno zaupanje tako bogato obdaroval, de je kar naravnost s čudežem pomagal. S takim zaupanjem, kakor Marija, se tudi ti, kristjan, k Jezusu obrni, kadar te pomankanje ali druga pritežnost ali sila tare in stiska, in zanesi se, de tvoje zaupanje v tako dobrotljiviga in tako bogatiga Gospoda ne bo osramoteno. O koliko enacih čudežev, če tudi ne vselej tako očitnih kakor v Kani, on vsak dan deli tistim, ki v potrebi s sinovskim zaupanjem k njemu pribežijo, ker on je v resnici tolikanj dobrotin in usmiljen, de rajši čudež stori, kakor de bi tistiga ne uslišal, ki se nanj zanesse, če le prošena reč Božjim skrivnim sklepam in naši lastni sreči ni nasproti. Torej pravi sv. Duh: *Kdor se na Božjo previdnost zanesse, bo pomanjkanju odšel.*

Ako tebe, ali kteriga tebi zročnih boleznin stiska, nikar ne godernjaj in ne toži čez previdnost Božjo, ampak spomni se uniga kraljiča v Kafernavmu, čigar sin je bil že na smertni postelji. Slišal je, de je Jezus v Kano prišel, kamor je bilo sicer iz njegoviga kraja, Kafernavma, dan hoda. Pa veliko zaupanje do Jezusa ga vzdigne, gre, pride, prosi in dobí odgovor: *Pojdi, tvoj sin živi.* On je bil pa za toliko dobroto Jezusu tudi hvaležin, ker veroval je v njega on in vsa njegova hiša z njim. Po tem je bil Jezus sam v Kafernavm prišel in prinesli so mu neki večer z velikim zaupanjem bolne in obsedene vsiga mesta. On pa je na sleherniga roke položil in ga ozdravil, in hudobne duhove izganjal, kateri so vpili: *Ti si Sin Božji.* Tako lepo je Gospod poplačal njih zaupanje; bodi torej terdno prepričan, o kristjan, de prav velikrat je tvoja nezaupnost kriva, ako v svojih prošnjah nisi uslišan, kadar od Boga kake pomoči želiš, v boleznih ali v stiskah katerih koli si bodi. Res je, de velikrat tisto, kar od Boga prosiš, tebi ni dobro in bi bilo morebiti škoda za tvojo dušo, ako bi bil uslišan; nar pred pa de še večkrat z dosti velikim zaupanjem ne prosiš in torej nisi uslišan. Poglej na Kananejsko ženo v sv. pismu. Bila je nejevernica; Jezus ji še odgovoril ni, ko je za njim vpila, in se je delal, kakor de bi ne hotel z njo nič imeti opraviti. Ko

le huje vpije in prosi, de naj ji hčer ozdravi, še apostelni Jezusu prigovarjajo, de naj jo odpravi; on pa njeno zaupanje še na terši poskušnjo dene, in ji po judovski šegi reče, de *ni prav, otrokam kruha jemati in ga psam dajati.* (Judje so namreč nejevernike zavoljo malikovanja in silno ostudnih pregreh tako imenovali.) Ali ona na vse to z novim zaupanjem povzame, rekoč: *Kaj pa de Gospod! saj tudi psički jedo drobtinice, ktere padajo od mize njih gospodov.* Tedaj je Jezus, kakor de bi se bil zavzel nad njenim velikim zaupanjem, odgovoril in rekel: *O žena, velika je tvoja vera. Zgodi se ti, kar želiš.* In njena hči je bila ozdravljena tisto uro. *O prelepi sad zaupanja v Jezusa!*

Tako tudi ti, kristjan, ko ti je kaj potreba, ne bodi maloserčin, ne dvomljiv, ne omahljiv, ampak z zaupanjem in velikoserčnostjo Gospoda prosi, in spomni se, de prosiš njega, ki vse ima, njega, ki nar rajši da, njega, ki gotovo spolni, kar je obljubil. Opraviti imaš z Gospodam, ki te bolj ljubi, kakor tvoj oče in tvoja mati, ali kakor tvoji nar zvestejši prijatli na zemlji, in ti ne bo odrekel, kar ga prosiš, če tista reč le njegovim skrivnim sklepam in tvojimu zveličanju nasprotna ni. Nikar nikoli ne misli, de so tvoje zaderge tako zapletene, in tvoje nesreče tako velike, de bi te Bog ne mogel iz njih rešiti; ker Bog zamore tudi takrat rešiti, ko noben človek ne more pomagati in ne vé pota, po katerim bi se pomagalo. *Sv. Feliksa* so razdraženi nejeverniki z golimi mečmi iskali, ga umoriti, serditi nad njim, ker je ljudi učil in jih h keršanstvu spreobračal. Svetnik se pred njimi v nekako podertino skrije, bil je pa precej izdan in sovražniki neutegama za njim prideró, de bi ga izlekli in umorili. Po Božji previdnosti pa je bil v tih kratkih trenutkih, de so za njim prihrumeli, pajk čez vso odpertino zidovja svojo mrežo prepregel; preganjavci menijo, tukaj Feliksa gotovo ni, ker bi bil noter gredé pajčevino raztergal; mislijo, de jih ljudje slepijo, in gredo dalje. K temu nek pisavec pristavi modre besede: *O modrost Božja, ki si bogata z neštevilnimi poti pomagati! Brez tebe visoki stolpi (turni) in močne terdnjave ne varujejo; tvojiga svetnika pa je slab pajk ubranil, ter naredil močen zid iz tanke pajčevine!*

Pri vsih tacih in enacih časnih in telesnih potrebah, naj že zadevajo živež, obleko, zdravje, varnost življenja ali kar si bodi, Jezus opominja, de ne bodimo presilno skerbni, temuč de to skerb zraven svojiga pridniga prizadevanja Bogu zročimo, svoje

serce pa k višjim in imenitnejšim darovam in zakladam povzdiguje-
mo, za nje Boga prosimo in jih od njega svesto pričakujemo.
„*Ne skerbite tedaj, rekoč: kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali
s čim se bomo oblačili? ker po tem vsim vprašujejo neverniki.
Sej vé vaš Oče nebeški, de vsiga tega potrebujete. Išite nar po-
prej Božjiga kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo
perveršeno.*“ S temi besedami nas Jezus sam uči, kako terdno de
naj bo naše zaupanje v dobrotno previdnost Božjo. Vender pa s
tem ne prepoveduje dolžne skerbi in delavnosti za svoje potrebe
imeti, ampak le tisto nezaupno in presiljivo skerbljivost, ki se le na
svoje delo in lastni trud zanaša, ne pa na Boga in Božji blagoslov.

Ako je pa vender komu po Božjih skrivnih potih odločeno,
de mora v revšini in mnogih poskušnjah kratke dneve sedanjiga
življenja prebiti, ali že celo, če se človek lahkimu in prijetnemu
življenju sam odpove zavoljo nebeškiga kraljestva; kako lepe reči
dobrotljivi Zveličar za to kratko in majhno priterganje obeta! Ko
je svojim apostelnam enake pritežnosti napovedoval, kako sladko
upanje čez vsako mero večih dobrot memo unih zapušenih časnih
jim je dajal, rekoč: *Vi pa ste prebili z menoj v mojih skušnja-
vah, in jest vam odločim kraljestvo, kakor ga je meni odločil
moj Oče, de jeste in pijete pri moji mizi v mojim kraljestvu, in
de sedite na sedeših, ter sodite dvanajstere Izraelove rodove.*
Kristus tedaj svojim služabnikom toliko veči nebeško čast
napoveduje in obeta, kolikor več poskušinj in težav bodo na tem
svetu z njim prebili. Obljubi jim Očetovo kraljestvo, tedaj bodo
potlej kraljevi, ki so zdaj siromaški in zaničevani; obljubi jim, de
jih bo v tem kraljestvu zraven sebe k mizi posadil, de bodo na sód-
nih stolih sedeli in sodili Izraelove rodove. Koga je mogel Kristus
svojim služabnikom še več obljubiti, in kaj bi zamogli mi ljudje
od njega večiga ali boljšiga pričakovati za to malo, čimur se tukaj
zavoljo nebeškiga kraljestva odpovemo, ali pa radovoljno poter-
pimo, ko nimamo, kar bi radi imeli? Kako terdno mora tedaj naše
zaupanje v Jezusa ostati, če moramo kje tudi v revšini, boleznih,
velikih skerbah ali mnogoterih stiskah na tem svetu živeti. Ime
Gospodovo bodi vselej češeno, naj se nam že dobro ali hudo godí!

2. Če se nam pa Jezus že v tem, kar časne reči zadeva,
tolikanj dobrotljiviga skazuje, koliko veči mora naše zaupanje v
njega še le v dušnih rečeh biti, ker je duša toliko imenitnejša mem
telesa. To naše upanje v Jezusa mora tolikanj bolj narašati in se

uterditi, ako pomislimo, de le edino zveličanje naše neumerjoče duše je dobrotniga Zveličarja nagnilo, de je svitli sedež med kerubi in serafi zapustil, se včlovečil, se toliko revšinam in tolikimu terpljenju podvergel, in tako imenitne pomočke napravil za našo večno srečo. Torej nam je od njega svesto pričakovati večniga zveličanja in vsih pripomočkov, ki so potrebni ga doseči, kakoršni so, gnada Božja, odpušenje grehov, pomoč v skušnjavah i. t. d.; samo če si tudi sami k temu po vsi svoji moči prizadevamo. Že v stari zavezi najdemo prelepe zglede terdniga zaupanja v Odrešenika, prejden je bil na svet prišel. Job v svojih silnih bolečinah misli v prihodnjiga Zveličarja in se z njim tolaži, rekoč: *Vem, de moj Odrešenik živi, in poslednji dan bom iz zemlje vstal, bom spet s svojo kožo obdan, in v svojim životu bom svojiga Boga gledal.* (Job. 19.). David se mu z zaupljivim Duhom serčno priporočuje in zročuje, rekoč: *V tvoje roke zročim svojo dušo, ki si me odrešil, o Gospod resnice!* (Ps. 30, 6.). Koliko veči mora tedaj naše zaupanje v Jezusa Kristusa še le zdaj biti, ko vemo, de je res na svet prišel, delo zveličanja dokončal in nam toliko in toliko pomočkov dal se res zveličati.

Kar zlasti spokornimu človeku nar rajši in nar večkrat upanje podéra, *so grehi*, s katerimi je nesrečno Boga žalil, pa jih je pustil in se zdaj za nje pokori, in pa *skušnjave*, ktere ga nadlegovajo in tudi pravičnemu ne prizaneso. — Po pravici sicer spokornika njegovi pretečeni grehi s strahom večne smerti navdajajo, ktero je imel s svojimi grehi že zaslužen, pa še bolj po pravici se smé in mora z velikim zaupanjem, de bo pogubljenja obvarovan, k Jezusu povzdigniti, ako se je grehu odpovedal in k Jezusu obernil. Zakaj Jezusovo zasluženje je brez vsake primere neskončno močnejši nas zveličati, kot so naši grehi nas pogubiti, uči sv. Alfons Ligvorjan. Z grehi smo večno smert zaslužili, ali Zveličar je prišel, pravi prerok Izaija, vse naše grehe nase vzet in s svojim terpljenjem za nje zadostit: *Zares On nosi naše boleznin in nase naloži naše bolečine.* (Iz. 53, 4.). Ako je dobrotljivi Zveličar z grešniki tako pohlevno in ljubeznjivo delal, ko je na svetu bil, kakor dosti zgledov imamo; koliko bolj se sme pravi spokornik zanesti, de njega ne bo zavergel. Le pogledjmo samo, kako pohlevno on uno grešno Samarijanko nar poprej k zaupanju do sebe, od todi k veri, k spoznanju, k poboljšanju in ljubezni pelje. Vpervič jo nagovori, de naj mu da vode piti, in od tod vzame

priložnost govoriti od žive vode nebeških milost, ter ji obudi hrepenenje do te vode. Potlej ji reče, de naj moža pokliče, in dobi priložnost, de ji z vso krotkostjo njene grehe očita in jo zavoljo njih s strahom in žalostjo napolni, jo podučí po tem, kako je dolžnost Boga v resnici moliti, in se ji poslednjič razodene, de je on sam Odrešenik. Če pa usmiljeni Jezus že z velikimi grešniki tako lepo dela ter jih k pokori vabi, koliko dobrotljiviši je on še le tistim, ki so zares že na potu pokore, in kako močno zaupanje morajo do njega imeti, de jih ne bo zapustil in zaverigel, ako storijo od svoje strani, kar je njih dolžnost.

Ko je bil nesrečni Kajn Abelna, svojiga brata ubil, je kri tega nedolžniga mladenča vpila z zemlje v nebesa: *Maševanje! maševanje nad ubijavca!* Ko je bilo pa nedolžno Jagnje Jezus na gori mertvaških glav na križ razpeto, je njegova sveta rešnja kri tekla iz neštevilnih ran in še veliko močnejši klicala: *Usmiljenje, usmiljenje! Usmiljenje grešnikom! usmiljenje tudi mojim križavcam; Oče odpusti jim, ne vedó, kaj delajo!* Torej piše apostel narodov Hebrejcam: *Pristopili ste k Jezusu, sredniku in h kervi očiševanja, ktera bolje govori, kakor kri Abelnova.* (Hebr. 12, 24.). Kakor de bi apostel hotel reči: O, kako srečni ste, ubogi grešniki, ker zamorete h križanimu Jezusu pribežati, ki je vso svojo kri prelil, biti srednik med vami in svojim Očetam ter vam odpušenje vaših grehov doseči! Res je, de vaše hudobije za maševanje zoper vas vpijejo, ali predraga kri Zveličarjeva kliče za milost vam in njen glas mora Božjo jezo potolažiti; (Alf. Lig.). Tanka je pravica Božja in ojstra sodba čaka človeka za vse njegove grehe. Ali kdo nas bo sodil, praša sv. Alfons? *Oče je vso sodbo Sinu zročil, se bere pri sv. Janezu (5, 22.).* Naš Zveličar tedaj bo naš sodnik, kateri je sam v smert šel, de bi nas ne bilo treba k večni smerti obsoditi, in s tem še ne zadovoljin, je neprenehama v nebesih naš srednik pri Očetu (Lig.). *Kaj se tedaj bojiš, o grešnik, ako svoje grehe sovražiš?* pravi sv. Tomaž Vilanovljan. *Kako bi te mogel zavreči, ako se skesan k njemu poverneš, on, ki je z nebes prišel, te iskat ko si pred njim bežal?*

Kadar hoče kaka skušnjava človeku sladko zaupnost do Jezusa podreti, ste zlasti dve reči potrebne, namreč *serčnost* v skušnjavi in pa urna *prošnja za pomoč*, kakor opominja sv. Pavel, ko piše Hebrejcam: *Tecimo na boj, ki nam je odločen in ožrimo se*

v začetnika in dokončevalca naše vere, Jezusa, kateri je križ izvolil, ki bi bil zamogel veselje imeti. (Hebr. 12, 1. 2.). Ne muditi se, ne postajati, ne meniti se z zalezovacam, kakor Eva s kačo; ne odpérati serca, de bi hudo vanj zalezlo, ampak urno je treba duhovno orožje popasti in se zmotnjava z močjo in serčnostjo zoperpostaviti: *tecimo na boj, in v teku na ta boj za nebesa se pa ozirajmo za pomoč k Jezusu, kateri je začetnik naše vere, in ga prosimo, de bi nam tudi zaupanja vanj ne pustil podreti ob hudi uri. Ako smo poprej marsikterikrat padli, smo padli, ker smo opustili, de nismo Zveličarjevih ran in njegoviga zaničevanja premissljevali in ga nismo v pomoč klicali. Ako pa naslednjič pomislimo, koliko obilno je iz ljubezni do nas terpel, in kako močno nam želi pomagati, če le k njemu perbežimo, potem nas svesto naši sovražniki ne bodo več premagali, uči sv. Alfons Ligvorjan. In sveta Terezija pravi: Ne vem, kako ti bi se človek hudiča toliko bal; sej ni družiga treba, kakor sveto ime Božje poklicati, ga v trepet pripraviti. Rekla je pa tudi ta svetnica, de nam vsi naši trudi ne bodo pomagali, ako ne bomo vsiga zanašanja sami nase opustili, in le samo v Boga zaupali. „Stopimo tedaj,“ po opominovanji sv. Pavla, „z zaupnostjo pred sedež milosti, de usmiljenje dosežemo in milost najdemo, ko nam je pomoči potreba; (Hebr. 4, 16.). Sedež milosti pa, kakor sv. Alfons pravi, je križ, na katerim se Jezus kakor na tronu znajde, de bi slehernimu, ki k njemu pribeži, svoje gnade in usmiljenje delil. Stopimo tedaj urno urno pred ta tron milosti, zlasti kadar nas skušnjave napadajo, de nas zalezovavec ne prehití. Kakor pišeta h koklji pred jastrobam, kakor ovce k pastirju pred volkam, kakor otrok v naročje materno pred sovražnim preganjavcam, tako urno pobegni, o kristjan, k svojimu Jezusu, ko te skušnjava napade. Kakor naglo in neprevidama te sovražnik naleti, tako naglo pa ti pobegni k Jezusovimu križu, ter reci in kliči: Nočem te, zaveržem te, prekolnem te, ti grešno zalezovanje! in če ni drugači, prisežem pri živim Jezusu, de v skušnjave ne privolim; — pomagaj mi, Gospod, de se ne potopim; v te zaupam, in ne bom osramoten! Tako delaj, o človek ob hudi uri, in tvoja zmaga je gotova.*

Nar močnejši stebra našiga zaupanja v Jezusa sta *britko Jezusovo terpljenje in visoki zakrament sv. Rešnjiga Telesa. Kaj, skliče sv. Alfons, ko te skrivnosti premissljuje, kaj vsigamogočni*

Bog se hoče včlovečiti, vso svojo kri preliti in nar britkejši smerti na sramotnim lesu umreti? ... In čemu? Naše grehe zatreti ter nas odrešiti, ki smo vendar červi zemlje in puntarji zoper njegovo Božje veličastvo! Vender to Njemu ni še dosti! On hoče ravno tisto telo, ki ga je za nas na križu daroval, nam v živeš dati, ter se popolnoma z nami skleniti ... Veliki Bog! ta dvoja skrivnost bi mogla serca vsih ljudi vneti in z ljubeznijo požgati.

To preišljevanje je sv. Bonaventura s tolikim zaupanjem do Jezusa napolnilo, de je sklical: *Kako bi mi zamogel on potrebne milosti odreči, ki je za moje zveličanje toliko storil in terpel?* — Če visoko vrednost Jezusoviga zasluženja za nas preudarimo in nekoliko zapopademo, zares mora naše zaupanje do njega veliko, silno veliko, neskončno veliko biti. Ravno zavoljo tega neskončniga zasluženja za nas smemo tudi silno velikih, neskončnih dobrot od Jezusa prositi in pričakovati. Kristjan, ko se pri visoki daritvi svete maše znajdeš, ko po spremenjenji podob mašnik tvojiga Boga, tvojiga Zveličarja povzdigne, se na persi terkaš in ga moliš; kaj boš od njega prosil? Kakšnih dušnih in telesnih dobrot boš iskal od njega, ki je vse, in vse ima? — Tvoje zaupanje naj bo velikoserčno do njega; in on bo velikoserčin v uslišanji do tebe. Prosi ga velikih reči, ker on je velik, in ima ravno tako veliko, kakor majhno v svoji oblasti. Ne prosi ga za poboljšanje eniga samiga, ampak za spreobrnjenje več, njih veliko, vsih nesrečnih terdo-vratnih grešnikov, zlasti tistih, ki so zdaj ravno v nevarnosti v grehu umreti. Prosi nesrečnim krivovercam razsvitljenja, nejevernikam vesoljniga svetá spoznanja in spreobrnjenja. Prosi toliko, kolikoršno je tvoje zaupanje; prosi toliko, kolikor koli tvoje serce zamore obseči; prosi neskončno velikih dobrot, ker On, ki jih deli, je neskončin, in če ti vse da, kar ga prosiš, on za to nič manj nima. Ko bi on na našo zaupljivo prošnjo tudi vse nadloge in stiske vsim ljudem odvzel, ali ko bi celo nove in neslišane čudeže delal, ko bi vse grešnike do poslednjiga spreobrnil in zveličal; bi bilo vse to še le majhno v primeri z njegovim neskončnim zasluženjem, zavolj kteriga od njega dobrot prosimo in pričakujemo. Prosi pa, kristjan, tacih reči, ktere so vredne tvojiga vsigamogčniga dobrotnika in delivca, zlasti dušnih dobrot, in zanesi se, de tvoje zaupanje do tolikiga Gospoda ne bo osramoteno.

In če ti on da, kar ga prosiš, kar se ti bo gotovo velikrat, če ne nar večkrat v življenji zgodilo; kako močno se mora tvoje

zaupanje do Jezusa vnovič narasti, koliko ložej boš še večih reči in še z bolj živim zaupanjem od njega prosil; pa kako se bo vnela tudi ljubezin v tvojim sercu do toliko dobrotniga darovavca! Če ti on pa ne da, kar ga prosiš, ne sme tvoje upanje nič manjši biti, ampak od ene strani le še večji, ker je več kakor gotovo, de ti je namesto tega, kar ti tukaj po neskončni modrosti odreče, v nebesih nekaj veliko večjega in boljšiga pripravil, ali pa že na zemlji za drug čas odločil. V poterjenje za vse to naj nam bodo njegove lastne besede, s kterimi nam je tudi pot določil, po kteri nam je prositi, de bomo uslišani, ker pravi: *Resnično, resnično, vam povem, ako bote Očeta v mojim imenu kaj prosili, vam bo dal.* (Jan. 16, 23.)

Tako terdno zaupanje pa le Bog sam zamore dati; moliti moramo zanj, uči sv. Alfons. Z molitevjo bomo dosegli upanje, in z upanjem tisti sladki mir, kakor ga je psalmopevec imel, ker se veseli, rekoč: *V miru bom spal in počival, ker si me ti, Gospod, v upanji močno uterdil.* Amen. J.

Sedmo nedeljo po binkoštih.

„Varujte se lažnjivih prerokov, kteri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj so pa zgrabljivi volkovi. Mat. 7, 15.

Od lažnjivih prerokov v našim sercu.

Kaj bi nam, prelubeznjivi! v ti uri nar bolj težko djalo? Gotovo, ako bi kdo semkaj v cerkev stopil, ki v naše serce vidi, in nam brez prikriivanja naše grehe očitati začel. Ti si tat, ti si goljuf; — ti si lažnjivec, ti si perlizovavec; — ti si bahač, ti si hinavec; — ti si nečistnik, ti si prešestnica; ti si lakomen, ti si vsim nevošljiv. Naj bi nam tako resnično naše grehe z lic bral: vsi bi se zoper njega vzdignili, in naj bi nam tudi naša vest rekla, de resnico govori, z enim glasam bi vsi vpili, de je lažnjivec, de ni res, kar reče, de smo nedolžni, pošteni, brez vsiga greha. Od

kod pa to pride, preljubi moji! de noče nobeden slab, de noče nobeden grešnik biti? V današnjim evangelii najdemo na to vprašanje odgovor. To stori lažnjivi prerok, ki ga mi vsi redimo v svojem sercu, ki nam vedno prerokuje in pravi, de to kar smo storili, ni greh, ali saj noben velik greh; de smo pa za drugo pošteni, pobožni, še boljši, kakor drugi; zmiraj nam kaže naše dobre dela, in nas slepi, naše grehe pa modro zakriva. — Ali ni temu tako? preljubi poslušavci! De, vam bo lastno serce odgovorilo, res je, de se zmiraj za boljši štejemo, kakor smo; in raji timu lažnjivimu preroku, kakor pa Jezusovim prerokam, pridgarjem na prižnici verjamemo. Zato v današnjim evangelii Jezus glasno kliče: Varujte se lažnjivih prerokov, v ovčji obleki, na videz vsi nedolžni k vam pridejo, znotraj pa so dereči volkovi, ki le vašo nesrečo želijo. Varujte se tih lažnjivih prerokov, vas tudi jaz danes glasno opominjam, posebno lažnjivih prerokov svojiga serca, de oslepljeni, goljfani in nesrečni ne bote. In ravno od tih lažnjivih prerokov našiga serca želim danes kaj več z vami govoriti, s pomočjo sv. Duha.

1. Lažnjivi prerok našiga serca, ki ga nar bolj obrajtamo, in nar raji poslušamo, je prevelika samosvoja ljubezen, ki vse dobro, kar storimo, povikša, vse naše grehe pa pomanjša; ona je zvita kača, ki vé tako lepo pregovoriti, vse olepšati, ko bi tudi še tako ostudno in prepovedano bilo, vse opravičiti, ko bi še tako pregrešno bilo; ona je napčno zerkalo, ki vse lepši kaže, kakor je v resnici, vsenajde tako modro in pravično, kakor se pri slabostnih ljudeh le misliti in želeti zamore; ona je kakor megla, ki nam prikriva, de od deleč ne vidimo in ne razločimo nobene reči, ne vidimo hribov in dolin, ne razločimo vasi in mest. Tako nam megla samosvoje ljubezni prikriva hribe pregrehe in doline pomanjkanja dobrih del, mesta in prebivališa hudobije v našem sercu. — Vsak greh je sam na sebi gerd in ostuden, in ne zasluži, de bi se za kaj boljšiga, za nebesa vstvarjeni človek z njim pečal; in kadar v svetih urah, ko smo prav pri čisti, trezni pameti, svoje pretečene dni premišljujemo, se nam rado prav v serce užali, če se svojih zmot in grehov spomnimo. Rad bi se grešnik zdramil, ali njegova slaba natura še le greh ljubi. Kaj se torej zgodi? Človeku prvi lažnjivi prerok, ki se mu pravi samosvoja ljubezen, pristopi oblečen v

ovčji obleki, ves nedolžen, ko angel, ostudnost greha zakrije, in grešniku reče: Zakaj si tako žalosten? saj ni tako hudo, kar si storil; ti si se le prenaglil, si bil le zmoten, prisiljen; zdaj ne moreš lahko v svojih okolišinah drugač; zdaj ne moreš več drugač začeti. Pa saj ne misliš nič hudiga, in Boga še pri vsim tim ljubiš, se rad postiš, moliš, v cerkev hodiš, milošino dajaš, vsako leto svojo spoved opraviš; Bog te ne bo zavolj te male reči zavergel, ti si vendar le boljši, kakor so drugi, drugi še huje in bolj grešijo in vendar jih Bog ne štrafa. Ne smeš na vsako besedo duhovnov porajtati, morajo malo bolj strašiti, kakor je res. Glejte, tako govori ves priliznjen naš prelažnjivi prerok, samosvoja ljubezen; nespametin človek ga posluša, in ker se mu vera lahka in prijetna zdi, mu verjame, in naprej spi v svojim grehu.

Pomislite nazaj v svoje pretečeno življenje, preljubi poslušavci! in spomnili se bote, de ste že večkrat ravno tako, ali pa še bolj zapeljivo tega lažnjiviga preroka v svojim sercu govoriti slišali, in morebiti tudi vbogali. Ali ni zmotil dostikrat že tebe, mladi kristjan, de si mislil, kaj pa je, če se tudi v ti ali uni majhni reči pregrešim, v besedi, zoper zvestobo, v nečimurnosti, zoper zmernost, koliko jih je, ki še vse hujši počnejo, in jaz pa sicer nič nerodniga ne počnem, in tudi svojih dolžnost ne zamudim. Ali ni goljfal ta zviti prerok dostikrat tudi tebe, priletni kristjan, de za storjene pregrehe poprejšnih let nobene vredne pokore nisi storil, ko ti je rekel: saj nisi nič taciga storil, saj si se že spovedal, saj je Bog usmiljen. Ali ni premotil že tudi tebe, pobožni kristjan, ki rad moliš, v cerkev hodiš, in dobre dela opravljaš, de je kakor strupen červ podjedla in spridila samosvoja ljubezen ta lepi, obetavni sad s slabim namenam, ki ga je v tebi budila, de bi namreč pri ljudeh obrajtan bil, de bi s tim kak dobiček ali službo dosegel, ali de bi se čez druge farizejsko povzdigoval in jih zaničeval. Zares marsikteriga, ko še ne spozna, je že prekanil ta zviti prerok, in v svoje mreže dobil, in peklenško brezno je polno takih, ki so ga poslušali vse žive dni in so prepozno spoznali, de je lažnjiva njegova beseda. — Tode če pa enkrat svoj greh spoznamo, potem nas ta samosvoja ljubezen več preslepila ne bo? O taki lažnjivi prerok je prebrisan zadosti, še tudi zdaj človeka zmotiti in goljfat. V angela luči se zdaj spreoberne, grešniku pokaže, de bo treba greh zapustiti, mu da solze, de nad grehi joka, napolni njegovo serce s tavžent dobrimi sklepi,

ga žene clo k spovednici, de se čisto vsiga spove in poboljšanje priseže. In za kaj stori vse to naš lažnjivi prerok, samosvoja ljubezen? O, ne zato, de bi grešnika poboljšal, temuč le zato, de bi zbujeno vest spet potolažil, in serce umiril. Po spovedi grešniku reče: Glej, zdaj bodi spet potolažen, kar si storil, vse ti je odpušeno. Grešnik se da umiriti, poprejšno hudo vest pozabi, in v malih dneh zopet greši. Vse njegove solze so bile goljufive, vsa spoved lažnjiva; zakaj nič ni prišlo iz ljubezni do Boga. O kolikokrat so vse grešnikove solze, vse njegove spovedi le lažnjivi preroki, s kterimi grešnik sebe tolaži, in v grehu dalje živi. O tega lažnjiviga preroka se, grešniki! varujte, zakaj strašno nevaren vam je. Spovednica ni igrača, spoved ni za kratek čas. Varujte se lažnjivih prerokov, Jezus kliče; varujte se jih, kličem tudi jaz.

2. Drugi lažnjivi prerok, ki še glasneje v našim sercu govori in nam pravi in terdi, de grešniki, ali saj veliki grešniki nismo, je naše poželjivo meso. Dvojno postavo, nam pravi sv. pismo in nam skušnja poterdi, imamo v sebi, postavo duha in postavo mesa, boljšiga človeka, ki je po Bogu vstvarjen, in sprijeniga, ki je po grehu popačen; postavo Božjo, ki nas pravico uči, in postavo hudiga nagnjenja, ki nas v pogubljenje vleče. Zato je naše življenje vedno vojskovanje, Kristus, ki je resnica in življenje, nas vabi pod svoje bandero sv. križa, ter nam kaže in obeta obilno plačilo, nezvenljivo krono, ako se bomo vojskovali. Poglavar sveta pa nas vabi med obilno število svojih naslednikov, in nam obeta vsiga, kar se našimu mesu, popačeni naturi, prileže. Dvojna pridiga je, ki se na tem svetu vojskuje, ktere resnica bo obveljala? Pridiga sv. vere, ki se nam s prižnic oznanuje, in pridiga našiga mesa, ki nam prerokuje s prižnice našiga serca. Ni je resnice v naši veri tako dognane, tako gotove, de bi naše meso še kaj zoper njo povedati, je utajiti ne vedilo.

O lažnjivi prerok, naše meso, koliko si jih že preslepil in pogubil! Če mi pridigujemo: Prevzetnost, baharija, gizdost (ofert) je velik, je naglavni greh; pridiguje doma vaše meso, de niste prevzetni, ne bahavni, ne pregizdavi; de so nove obleke le boljši kup, bolj pripravne, de ne sme en sam se stare noše deržati, de se ne nosite čez svoj stan, de je vse ravno prav, de je pa drugod tudi tako, de s svojim dnarjem brez skerbi storite, kar hočete, in vam vaše meso noče očitati, de je pod vašo neči-

murno prevzetnostjo v obleki posvetna ljubezen, želja dopasti, nečistost, in Bog ve, kaj vse je skrito: in lažnjivi prerok vašiga mesa utaji resnico naše pridige od sv. ponižnosti. — Če mi pridigujemo: Nikar ne bodite lakomni, v posvetno preveč zaljubljeni, skerbite poprej in bolj za živež svoje duše, kakor svojiga trupla, vam pridiga doma lažnjivi prerok vašiga mesa: De vas to vse ne zadeva, de vi tudi Bogu ob nedeljah po zapovedi služite, de iz nebes nikomur kruh ne pada, de ravno prav in ne preveč skerbite; de Bog ne terja, de bi ravno celi dan ob nedeljah v cerkvi bili, in Bog ve, kaj vse; in lažnjivi prerok vašiga mesa utaji resnico naše pridige: bolj skerbeti za nebesa, kakor za posvetno. — Če mi pridigujemo: Nikar se ne podajte nečistosti, ktere konec je pogubljenje, pomislite, de so vaše trupla z Jezusovo rešnjo kervjo drago odkupljene, čiste posode biti sv. Duha; vam pridiguje lažnjivi prerok vašiga mesa doma: To ne more toliki greh biti; naj bi bilo to res, za koga bi bile potem še nebesa vstvarjene; to je le človeška slabost; saj je več takih, saj nisva sama taka; se bova tako vzela, jez zdaj ne morem drugač; se bom že še poboljšal; saj pa družiga ničesar hudiga ne storim, saj se vsako leto vsiga spovem, in tavžent enakih praznih izgovorov; in lažnjivi prerok vašiga mesa vam utaji resnico naše pridige, od čistosti, nedolžnosti. — Če pridigujemo: Nevošljivost je greh, nikar ne želite škode eden drugimu, eden drugiga nikar brez ljubezni ne kolnite, vam pridiguje vaše meso: Jaz nisim nevošljiv, zakaj pa je sosed tako, jaz mu ne morem dobriga reči in želeti; saj drugi meni ravno tako delajo. Ino ako se ravno vsak dan tožbe slišijo, kako žalostno, brez vse bratovske ljubezni se med soseskami in sošedi godi, koliko iz gole pisane nevošljivosti eden drugimu škode storijo; vender ni nobeden nevošljiv, vsi so čisti in nedolžni, le drugi so vsiga krivi; in lažnjivi prerok vašiga mesa vam zopet utaji resnico naše pridige, de ni skorej nikjer bratovske ljubezni in postrežnosti. — Če mi pridigujemo: Varujte se požrešnosti, pijancam je pripravljeno večno pogubljenje, svoje meso predobro rediti, je nezdravo za truplo, nevarno za dušo in v skušnjave pripravno; naglo vam pridiguje doma meso vaše: zakaj bi ne vžival, ne pil, če imam premoženja zadosti, s svojim smem storiti, kar jaz hočem; če zapijem, svoje zapijem, če ravno kolnem v pijanosti in razsajam, saj ne vem, kaj rečem in storim, in Bog mi zameril ne bo; saj pa za drugo pošteno živim, Bogu služim, in nobenimu krivice ne delam. Ino zopet laž-

njivi prerok vašiga mesa pijanca preslepi in resnico naše pridige ustaji: De pijančevanje časni in večni pekel za seboj vleče. — Če mi pridigujemo: Nikar ne živite z nikomur v sovraštvu, prizanašajte radi, bodite ponižni, in razžaljenje radi pozabite in jeze se varujte, vam vse to tudi iz Jezusoviga evangelija skažemo; naglo vam prerokuje doma prevzetno meso: jaz nisim dolžen k vsimu molčati; on me je prvi razžalil, naj se on pride z menoj spraviti; jaz mu tega ne morem pozabiti, tega Bog od mene terjati ne more, in naj ravno Jezus s križa drugač s svojimi sovražniki ravnati uči, vse zastonj; lažnjivi prerok vašiga mesa utaji resnico naše lepe pridige: de smo dolžni tudi svoje nar večji sovražnike ljubiti. — Če mi pridigujemo: Nikar ne bodite tako leni v službi Božji, nikar naj se vam ne smili ura, ki jo Bogu v čast obrnete; nikar se ne motite, de ste že dobri kristjani, če v letu eno mlačno spoved opravite, in v nedeljo enkrat v cerkev pridete, vso drugo nedeljo pa Bog vé, kje, kako in s čem dopernesete, drugač pa vse posvetno živite; de nam je ljubiga Boga vsaki dan ponižno častiti, radi v mislih k njemu zahajati, vsak dan za nebesa lepo pripravljati se; hitro vam doma vaše meso prerokuje, de je že zadosti, kar storite, de dopolnite cerkvene zapovedi, zmiraj moliti Bog ne terjaja, od molitve še ni nobeden obogatel, kdo bi tako živel; nedelje in prazniki so za dobro voljo in kratek čas, in tako dalje, in zopet mora naša in Jezusova pridiga oglušiti, lažnjivi prerok vašiga mesa resnico naše pridige utaji.

Glejte, preljubi moji! tako ste si vselej naša pridiga, in pridiga lažnjivih prerokov v vašim sercu nasprotne. — Na vas pa je ležeče, nas vbogati, ali pa glas svojiga mesa poslušati. O lažnjivi preroki vašiga serca! ki vas le za nebesa hočejo goljfati; de bi pač raji nas, kakor nje poslušali. De je naša pridiga beseda Božja, ste prepričani; ali je pa glas vašiga mesa tudi glas Božji, je zlo zlo dvo-miti! Lahko je zamerhati, kar sim govoril; nikar torej naglo ne pozabite, temuč še doma na tihem vsak za se pomislite, ali je res tako, ali ne? Morebiti se bo potem zgodilo, de bote z bolj ponižnim sercam vse pridige poslušali, in vsako pridigo le vsak na se obračali, in nam raji verjeli; k čemur nam Bog svojo gnado daj! Amen.

Osmo nedeljo po binkoštih.

Daj odgovor od svojiga hiševanja. Luk. 16.

Povračevanje in popravljanje krivice.

Krivični hišnik v sv. evangeliu je bil dvakrat krivičin. Prvič je gospodovo premoženje zapravljal; drugič je ta goljuf dolžne pisma gospodove pre naredil in pomanjšal, ter je v svoji zvižaji mislil, de bo to njemu v delež prišlo, kar je gospoda ogoljufal. To zvito goljufijo je gospod zvedil. Gnusila se mu je ta še na vse zadnje storjena krivica, pa čudil se je nad njegovo bistroumnostjo; pohvalil je njegovo znajdeno glavo, si v sili pomagati, pa grajal je njegovo pregrešno djanje, kakor se kterikrat sodniki čudijo nad bistroumno zvižajo tatov in razbojnikov, za to jih pa vender ravno tako oestro po zasluženji strahujejo. Modro je skerbel ta goljuf in tat za časno premoženje, ali za nebeško mu ni bilo mar. Torej pravi Jezus z začudenjem, kako de so otroci tega sveta, otroci teme, za svoje hudobije in krivice veliko modrejši mem otrók, ki nebeško luč ljubijo, za njih zveličanje. Pa tudi le v dopernašanji krivice so otroci tega sveta tako umni in prebrisani, kakor uni hišnik v sv. evangeliu, kadar se pa nekoliko k otrokam luči začno obračati, so pa pogosto v povračevanji in popravljanji krivice tako neukretni, kolikor so v njenim doprinašanji urni in umni bili, — ali pa se le take delajo iz zvižajnosti, de bi se povračevanju in popravljanju škode odtegnili. V svoji navajeni bistroumni zvižaji si prizadevajo spovednika in svojo vest premotiti in zviti, de bi jim povračila ne naložil; goljufajo pa vender le sami sebe, ker spovednik v ti reči ne more nikomur dolžnosti odvzeti, de bi ne bil zavezan popravljati kar je škode storil; ker nepremakljive so Jezusove besede: „*Povém ti, ne pojdeš od ondot, dokler poslednjiga vinarja ne plačaš!*“ Ker se pa veliko krivice na svetu zgodí, in bo sodba Božja zavoljo krivice tolikanj tenka, bomo nekaj

malo premislili, kako se mora krivica in storjena škoda povračevati in popravljati.

Veliko hudih butar si nepremišljeni ljudje na svojo vest nakladajo, ktere le težko in neradi odkladajo, desiravno jih hudo težijo; ena zmed nar težjih pa je krivica, ki jo človek komu stori. Kdor je komu krivico storil, kakor koli si bodi, ta krivica tako dolgo ostane na njegovi vesti, dokler ni poravnana, in vse kliče ubogimu grešniku: „*Ti moraš to in to krivico poravnati, ako hočeš milost pri Bogu zadobiti*“. Tako človeku kliče njegova vest in lastna pamet, tako mu kliče človeška, tako *Božja postava*, in ne le pri Bogu, ampak že tudi pri ljudéh človeka sramota in strahovanje čaka, ako se zvé, de je komu hudovoljno krivico delal. Kdor je tedaj krivico delal, on zraven tega, de se za svoj greh pokori, mora tudi vso storjeno krivico popraviti; pa ne le samo krivice popraviti, temuč tudi vso storjeno škodo, ki iz une storjene krivice izhaja, mora poravnati in nadomestiti. Tako še le bo opravičen pred neskončno pravičnim Bogam in umirjen v svoji vesti. De je krivičnik tako povračevati in popravljati dolžan in zavezan, nas določno uči Bog sam v sv. pismu. Že v stari zavezi je Gospod zapovedal, rekoč: „*Ako bo kdo njivo ali vinograd poškodoval, in bo spustil svoje govedo, de ptuje popase, kar ima dobriga na njivi ali v vinogradu, bo povernil, kolikor je škoda cenjena. (2. Moz. 22, 5.)* Za eniga ukradeniga vola je moglo povernjenih biti pet volov, in za eno ovco štiri ovce; kakor je tudi Cahej rekel Kristusu: „*Ako sim koga kaj goljufal, bom povernil čveterno*“. In sv. Avguštin uči: *Kdor ptuje reči ne poverne, ko jo zamore poverniti, ne dela pokore, ampak hinavčeva, in ko bi jo tudi resnično delal, ne bo greh odpušen, ako se ne poverne ukradeno.* — Že to bi moglo vsakimu krivičniku zadosti biti, ga zbuditi ter nagniti, de svojo krivico poravna, ker se pa njih veliko le težko in počasi zaveduje, de je to ali to storjena krivica, ktero je dolžan popravljati in popraviti, hočemo to dolžnost še nekoliko bolj razdrobiti.

Kdor je svojimu bližnjimu kako *krivico storil*, bodi si s tatvino, z ropam, z goljufijo, pri meri, vagi, bodi si kakor koli drugači; je dolžan in zavezan vse do čistiga popraviti in poverniti. Tudi mora iz une škode zastani dobiček nadomestiti, in pa novo škodo poverniti, če je ktera iz une storjene krivice izhajala.

Ko bi p. kdo kmetu živino ukradel, s katero je polje obdeloval, ali drug zaslužek ž njo imel, in bi uni potlej mogel živino za plačilo najemati, ali pa bi škodo terpel, ker bi polje neobdelano zastalo, ali bi mu zaslužek odšel, ki ga je z ukradeno živino sicer pridobival; potem takim je tat dolžan in zavezan, ne le ukradeniga živinčeta poverniti ali plačati, ampak tudi še vso škodo in zastani dobiček poravnati, kar je zavoljo ukradene reči okradenec terpel, in tako še le zamore svojo vest utolažiti in odpušenja greha od usmiljeniga Boga pričakovati.

Kdor je po krivici, zvijači, goljufii, s silo, iz sovraštva, nevošljivosti ali sicer hudovoljno drugimu kak *dobiček odvernil*, de ga ni dosegel, in bi ga sicer dosegel bil; taki je dolžan poverniti, kar je unimu odtegnil, in tudi še daljno škodo popraviti, če ktera iz une perve krivice izhaja, de bo utolažil svojo vest in zamogel odpušenje svojih grehov zadobiti. Ako bi p. pošteniga posla hudovoljno obrekel, de bi službe, ali delavca, de bi dela ne dobil in s tem škodo terpel, mu je dolžan dobro ime poverniti pa tudi škodo poravnati, kolikor je je s tem terpel, ko je mogel zavoljo njega nekaj časa brez službe ali brez dela biti. *Sv. Ignaci* nam je lep zgled zapustil, kako skerbno naj si človek prizadeva poravnati, kar je v svojim življenji napčniga storil. On in njegovi tovarši so v mladih letih po noči v nekim vertu sadje tresli, in njih greh je še to stežilo, de je bil nek nedolžin namesto unih obdolžen in tudi strahovan. To je sv. Ignacija grozno peklo, ko je jél bolj spoznavati, in je sklenil, storjeno hudo popraviti, kakor bo le mogoče. Gre v svojo domačijo in začne male keršanskiga nauka učiti, odrašenim pa pridigati. Ker je bilo pa silo ljudi, je mogel pod milim nebam učiti, in veliko jih je splezalo na drevesa, de so ga vidili in slišali. Že pri prvi pridigi ugleda med množico tistiga, kateri je zanj po nedolžno terpel, — in kar naravnost je vpričo vsih povedal, kaj se je bilo v unim vertu zgodilo, in de je bil uni nedolžin, on pa zadolžen, ga je priserčno za zamero prosil, in dal mu je za krivico, ki jo je terpel, dve pristavi, ki ste bile njegova last.

Kdor je komu *drugimu zapovedal ali ga prisilil, kako krivico ali škodo storiti*, je sam dolžan in zavezan krivico poravnati in škodo popraviti. K takim se štejejo p. gospodarji, ki otrokam ali pa poslam ukazujejo in jih silijo na ptuje po derva, po pičo za živino, po sadje ali druge reči hoditi, ali slabo blago za do-

bro prodajati, goljufljivo mero ali vago dajati, pri točenji vodo med vino, ali pri prodajanji vodo med mleko mešati, in še veliko družiga enaciga. Kako težko je take reči poravnovati, zlasti ker so v tacih okolišinah še tudi s pohujšanjem sklenjene; in vender morajo biti, kolikor je moč popravljene, de bo krivičnik zadobil odpušenje grehov in mir vesti.

Kdor je komu *svetoval*, ali ga učil, mu pot pokazal, kako de naj škodo ali krivico stori; on ima ptuj greh in je dolžan in zavezan tudi škodo in krivico popraviti, ako je uni, ki jo je storil, ne more, ali iz hude volje noče popravljati, ali pa če ga več ni, de bi popravil. Ko bi bil p. sosed soseda naučil, kako naj zvije, de bo krivično pravdo dobil, in še le potlej ko je krivična pravda končana, bi se jel kesati, de ga je zapeljal, ter se pokoriti za pregreho; taki je dolžan, svojiga soseda svariti, de naj krivico popravi, in tako dolgo ne smé prejenjati in počivati, de uni spet svojo pravico doseže, kateri je krivico terpel. Ako bi bil pa uni, ki je krivično pravdo dobil, ta čas v revšino zašel, ali de, kakor si bodi, on sam krivice ne popravi, jo je dolžan ta popravljati, kateri je s hudobnim svetam njen začetnik bil, — ako želi odpušenje grehov in mir vesti doseči. Vender pa sme taki povračilo tirjati od uniga, kateri je bil sam s svojimi rokami krivico storil, in za kteriga je on kakor nadraživec ali zapeljivec povračeval in popravljaj.

Kadar se več hudovoljnežev združi, kako krivico ali škodo storiti, in jo dopernesó, postavim de gojzd zažgo ali posekajo, hišo ali cerkev obropajo, travnik popasejo, ograjo po krivičnim podero ali vodo zapró, in kar je enacih krivic; v tacih okolišinah so vsi skupaj — vsi za eniga in eden za vse — dolžni krivico popravljati. Ako so namreč vsi spokorni ter pripravljeni škodo popravljati, je mora vsak svoj del poverniti in popraviti, kolikor njega zadene. Ako pa nekterih ni, ali nočejo povračevati, so njih tovarši dolžni to opraviti, imajo pa pravico od unih povračila tirjati za toliko, kolikor jih zadeva. In ko bi se tudi le en sam tacih na boljši obernal, ali sam pri nepopravljeni škodi še živ bil, je dolžan in zavezan vso krivico popraviti, ako hoče odpušenje pri Bogu in mir vesti zadobiti. Pravica pa mu ostane od tovaršev hudodelstva povračila za njih delež tirjati in vzeti, ako ga zamore zadobiti. Mislimo si, de so trije hudovoljneži planili nad hišniga gospodarja, ga pretepli in tako poškodovali, de let' in dan ne more

delati, ko je poprej sam sebe in vso deržino s svojim delam sam preživil in si zraven tega še vsako leto nekaj gotoviga prihranil; v tacih okolišinah so uni dolžni njega in deržino prerediti, mu vse poskerbeti in plačati, kar bolezin vzame, in še tudi za njegovo terpljenje kaj dati, ako to od njih tirja, — ako hočejo odpušenje pri Bogu in mir vesti zadobiti. In ko bi se bilo postavim tudi namerilo, de bi bila dva mertva ostala, ko se je gospodar v sili in po pravici branil, je uni tretji dolžan sam vse to povračilo na se vzeti, de bo svojo vest v pokoj spravil.

Kteri *h krivici pomagajo*, ter p. pri tatvini, ropu, goljufii itd., kakor pravijo, žakelj derže, taki so dolžni in zavezani škodo popraviti, če je uni ne popravijo, kteri so bili pri ti reči poglavitni hudodelniki. Ako si tedaj ti, kristjan, kje ukradene reči vedama kupoval, hranil, tatovam prodajal, ako si p. od zapravljivih otrok kupoval obleko, ki so jim jo starši napravili, ali reči, ki so jih doma staršem kradli, od deržine kaj jemal, kar je gospodarjem izmikala itd., si ti sam z unimi vred tat, in si dolžan in zavezan, ukradene reči lastnikom poverniti, ko bi tudi od tatu, ki si mu pomagal, za to nič ne dobil. Ako pa ukradenih reči, ktere si od njih jemal, samih več nimaš, si dolžan škodo popraviti, kolikor so bile vredne, ako od drugod ni povernjena; zakaj ko bi ne bilo skrivavca, pomagavca, prekupovavca, bi tudi ne bilo jemavca. Če si ti p. gostivničar (birt) od pivca kaj ukradeniga ali kaj družiga, kar ni prav za prav njegovo, za vino vzel ali sicer od njega kupil, si zavezan tatvino lastniku odrajtati, ne pa tatu, če tudi sam zato nič povračila od pijanca ali krivičnika ne dobiš, od kteriga imaš sicer pravico povračilo tirjati; to moraš storiti, če ni kje tat sam že poprej svoje krivice popravil; to moraš storiti, ako se hočeš z Bogom spraviti, ter za svoj greh v zakramentu svete pokore odpušenje zadobiti.

Krivicu poverniti, kristjan, moraš *unimu*, komur je storjena. Le takrat, kadar bi bil p. tisti že mertev, komur se je krivica zgodila, jo gre povračati njegovim otrokam ali dedičem (erbam); ako pa nikogar za seboj nima, se morajo s krivičnim denaram ali blagam dobre dela opravljati, de se izidejo unimu ranjicimu v prid, ki je krivico terpel.

Ako si *ptujcu*, ali *sploh takimu krivico storil*, ki ne veš, kje de je, ali če blago ali denar po krivici pri sebi imaš in ne veš, od kod de je, je tvoja dolžnost, najpred skušati lastnika zvediti. Ako ga pa ne

moreš zvediti in tudi upanja ni, de bi se zvedil, meraš krivično reč med uboge razdeliti, ali pa druge dobre dela v namen tistiga opravljati, čigar je bila krivična reč. Ako saj za kraj lastnika veš, vendar ne veš človeka, ali ga morebiti tudi ni več, in tudi njegovih svojcev ne; moraš krivico njegovi soseski poverniti ali pa dobre dela v njegov namen opravljati, dokler je kaj taciga premoženja. Kdor je več ljudem krivico delal, mora tudi ravno tistim povračevati; če to ni mogoče, pa saj tistimu kraju ali soseski, kjer je poprej ljudem sploh krivico delal. Če si p. ti, kristjan, kakor gostivničar, mesar, štacunar ali drugačnejši kupec, kaj časa z lažnjivo vago, mero, s skazženim blagam ljudem krivico delal, in ne veš ravno katerim in kolikim je storjena, je tvoja dolžnost, ljudem iz tistih krajev tako dolgo boljši mero ali vago, blago ali vino itd., bolj po ceni dajati, de se storjena krivica pri nekaki spodobni meri poravna, — ako hočeš svojo vest potolažiti in milost pri Bogu zadobiti. Ako pa več ne kupčuješ, ne točiš itd., moraš pa drugači, p. z denaram, tistim soseskam ali vasem in krajem škodo poverniti, katerih prebivavce si poprej goljufoval ter jim krivico delal.

Kdor je več ljudem krivico delal, in ne more vsiga poverniti, je dolžan tistim narprej plačevati, ki prvo pravico imajo, ali so saj bolj potrebni. Ako imajo vsi enako pravico ali so vsi enako potrebni, naj po razmeri vsakimu nekaj za zdaj poverne, po tem pa naj si z vso močjo prizadeva, de v zmožnost pride, tudi drugo še zastalo škodo popraviti. Ako so sploh toliki zadržki in stiske, de se ne da na enkrat storjena krivica poravnati, jo mora krivičnik sčasama poravnavati, dotle de je vsa popravljena. To je pa le tačas pripušeno, kadar krivičniku res ni moč precej poverniti. Nameri se tudi, de ima kdo *nevedama kaj ptujiga v svojim posestru*, p. njivo, blago, orodje itd.; takimu je dolžnost, ptujo reč precej lastniku zročiti, ko se prepriča, de on sam nima do nje pravice.

Ako kdo vpraša, *na katerim kraji de mora poverniti*, ali kam povračevavec denar ali krivično blago djati, de bo svojo dolžnost spolnil in vendar pri dobrim imenu ostal; je vediti, de na takim kraji, kjer bo lastniku res brez škode v roke prišlo. Ako se tačas zgubi ali poškodeje, bi mogel krivičnik to terpeti; sicer pa mu je pripušeno na skrivnim poverniti, ker mora tudi za svoje dobro ime skerbeti. Ko bi bila pa škoda očitno storjena in ne

na skrivnim, bi mogel tudi očitno popravljati, de s tem poškodovanemu zadosti in tudi storjeno pohujšanje popravi.

Vse lahko in večkrat res se pa nameri, de taki, ki je škodo ali krivico delal, *nima s čim povračati* in popravljati, in to je za praviga spokornika okolišina, ki njegovimu sercu nezmerno težo dela; on mora pripravljen biti, škodo poverniti najpred ko mu bo mogoče, in k Bogu zdihovati, de bi mu k temu pomočke dal.

Iz tega, kar je bilo rečeno, vidiš, preljubi kristjan! de popravljanje krivice in škode po Božjih in cerkvenih postavah gre na tanko, in temu se ni čuditi, ker je sam Jezus rekel hlapcu, ki ni mogel dolga poplačati, *de ne pojde iz ječe, dokler poslednjiga vinarja ne plača*. Ako si morebiti v tacih ali enacih rečeh zamotan, posvetovaj se s svojim spovednikom, kateri ti bo po tvojih posebnih okolišinah in zadevah še bolj na tanko določil, kaj ti je storiti in kako popravljati, de s kako krivico na vesti ne stopiš ob smertni uri pred tanko sodbo Božjo.

Pa marsikteri morde misli: *Sej sim bil že odvezan*, ko sim se te in te krivice spovedoval, torej mi ni treba povračevati. O kako močno se motiš, ako to misliš, moj kristjan! Spovednik te zamore od greha odvezati, od tega pa, de bi ne bil dolžan krivice popravljati in škode povračevati, te noben spovednik na svetu ne more odvezati, in ako si bil odvezan, ko si se kake krivice spovedoval, ti je spovednik le s to pogodbo zamogel odvezo dati, de si boš na vso moč prizadeval poverniti in popraviti, kar si krivice ali škode storil. —

Velikrat se lakomni in posvetni ljudje tudi s tem izgovarjajo: *Ko bi jest ne bil vzel, bi bil vzel pa drug; ko bi ne bil jest tatvine kupil, bi jo bil pa drug; ko bi jest zapravlživimu sinu za blago ki ga je doma kradel, ne bil dal piti, bi mu bil dal pa drug*, in še veliko taciga, in se slepijo, de niso dolžni poverniti. Kako prazin in nespametin je ta izgovor! Zato tedaj ker so drugi pripravljeni krivico delati, meniš, de krivica jenja krivica biti? de greh ni več greh? de zapoved Božja več ne veže, ker jih je dosti, ki ji nasproti delajo? Kdo te je takiga keršanskiga nauka učil? Jezus že ne, kateri je rekel: *Nebo in zemlja bo prešlo, moje besede pa ne bodo prešle!* Ali mar: „*ne kradi*“ ni beseda Božja? Kako prazni in nespametni de so taki izgovori in de clovek sam drugači misli, ko do resnice pride, vidimo tudi iz naslednje prigodbe, ktero nek učenik (Verme) pripoveduje. Vojak

pride nekdaž ubogi ženi tèle poropat. Nesrečna žena se začne jokati in mu reče: „Oh zakaj hočeš meni ubogi edino kar imam, še to slabo tele vzeti?“ Uni reče: „Če ga ne vzamem jest, ga bo pa drug vzel,“ in neusmiljenež ga seboj odpelje. Kmal po tem je bil vojak na vojski hudo ranjen, in v njegovih ranah so ga narstrašnejši sanje nadleževale. Enkrat se mu je zdelo viditi hudobniga duha, kateri ga je tako neusmiljeno zdeloval in pretepal, de se Bogu usmili. Nesrečni bolnik ga milo vpraša: „Zakaj me tepesh?“ Uni pa mu odgovori: „Ako te jest ne tepem, te bo pa drug tepel.“ Pri teh besedah mu je precej v misel prišlo, kako nečloveško in terdoserčno je bil ubogi ženi z enakim izgovoram tele ugrabil, in kar naravnost je povernil storjeno krivico. Zdelo se mu je namreč, de so te sanje svarjenje Božje ter se je bal, de bi se v večnosti v resnici ne spolnovale. Nikoli nobeden se tedaj ne izgovarjaj, rekoč: „Ako jest tega ali tega krivičniga ne storim, bo pa drug storil, ker taki prazin izgovor ne bo nikoli nikomur dolžnosti krivico popravljati odvzel, in ne bo nikomur odvernil zasluženiga strahovanja.

Nikar ne reci: *Bom pa za tiste molil, kterim sim škodo storil, bom za sv. maše, ali vbogajme dal, ker povračevati mi je težavno!* Vse to je prav in dobro, ali pred vsim nar pred moraš škodo poverniti in krivico popraviti tistimu, komur si jo storil. Moli tudi noč in dan, „*Bog krivičniga ne usliši,*“ krivičnik pa ostanješ, dokler krivice ne popraviš, kolikor koli ti je mogoče. Sveta maša ima nezmerno veliko vrednost, vender pa te ne more odvezati dolžnosti storjeno krivico poravnovati. Dobro in dolžnost je vbogajme dajati, vender milovšina tvoje krivice ne more zbrisati, in krivično blago, če še toliko vbogajme razdeliš, bo le še vpilo: „*Unimu, unimu me poverni, komur je krivica storjena!*“

Ne izgovarjaj se, de bi se utegnulo razglasiti in bi ob dobro ime prišel. Ako ne moreš še pred spovedjo sam skrivaj uravnati, zroči to reč skerbniemu in znajdenimu spovedniku, kateri bo gotovo pot našel, de se bo z ohranjenjem tvojiga poštenja povernilo. — Veliko se jih izgovarja: *Ne morem škode popraviti, ne morem ukradeniga poverniti.* Pri tem izgovoru dobro pomisli, kristjan, če si boš upal tudi pred sódnim stolam to reči ali ne, de bi obveljalo; zakaj človek, kateri ima terdno in resnično voljo, veliko premore; in če ne moreš zdaj, skusi in trudi se na vso moč, de boš zamogel čez kaj časa. Če pa res nikakor ne moreš,

pokoro delaj in zaupaj v usmiljeniga Boga, de bo tvojo dobro voljo sprejel za djanje. Varuj in varuj se pa, de se na to ne zanašaj in tako dolgo uganjaš, de na zadnje nimaš ne s čim živeti, ne s čim svojih krivic poravnati, zakaj sodba Božja je natančna, in krivice strašno tišé, če mora človek z njimi obložen v večnost iti.

Za to tudi ne reci: *Bom še poznejši s priložnostjo povernil in popravil.* To nar rajši toliko velja, kakor nobenkrat ne. O koliko grešnikov je že s tem izgovoram spovednika nalagalo in samih sebe ogoljufalo! Po zadobljeni odvezi spet rada vest zadremlje, in ne de bi se povračevalo, se še nove krivice na stare nakladajo — tako dolgo, de v krivice zakopani človek nad popravljanjem in nad svojim poboljšanjem obupa, in se v stan pregrozne dušne oterpnosti pogrezne, česar nas Bog obvaruj!

Iz vsiga, kar je bilo rečeno, si se prepričaj, o kristjan! kako terdo te dolžnost veže, krivice popraviti, ako si ktere v svojim življenji dopernašal, ker brez tega ne moreš odpušenja grehov, ne moreš pokoja svoje vesti, ne moreš večniga veselja doseči; ker brez tega te ne more večne nesreče rešiti ne tvoja molitev, ne tvoje dobre dela, ne post in zatajevanje, ne terpljenje in bolečine, ne spovedi in obhajila, ktere so božjeropne, ako jih opravljajš z veliko krivico na vesti, ktere nočeš popraviti in odpraviti, ko bi vender to storiti zamogel. O kolika nespamet in slepota! zavoljo goljufljiviga denara ali trohljiviga blaga svojo dušo prodati, in prodane s povračilam odkupiti ne hoteti! In ker pri tem tudi vsi izgovori nič ne morejo pomagati, skleni si torej, ako si kdaj kje kako krivico ali škodo storil, de jo boš z Božjo pomočjo nar pred ko bo moč popravil, zraven tega pa tudi pokoro delaj za svoje grehe. In potem bodi prepričan, de bodo veljale tudi tebi besede sv. pisma: „*Ako hudobnež zastavo nazaj da, poropano poverne in po zapovedih Božjih živi, zares! on bo živel in ne bo umerl!*“. Amen. J.

Deveto nedeljo po binkoštih.

„Kadar se je Jezus približal Jeruzalemu, in je mesto ugledal, se je nad njim razjokal“. Luk. 19, 41.

Zakaj se Jezus še današnje dni nad svetam joka?

Kadar je Jezus zadnjikrat k velikonočnim praznikom v Jeruzalem šel, je blizo mesta na nekim griču z apostelni se usedel. Pred njegovimi nogami je ležalo lepo Jeruzalemsko mesto. Vse je živo, in se veselo giblje po mestu; imenitno v nebo kipijo visoke hiše, začudeno pa okó ostermi nad prelepim tempelnam, ki so ga stari Judje 46 let zidali, in ki ga na svetu enakiga zidovja ni bilo in ga tudi še zdaj ni. Dolgo gleda Jezus zamišljen na Jeruzalem; ali na enkrat se mu v serce užali, in milo se nad mestam razjoka, ter reče: **O nesrečno mesto!** de bi saj te dni še spoznalo, kar je v tvojo srečo! ali skrito je zdaj pred tvojimi očmi! — Res nesrečno mesto, de ni spoznalo, kar mu je v njegovo srečo! Tri leta je učil Jezus, in Jeruzalem ni spoznal. Še nikdar ne videni čudeži so se godili, in Jeruzalem ni spoznal. Mertvi vstajajo na Jezusovo povelje, in Jeruzalem ni spoznal. **O nesrečno mesto!** se torej Jezus joka, ker v duhu gleda strašno šibo, ki bo v kratkih letih čez Jeruzalem prišla. Kakor studenci bo tekla po mestu prelita kri, na tavžente in tavžente od glada jih bo umiralo, ostale bo kuga morila. Jok in stok se bo razlegal do nebes, ali pravični Bog ga poslušal ne bo. V neznanim plamenu se bo v prah spremenilo vse mesto, še kamen na kamnu ostal ne bo. To vse gleda Jezus v duhu, in se milo joka nad mestam, ki ne spozna, kar je njemu v srečo!

Preljubeznjivi! In če danes Jezus, kakor nekdej na Jeruzalem, iz nebes doli na našo zemljo, na ta svet pogleda, kako mislite, de mu je pri sercu? Jaz mislim, in zlo se mi zdi, de se ne motim: Jezus gleda tudi danes žalosten na našo zemljo, kakor nekdej na Jeruzalem, on gleda na nas in se joka. Zakaj? na to vprašanje vam bom danes odgovoril s pomočjo sv. Duha.

1. Zakaj se joka Jezus nad Jeruzalemam? Se joka prvič nad Jeruzalemskim mestam, ker ga za Mesija spoznati, mu verovati ni hotlo. Z veseljem poslušate vi evangeljske nauke brati; ali iz Jezusovih Božjih ust jih je slišalo Jeruzalemsko mesto — in jih verovalo ni. Z veselim začudenjem poslušate vi od Jezusovih čudežev praviti; z lastnimi očmi jih je gledal Jeruzalem, in ganilo ga ni. Misel vam ostermi, kadar slišite, kako Jezus mertve k življenju obuduje, pred seboj je vidil Jeruzalem zbudjene mertve hoditi, in vender veroval ni. Slepota Jeruzalemskiga mesta je, de danes žalosten Jezus na-nje gleda, in se joka. — In tako gleda Jezus tudi žalosten na nas doli in se joka. Kakor nekdanj Judam, še tudi vam ljubi Jezus vsako nedeljo in vsak praznik po svojih namestnikih svoje svete nauke oznanuje, naj bi po njih živeli, in tu in tamkej srečni bili. Vi poslušate, ali ne verujete; ne spoznate, kar je k vaši sreči. Kakor nekdanj v Judeji, se še tudi danes pred nami na našim polji, v naših hišah čudeži ljubezni in milosti Božje godijo, s kterimi nas Jezus prepričati želi, de je naš prijatelj, de le naše sreče hoče. Čudeže gledamo, in vender ne verujemo, ne spoznamo, kar je v našo srečo. Mertvi so na Jezusovo povelje vstajali, in pred Judi hodili. Tudi mi tukaj vidimo vsak dan grešnike žalostno umirati, tam velike grešnike se poboljšati, od mertvih vstajati. Grešniki umirajo v večno smert; mertvi na duši vstajajo, in veselo med nami Boga častijo. Mi gledamo, in vender ne verjamemo, in terdovratno spimo v svojih grehah. Tolkokrat tudi tebe Jezus budi in kliče, de bi spoznal, kaj ti je v zveličanje, pa ne porajtaš v svoji slepoti. V slabe družine te vabijo, veselje ti obetajo med svetam; še si nedolžin in svari te še vest, pa ne veš, kaj imaš, in koliko utegneš zgubiti; o de bi pač spoznal, kaj je v tvojo srečo. — Huda bolezen te zadene, tvoje ljube ti smert odvzame, revšina in pomanjkanje te stiska, pa vse le, de bi te Bog nečimurnost sveta spoznati učil, de bi te iz mlačnosti prebudil, in za sveto življenje oživil; o de bi pač spoznal, kaj je tebi v zveličanje. — Starši te svaré zavolj slabih navad, spovednik ti serčno priporoča potrebnih pripomočkov spreobrnjenja, pa se te tako malo njih glas prime; o de bi pač spoznal, dokler je čas, kaj je tebi v zveličanje. Morebiti zdaj ali nikoli; zdaj te budi Jezus z milo besedo dobriga pastirja, zdaj te kliče kakor ljubeznjiv prijatelj; morebiti tega preserčniga glasu več zaslišal ne boš. Zdaj ali nikoli; zdaj ti pred oči stavi nesrečo Jeruzalemskiga me-

sta, de bi te ptuja nesreča modrosti učila in ti oči odperla. Če ne, bo naša sodba zavolj slepote tako gotova, kakor pri Jeruzalemu. O strah in groza pred tako slepoto, pravi sv. Avguštin, katero le Bog sam ozdraviti zamore. O dobrotljivi Jezus, ki se imenuješ luč sveta, in želiš, de bi vsi k spoznanju resnice prišli, odvzemi mreno od naših oči, de vidimo, kaj je nam v zveličanje; obudi v nas saj želje po tim spoznanji, de kakor evangeljski slepec kličemo: Gospod, stôri, de vidimo! O dušna slepota! prvi vzrok Jezusovih solz! Mi slišimo, in vender ne verjamemo; zato gleda Jezus žalosten na nas, in se joka.

2. Drugi vzrok, de Jezus nad Jeruzalemam joka, je, ker vidi, v kaki strašen greh bodo Jeruzalemčani padli, ker njemu ne verujejo. On gleda doli na Jeruzalem, na imenitni Pilatužev dvor, in v duhu vidi Judovsko množico pred hišo stati, ki vpije: Na križ ž njim! na križ ž njim! Ta grozoviti greh Jezus v duhu vidi, in nesrečni Jeruzalem se mu v serce smili, on se joka. Pred seboj gleda strašno Golgato; in na nji že vidi v duhu kervavorudeči križ, na kteriga od nehvaležnih Judov prubit umiral bo. Vidi, kako Judje okoli križa po hudičevo veseli stojijo, ga kolnejo, in pravičniga Boga za šibo prosijo. Ta greh Jezus v duhu gleda, Jeruzalem se mu smili, in on se joka. In tako gleda Jezus tudi na nas, vidi v kakšne grehe bomo padli, ker mu verovati nočemo; on gleda danes naše prihodnje grehe, in mi se mu v serce smilimo, in on se joka. Glej preljuba mladost, keršanski mladenči in dekleta! kakor koklja pod perute zbira mlade svoje, tako je vabil Jezus tebe pod perute svoje ljubezni, de bi te greha obvarval; zdaj te je klical po tvojih skerbnih starših, zdaj po svojih namestnikih, pridgarjih in spovednikih, zdaj s sv. bukvami, ki jih bereš; ali ti Jezusu ne verjameš, njegoviga svarjenja si k sercu ne vzames; brez premislika znanje delaš, brez premislika v nevarne in grešne priložnosti hodiš, poželenju svojiga serca ničesar ne odrečeš, v skušnjavah v Jezusove rane se ne skriješ. In on vidi že v duhu naprej, kako boš v greh zapeljana, kako mu s svojim nečistim greham novo ternjevo krono pleteš, in na nedolžno glavo polagaš. On vidi tvoj prihodnji greh, in ti se mu v serce smiliš, in Jezus se joka. Jezus gleda pa tudi na vas, keršanski starši! vidi, kako tudi vi za njegove sv. nauke ne marate, brez Boga le po svoji lastni termi živite in ravnate. On vidi pa že tudi v duhu naprej, ravno ker na njega pozabite, kako sami pregrešni tudi svojih otrok greha

varovali ne bote; kako jih bote, namesto krotiti in kaznovati, le razvajali; namesto poboljšati jih, le pohujšali. Kako bote svoje otroke, namesto proti nebesam jih voditi, le proti peklu jih peljali. On vidi vaše prihodnje grehe, vidi tudi grehe vse, v katerih bojo vaši otroci živeli, in katerih bote vi krivi. On gleda vašo nespa-met, vaše grehe; vi se mu smilite, in Jezus se joka. Jezus gleda in vidi toliko pohujšanja tudi po keršanskim svetu, ki ga tako brez pomislika dajejo prederzni kristjani z gerdimi besedami, z nespo-dobnim zadržanjem, s pregrešno nošo, z veliko zanikernostjo v dušnih rečeh, vidi pa tudi brez števila grehov, ki bodo kakor strupen sad iz tega pohujšanja zrastle, in jih toliko še zdaj ne-dolžnih, nesrečnih storili; vidi se to ostudno pohujšanje dalje širiti in množiti, ko bodo zdanji pohujšljivci že zdavnej obsojeni; vidi, kako bo cenó njegove kervi pri tolikih v nič storilo; vidi, kako bo greh — greh rodil, in njih veliko v pogubljenje vlekkel, od kteriga jih je on rešiti hotel. Res, ljubi Jezus! ti gledaš v moje serce, gledaš v serce vsakiga mojih poslušavcov, vidiš kako se bomo v prihodnje nosili, kaj grešili, ti vidiš našo slepoto, naše grehe, in se jokaš. De, prelubeznjivi! naši grehi so drugi vzrok, de se Jezusu smilimo, de žalosten na nas gleda, in se joka.

3. Tretji vzrok, de Jezus nad Jeruzalemam joka, je ta, ker naprej vidi, kaj nesrečno ljudstvo zgubi, ker bo Jezusa zaver glo; de si samo v svoji slepoti nebesa zapéra, ki mu jih Jezus odpéra. O nesrečno ljudstvo, de ne spoznaš, kar je tebi k sreči, Jezus zdihuje. In v resnici Jeruzalem spoznal ni, kaj mu je k sreči. Za-stonj teče zanj Jezusova kri; zastonj je Jeruzalemu Jezusova smert. Zastonj Jezus nebesa odpéra, Jeruzalem si jih sam za-péra. O nesrečno ljudstvo, de bi saj te dni spoznalo, kar je v tvojo srečo, ko se Jezus joka. In tako, prelubeznjivi! gleda danes Jezus tudi nas, in morebiti ravno te besede tudi nam govori, in se joka. O, za koliko tavžent in tavžent kristjanov je vse za-stonj, kar je Jezus prestal in storil! Zakaj je Jezus terpel, za-kaj je umerl, zakaj je pri svoji cerkvi zapustil sv. Duha? Čimu so nam cerkve, čimu mašniki, čimu sv. zakramenti, čimu služba Božja? Vse to je v našo srečo, de bi bili mi zveličani. Ali pri vsim tem ti nesrečni grešnik zveličan ne boš, ti si nebesa sam zapravljaš. Za malovredno reč je prodal lahkomišljeni Ezav pravico pervorojenstva, za malo srebra hudobni Judež svojiga Gospoda prodá. Ravno tako dostikrat prederzin hudobin kristjan

pravico do nebes za prazin nič zapravi, svojimu Gospodu nezvest postane, de le minljive časne reči pridobi. To Jezus vidi in se joka nad tvojo nespametjo. Zvesti kristjani so nekdam vse zapustili, de bi nebesa ložej dosegli; so v ječo in smert šli, de bi le dragiga zaklada pri Bogu ne zgubili; so čuli in se postili, prečudne dela ljubezni dopernašali, de bi lepši venec plačila prejeli; mi pa na tim popotvanji proti obljubljeni deželi zoper vse neprijetnosti radi le memramo, po egiptovskih mesenih loncih zdihujemo, prave skerbí in vojskovanja za nebesa pa tako radi pozabimo! Jezus joka nad tvojo zgubo, le ti sam ne veš, kaj zgubiš. O poglej nakviško, nesrečni grešnik! glej, kako lepe so nebesa, in ti jih nikdar vžival ne boš! glej, kako je prijazno Božje obličje, in ti ga nikdar gledal ne boš; glej veselo trumo angelov in svetnikov, med njimi živeti, kako je veselo, in ti té tovaršije nikdar deležen ne boš! O poglej, kaj zgubiš, poglej kaj zapraviš! Toraj de mi nebesa po neumnim zgubimo, de zavoljo svojiga greha, ki nas more če ne poprej, saj na smertno uro miniti, de zavoljo svojiga greha pa večno srečo zapravimo, to je tretji vzrok, de Jezus žalosten na nas gleda, de se mu smilimo, de nad nami joka. O nesrečno ljudstvo! de ne spoznaš, kaj je v tvojo srečo.

4. In zadnji vzrok, de Jezus nad Jeruzalemam joka, je ta, ker že naprej vidi strašno kazen Božjo, ki jih bo zadela. O nesrečno mesto, de ne spoznaš, kaj je v tvojo srečo! Glej, kakor divja zver, te bojo sovražniki obsuli, vpričo tebe bojo tvoje otroke morili, nepokopani bojo ljudje po ulicah ležali, joka in zdihovanja konec ne bo, ali zastonj je vse — še kamen na kamnu ostal ne bo. — In tako gleda Jezus tudi danes na nas, vidi šibo jeze Božje, ki si jo s svojimi grehi spletamo; in ki nas tepla bo v vsi večnosti. Pekel, ki si ga sami po sili odpéramo, večni ogenj, ki si ga sami podpihujemo, o to je zadnji, in nar veči vzrok, de se Jezusu v serce smilimo, in de nad nami joka. Jezus spozna našo prihodnjo nesrečo; le grešnik sam ne spozna in ne vidi, kam de gre in kaj de bo. O poglej tje doli v peklenko brezno, nesrečni, slepi grešnik! Tam v žvepljenim ognji ostudna nečistost za svojo sladnost plačilo prejema; tam v večni ječi krivičnik brez konca svoj dolg plačuje; tam se s škripanjem z zobmi sovražni neprenehama čertijo; tam v strašni obupnosti vsi zaverženi zmiraj slišijo peklenški glas: Zmiraj, nikdar; zmiraj v tim strašnim ter-

pljenji, nikdar rešenja; za zmiraj zaverženi, nikdar ne le nar manjšiga žarka upanja! Kjer satan s svojimi tovarši prebiva, tam bo tvoje stanovanje, kjer v strašni temi noč in dan obupanje vreši, se solze prelivajo, tam bo tvoja postelja stala; kjer v večnim plamenu zaverženi gorijo, tam bo plačilo tvojiga veselja; kjer od vekomaj do vekomaj vsi pogubljeni, Boga, Jezusa, Marijo in vse svetnike kolnejo, tamkaj boš svojiga grešniga tovarša srečal, in srečala, in njega in z njim vred Boga in Jezusa klela. O to vse vidi Jezus že naprej, vidi že danes, kateri izmed nas bo v večni ogenj pokopan; in ker nas neskončno ljubi, se mu v dnu serca smilimo, in on milo nad nami in nad našo nesrečo joka. De, večno pogubljenje toliko tavžent in tavžent kristjanov, o to je nar veči vzrok, de še Jezus današnje dni nad tem svetam kakor nekdej nad Jeruzalemam joka.

Glejte, preljubeznjivi! to so štirje vzroki Jezusovih britkih solz v današnjim evangeliu, ktere še današnje dni nad tem razujzdanim svetam toči. Ker mi njegove nauke zametujemo — prvi vzrok; — ker naprej vidi vse naše grehe — drugi vzrok. Ker mi po neumnim nebesa zapravljamo — tretji vzrok. Ker si sami peklenške vrate odperamo — četerti vzrok. Kakor pa joka Jezus nad vsim svetam tako, preljubi kristjani! gleda morebiti Jezus danes še posebno na našo faro, gleda morebiti in se milo joka. On nas tako neskončno ljubi, in kako ga ljubimo mi? On nam stori toliko dobriga, in v zahvalo mu dajemo svoje grehe. Ali on vidi naprej našo večnost — in se joka. O jokajmo se raji mi, preljubeznjivi moji! in Jezusu se jokati treba ne bo. Naše solze bojo žalostniga Jezusa razveselile. Amen. K—.

Deseto nedeljo po binkoštih.

„Vsak, kteri se povišuje, bo ponižan“. Luk. 18.

Drevo napuha.

„Časi se spreminjajo, in mi se ž njimi vred spreminjamo“, so imeli že stari v pregovoru; pa res, prečudno ljudje spreminjajo svoje misli in svoje serca. Farizej se je hvalil, de je pošteno živel, de ni bil kak razbojnik, pobijavec, krivičnik, prešeštnik; de

se je rad postil in vse pošteno odrajtal, kar mu je bila dolžnost dajati, — in to bahanje mu je bilo v napuh prišteto. Zdaj pa poznamo marsikaj takih, kateri se ne z dobrimi deli, kakor uni judovski velikaš, ampak celo s pregrehami prederzno hvalijo. So namreč taki, zlasti zmed mlajših, ki se s svojimi poboji in pretepi hvalijo; so taki, ki jih preserčno veseli, de so koga zvili in speljali; so taki, ki se nemara celo s svojim divjim razuzdanim življenjem bahajo; so očetje, ki mlajšim v potuho radi povedo, kako malopridno de so v svoji mladosti udelovali; ali kateri v svoji nezmerni nesramnosti celo s tem sloves delajo, de so ubogo nedolžnost pokopali. Kako bo pravični Bog pa take napuhneže sodil, ker je farizeja po pravici zavergel, kateri se je le s svojimi dobrimi deli hvalil, ne pa s hudobnimi, kakor le ti prederzniki naših časov? Ali ne bo za take veliko ojstrejši sodba, ker so po eni strani veliki grešniki, po drugi strani se pa še s svojimi pregrehami hvalijo, in pa še pri vsem tem, de bi mogli v luči kersanstva veliko boljši spoznanje mem uniga farizeja imeti? Ker so pa tudi vse take in enake pregrehe v napuhu vkoreninjene ali pa z njim sklenjene in pobratene, premislimo dans nekoliko *od napuha in njegove gnjusobe*, de se bomo z Božjo pomočjo toliko ložej tega greha z vso njegovo kačjo zalego obvarovali. Bog daj, de bi to premišljevanje ne bilo brez sadú in prida!

Kakor bogova bota, je obetala kača pervima človekama, če bota od prepovedaniga sadú jedla. V počutni mikavnosti in slepim upanji, visoka in mogočna biti, se prederzne žena zoper Božjo prepoved od sadú jesti in s svojo nepokoršino zasadi sebi in vsim svojim otrokam v *dušo in telo drevo napuha*. Temu nečednemu drevesu se pravi z drugimi besedami, „*precenitev samiga sebe in nespodobne želje po svoji lastni imenitnosti*“, kar stori, de si človek sam od sebe preveč domišljuje, sam sebi prenezmerno dopada, vse kar je njegoviga višji ceni, kakor kar je družih, in ga tudi vse bôde, zavoljo česar so drugi hvaljeni. To pogubljivo drevo napuha je v vsakim človeku zasajeno, kteriga mora pa človek z močjo svete vere in gnade Božje zaterati, de ne zadobi moči in se ne razrase. Gorje človeku, ki pustí, de se mu to drevo vkorenini, zakaj njegovi verhovi in veje človeku v vse njegove moči, dušne in telesne sežejo, in njegov grenki sok vsiga človeka okisa. Napuh prevzame človeku nar pred misli, želje in

naklepe njegove duše, ktere vse v svojo sužnost dene in v svoje lastne namene obrača. Po tem se začne ta ostudnost pogosto tudi v telesu razodevati, v glavi, ki jo ošabno nosi; v očeh, ki rade z nekakim zaničevanjem na druge gledajo; mu sedi na njegovim obličji, mu roke in noge po svoji šegi giblje, in ves život se mora tako vesti, kretati in obnašati, kakor napuh vелеva, ki sužnjimu napuhnežu v sercu sedi.

Poglejmo pa nektere verhove tega okuženiga in okužljiviga drevesa. Na enim verhu je zapisano *prevzetnost*, in ta človeka žene, se nad svojiga bližnjiga, ki je nižji, povzdigovati, in ga celo nevredniga spoznati, se ž njim kaj meniti ali imeti opraviti, tudi rad druge psuje in se njih družine sramuje. Na drugim verhu je zapisano *napihoranje*, in to človeku navdaja misli, de je vse kaj več, vse boljši ali umniši mem družih, ga tudi napelje, de se nad drugimi močno šopiri in ponaša, se jim tudi rad grozi ter jim zabavlja. Njegova sestra je *baharija*, ki se s svojimi dobrimi deli in lastnostmi hvali in znaša, kakor farizej v tempelnu. Spet na drugim verhu je zapisano *častilakomnost*, in ta človeka na vso moč šunta, de želi biti od družih povzdigovan, češen, hvallen in nad vso svojo vrednost in zasluženje čislan. Še na drugim verhu je zapisano *ošabnost*, ktera napuhneža spodbode, de se s svojim posestvam hvali in ga drugim na videz stavi, ali se šopirno in blišobno oblači, obličje lepotiči, lase kodrá in zaferkuje, se mnogo v ogledalo gleda, in kar more počne, de bi se nališpal ter drugim dopadel in njih oči in misli nase obračal. Najdemo še spet na drugim verhu zapisano *nečimurnost*, ki celo v neumnih in nespametnih rečeh, bodi si v zopernih in netečnih besedah, bodi si v nemarnim obnašanji ali v djanji, hvale in čisla iše. Pa tudi *prilžna potuhnjenost* vidimo še na drugim verhu zapisano, ktera sama sebe zaničuje in znižuje, pa zmiraj perslušuje, kdaj jo bo kdo ravno zavoljo tega lastniga zniževanja le še viši povzdignil in še veliko bolj pohvalil. Najdemo na drevesu napuha tudi še verh, ki mu je ime *gospodovavnost*, ki hoče v družini nar več veljati, povsod prvo besedo imeti, ki želi, de bi se ji vsi drugi uklanjali, in je grenko razžaljena, ako je vsaka reč ne vede. Dalje poganja tudi verh *prederznost*, ki se v marsiktere reči vtika, ki ji nič mar niso, reči presoja, tehta in graja, kterih še pozna ne, morebiti tudi reči počenja, h kterim zmožnosti nima — vse iz namena, slovez in imenitnost pred ljudmi dose-

či. Iz debla napuha rase tudi še verh *hinašina*, ki se z oblačilam čednost obdaja, pa jih v resnici vender nima, in dobre dela po zunanje zavoljo ljudskiga čisla in hvale opravlja, sicer se pa malo meni v duhu in v resnici po keršansko in sveto živeti. Dalje je verh z napisam *terma* in *svojoglavnost*, ki človeku misel navdaja, de le samo on prav ima, če tudi ves svet drugači misli, in noče svoje krivice ali napake spoznati in ne odjenjati, če je še tako očitno, de je na napačnim potu. Zmed družih visoko moli verh *objedanje bližnjiga in obrekovanje*, ki ne more sterpeti, de bi kdo drug kaj veljal ali celo njemu enak ali vikši bil, in torej vse dobro, kar od družih sliši, s hudovoljnim govorjenjem znižuje, černi in otemnuje. Pa tudi *čmernost* in *prepirljivost* se enimu verhu pravi, ki človeka ostrupi, de vsako besedico za zlo vzame, vse na hudo razlaga, in še tako dobrovoljniga sveta ali zveličavniga opominka in zasluženiga posvarila noče z dobrim sercam sprejeti. Tudi so še verhoivi tega nesrečniga drevesa *nepokoršina* in *terdovratna upornost do staršev* in *višjih*, *merzlot* in *neusmiljenje do podložnih*, *nehvaležnost za dobrote*, *nezavidnost in nevošljivost*; večkrat celo *krivoverstvo* ali *nejevera*, in to drevo napuha narase tako visoko, de se utegne poslednjič zvreči v *sovraštvu Boga samiga*, kakor vidimo pri sovražnih angelih, pri odpadniku cesarji Julianu in pri marsikterih družih.

Pomisli zdaj, kristjan, kako je z drevesam napuham v tvojim sercu, kako visoko si mu pustil prirasti, ktere zmed imenovanih verhov ima, in kateri so nar močnejši? Brez nič gotovo ni, ker ta pregreha je zmed vsih nar bolj goljufljiva, in se zna tako skrivati, de človek sam komej spozna, de je napuhnjen, ali pa celo ne; pa tudi velikrat spoznati noče. Zavoljo tega je ta greh močno, močno razširjen; ni ga skorej človeka, de bi v njim nič ne bil zapopaden. In tudi pri tebi bi bilo skorej znamnje napuha, ko bi mislil, de nimaš čisto nič enaciga nad seboj.

De bomo pa ta greh zares začeli sovražiti in sami v sebi zatérati, moramo spoznati in se prepričati, de je napuh v resnici *veliko hudo*. Napuh je namreč *červ*, ki vse čednosti spodjeda, vse dobre dela skazi in poropa plačilo, ki bi ga mogli v nebesih za nje doseči, kar vidimo nad napuhnjenim farizejem v tempelnu. To je potuhnjena pregreha, ki se pogosto pod ponižnost skrije in človeku serce spridi in pamet oslepi, je tako škodljiva, de čednost v greh in spravo z Bogam v njegovo sovraštvu spremeni. Torej pravi

sv. Janez Zlatoust: „*Naj kdo tudi neštevilno veliko dobriga stori in misli, de je visoko stopnjo popolnamosti dosegel, — ako si pa na to kaj domišljeje, je reven berač*“. Zveličar sam pravi, de tisti, *kteri dobre dela opravljajo, de bi bili od ljudi hvaljeni, so svoje plačilo že dosegli*, in jim torej pri Bogu ni več plačila pričakovati. — Napuh je *začetek vsih grehov in izvir vsiga hudiga*, in torej tudi vsih nadlog, ki stiskajo človeški rod, ker ravno ta greh je bil prva človeka z vsim njunim zarodam v nezumno morje nadlog pahnil. Torej govori sv. Duh rekoč: „*Napuh je začetek vsih grehov*“. David ga imenuje v 18. psalmu *nar veči pregreho*. To razlaga sv. Avguštin, ker pristavi, *de napuh je glava in vzrok vsih družih grehov*. Torej je napuh že sam na sebi *velik greh*. Zavoljo tega se Bogu nad vse močno gnjusi napuhnjena in prevzetna duša, in Jezus tolikrat „*gorje*“ zažuguje napuhnjenim in hinavskim farizejem. (Mat. 23.) Svoje učence pa z vso skerb-ljivostjo svari, de naj se te hude prehude pregrehe varujejo. Nekdaj Jezus dvainsedemdesetere pošlje ljudi učiti, in ko se vernejo, se veseli svojimu nebeskimu učeniku pohvalijo, rekoč: „*Gospod! tudi hudobni duhovi so nam pokorni v tvojim imenu*“. Gospod jih pa precej zaverne, de naj bolj ponižno mislijo, ter jim reče: „*Zavoljo tega se nikar ne veselite, de so vam duhovi pokorni; veselite se pa, de so vaše imena zapisane v nebesih*“. Učenci so bili še pristavili: „*v tvojim imenu so nam pokorni*“, in niso tega sami sebi perpisovali; vender se je Zveličarju potrebno zdelo, jih posvariti, in jih je precej na to še opomnil, kako hudo je bil satan zavolj napuha kaznovan, rekoč: „*Vidil sim satana, kakor blisk z neba pasti*“. (Luk. 10, 17.)

Napuh je tudi nehvaležna pregreha, ker on tega napuhnežu ne pridobi, česar iše. Častilakomneža ljudje hitro spoznajo, de le svoje lastne hvale iše, in ga zaničujejo, v tem ko on misli, de ga časté in visoko cenijo. Tako p. širokoustneža pijanci in lizuni v obličje hvalijo, dokler se z njim dobro pasejo in napajajo, za herbtam se mu pa radi kakor bebcu posmehujejo; in kadar obnemore, se več zanj ne zmenijo. Od nališpane ošabnosti si previdni človek misli: „*Zunaj lep, znotraj slep*“; „*veliko šuma, malo cene*“; „*kdor se na ogled dá, on malo veljá*“. V resnici napuh človeka stori Bogu in ljudem zoperniga; torej pravi sv. Duh: „*Napuhnež je pred Bogam in pred ljudmi sovrašen*“ (Sir. 10.) Napuhnež namreč Bogu spodobno čast odjemlje in jo sam na-se obrača, ter

sebi prilastuje; torej „je Bog prevzetnemu nasprot“, pravi sv. Peter (1. Pet. 5, 5.) Tako močno je Bogu napuh nasprot, de je ponižniga cestninarja (colnarja), ki je bil vender velik grešnik, milostljivo sprejel, napuhnjeniga farizeja pa je z vsimi njegovimi dobrimi deli zaverigel. Ne le v večnosti, ampak tudi pogosto že na tem svetu pravični Bog to pregreho nar občutljivši strahuje. *Prevzetnost gre pred poginam in napuh pred padcam,*“ se bere v pregovorih (16, 18.), in ravno tam pravi Duh Božji, de „*kmaló na tisto mesto sramota stopi, kjer je prevzetnost bila*“ (11, 2.) Revšina in pomankanje, razdertje naklepov in visokih misel, slepota in terdovratnost serca, sramota, zapušenje in zaničevanje so prav velikrat že na tem svetu žalostni nasledki ošabniga napuha. Napuhnežem, ki le na se zaupajo, in ne v Boga, le sebi dobrote in darove pripisujejo, in ne Bogu, napuhnežem Gospod odtegne svojo gnado, de pri belim dnevu slepi tavajo kakor v črni noči, in zabredó v nar strašnejši pregrehe, iz katerih se komaj kterikrat, ali pa nikoli ne izkopljejo. Ozrimo se le samo na nektere zglede. Prevzetni *Aman* je bil ukazal za uboziga *Mardoheja* obesnice postaviti, pa je sam na nje obéšen bil. *David* je bil dal v neki nečimernosti ljudstvo šteti in je bil zavoljo tega prevzetin; človek bi mislil, de to ni taka reč, ali pri Bogu je prevzetnost gnjusoba, za to je bil *David* strahovan, in kuga mu je 70,000 ljudi pomorila. Judovski kralj *Herod Agripa* je bil pri neki očitni ljudski slovesnosti v drago in silno zalo presrebernjeno oblačilo oblečen in je ljudstvu govoril. Začno pa njegovi prilizovavci klicati: „Ne človek, ampak bog nam govori“. To prilizovanje je bilo kralju neizrečeno všeč in rad je slišal, de so ga boga imenovali. Angel Božji pa je napuhneža udaril, in kar naravnost so se ga lotile silne bolečine po životu. Brez števila červov se mu napravi v drobu ter grizejo in zjedajo pri živim truplu njega, ki se je neumerljiviga Boga mislil. Zdaj v tolikih bolečinah začne v spoznanji svoje nečimurnosti klicati: „Gorje meni; jest, ki se vam je zdelo, de sim bog, pa moram umreti! Božja moč, kteri sim podveržen, vaše lažnjive besede osramotuje“. (Euseb. hist. eccl. 2, 9.)

Tako nagnjusna tedaj je prevzetnost pred Bogam. Torej se je bil Bog sam toliko globoko ponižal, nam zgled ponižnosti dati; človek pa se vender le tolikanj rad napihuje in prevzeto! Česa je več, kakor prevzetaosti pri mladih in starih? in česa je manj

kakor spoznanja, de je človek res prevzetin? In kolikokrat se rado nameri, de kolikor poniževanja vredniši je človek, toliko rajši se povzdiguje in prevzetova. Zveličar nas je lepo podučil, de kolikor vikši je človek, in kolikor veči de hoče biti, toliko bolj naj se ponižuje. „*Kdor hoče med vami veči biti, naj bo vaš slušabnik, in kteri hoče med vami prvi biti, naj bo vaš hlapec*“; (Mat. 20, 26. 27.) *Lesice imajo jame in tice pod nebam gnjezda; Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil*; (Mat. 8, 20.) Veliko ponižnost je Sin Božji skazoval v svojim rojstvu, v šivljenji in smerti; kar koli ima on svitliga, visokiga in mogočniga, je bil vse v nebesih pustil, ter očitno pokazal, de na tem svetu je le poniževanje in zatajevanje naš delež; povišanje in veselje pa čaka ponižnih na unim svetu.

De se pa tolikanj ložej napuha ogibuješ, pomisli kristjan, kaj si bil poprej! Bil si nič; Božja dobrota te je v življenje poklicala. Kaj si zdaj? Slab in reven človek; v tem trenutku bi bil bolj nagjusin, kakor blato pred tvojo hišo, če te milostljiva roka Božja popusti. Kaj boš po tem enkrat — in čez malo časa? Živež červov in pest persti po telesu; po duši pa otrok jeze Božje in zaveržen grešnik, večin tovarš pogubljenih v peklü, ako v smertnim grehu umerješ. Torej se tresi, o človek, v svojim napuhu, zakaj „*veliko je poklicanih, malo izvoljenih*“, in napuhnjenih gotovo ni med njimi, ako se ne ponižajo in ne spokoré. Ako pa kje v svojim napuhu na večnost celo nočeš misliti, preudari, kako deleč de boš s svojo prevzetnostjo že le na tem svetu pripravil. Gotovo, če se še toliko pehaš, ne delj kakor do groba. Ti nečimernik in nečimerica, tvoje roke ne bodo zmirej močne, tvoje lica ne zmirej gladke! Modri Sirah pravi: „*Kadar človek umerje, so kače, zverine in pa červi njegovi dediči*“ (erbi). To je tvoj delež, in toliko je tvoje truplo vredno, s kterim se toliko košatiš. In v tem ko se s truplam to godi, že tudi duša na unim svetu vživa, kar je zaslužila. Zdaj se v mnogoter lišp oblačiš, de bi se družih oči nad tvojim telesam pasle, potlej se bodo červi nad ravno tem životam pasli. Zdaj morajo biti zlati uhani v ušesih, perstani na rokah, lepoticnost okrog vratu, in vse po životu, kar počutljivost draži in v greh mika; potlej se bodo okoli ravno tistiga vratu, rok in života mertvaške gliste ovijale, in tudi tiste nekđaj tako nečimerne oči bodo vse polne červov. To bo tvoj poslednji lišp; — in pa to bo kmal! Le pomisli,

kolikim se že to godi, ki si jih dobro poznal, ki so morebiti s teboj pasli, se s teboj igrali v otročjih letih, s teboj delali in jedli iz ene skledе: kmal, kmal pojdeš tudi ti za njimi!

Ko boš ležal na mertvaškim odru, bo lučica berlela zraven tebe, križ in roženkranc boš imel v merzlih rokah, za kteriga se v svojim napuhu nisi dosti zmenil. Ko bi bil ti v življenji ponižen, miren in dober človek, bi takrat marsikaka hvaležna solza za te z lica kanila; če si bil pa nečimern prevzetnež, si blago, svet in greh bolj ljubil kakor Boga, ter za njega in za ljudi ne maral, po tem tudi ljudje precej tačas za te ne bodo kaj marali, ampak za tvoje blago. Za tvoje denarje se bodo prepirali in klali, in ne de bi rekli: *Bog mu daj v miru počivati!* te bodo, ne mara, še kleli, ker njih prederzna lakota ne bo nasitena, če še toliko dobé, kakor tudi tvoja v življenji ni bila nasitena. Tvoje šopirne obleke bodo drugi nosili, ki niso denarjev za nje šteli, pa ko jih bodo tergali, ne bodo za tvojo dušo nič molili, ampak bodo morebiti prevzetni v njih hodili, kakor si ti hodil, in tudi ta tuji greh bo tebi pri sodbi na vago pridjan. Po tvoji hiši, po tvojih shrambah, po tvojih skrinjah in omarah bodo drugi hodili in gospodarili, kterim bo težko kdaj v misel prišlo, de bi za tebe ranjciga očeta ali mater, za tebe brata ali sestro ali rodovinca očenaš zmolili, ali te pri sv. maši v spominu za mertve priporočali. Tako malo dobri-ga spomina za napuhnjenim ostane! „*Tistikrat bodo zginili vsi tvoji naklepi, kakor zgi-ne pajčevina, ktero dekla iz hišniga kota z roko na tla verže,*“ pravi pravični Job (8, 14.)

Premišluj to, o pravoverni kristjan! globoko si v serce vtisni in bodi moder, ter ne pusti, de bi se drevo napuha razraslo in razkošatilo v tvoji duši in v tvojim telesu, temuč zatéraj vsako njegovo nar manjši rastliko, vsak berst in vsako korenino, ki se ti vsiluje in poganjati hoče. Nikoli se nikar ne povzdiguj nad druge in boj se Boga; nič si ne domišluj zavolj svojih dušnih ali telesnih darov, zavoljo svojiga posestva in premoženja, ali celo zavoljo prejetih gnad, ker vse to ni tvoje, ampak dar Gospodov, kteriga ti pri ti priči lahko odmakne. V svoji obleki se ravnaj po svojim stanu; nič ni bolj smešniga in nečimerniga, kakor nališpana ošabnost zraven revšine in beračije, kar se tako pogosto vidi. Ne želi si visokih reči, ne razglasuj svojih zmožnost in dobrih lastnost in ne hvali se z njimi: „*drug naj te hvali*“ — pravi sv. Duh — „*le tvoje lastne usta ne!*“ (Preg. 27, 2.) V opraviilih ali dru-

šini s svojim bližnjim bodi trezniga in ponižniga obnašanja; „*nápuh je sovrašen pred ljudmi*“, pravi sv. pismo. Ne vtikaj se v reči, ktere tebe ne zadevajo, ako te dolžnost ali ljubezin do bližnjiga ne veže, ker to ali prederznost ali pa slabo pamet razodeva. Imej sploh pred očmi Jezusove besede: *Kdor se povišuje, bo ponižan*. Vse take in enake djanja ponižnosti pa so darovi dobrote Božje, ktere milostljivi Bog tistim deli, kteri ga za nje priserčno prosijo. Prosimo tedaj tudi mi od njega posebniga darú, de bi zamogli pri vsim svojim djanji in nehanji imeti čisti in pravi namen: „*Vse za Božjo čast in v zveličanje naše neumerjoče duše*“. To nam dodeli, o ponižni Jezus, zavoljo tiste velike ponižnosti, ktero si skazoval v svojim življenji in v svoji britki smerti na križi. Amen. J.

Enajsto nedeljo po binkoštih.

„Vse je prav storil“. Mark. 7.

Skerb za neumerjočo dušo.

„**V**se je Gospod Bog prav storil“, de bi človek že na tem svetu, kolikor je moč, zadovoljin živel, in si z lepim življenjem krono življenja perslužil. Vse je prav storil za človeka; vodam je odkazal struge in globočine, de bi človeka in živali ne utopile; zverim je odkazal temne loge, de bi človeka ne nadlegovale; solncu je odkazal njegovo višavo, de zemlje s svojimi žarki ne požge; zvezdam je odkazal njih pota in tečaje, kterih se morajo zvesto držati, de se ne zadevajo v svojim teku: vse je Bog prav storil. Človeku perпусти le toliko terpeti, kolikor je v njegovi moči prestat, in toliko težav, kolikor jih je treba, de si zamore, ako hoče, večno srečo zaslužiti: vse je Bog prav storil. Ljudstvam je dal njih duhovne pastirje, de jim pot v srečniši deželo kažejo; narodam je dal njih poglavarje, kralje ali cesarje, de so ljudstva pod njih brambo svojiga premoženja sveste, de se same med se-

boj ne koljejo, in de so pred zunanji sovražniki varne: Vse je Bog prav storil. Nam ne ostane družiga, kakor de tudi mi prav storimo, potlej bo dodelana vsa naša sreča. Prav bomo pa storili po Jezusovim nauku le samo tedaj, *če pred vsim drugim išemo božjiga kraljestva t. j. zveličanja svoje neumerjoče duše*, ker ko bi se nam na zemlji prav dobro skoz vse življenje godilo, ko bi pa na zadnje naša neumerjoča duša pogubljenaa bila, bi bili nar nesrečniši zmed vsih stvari. Premislimo tedaj dans kaj maliga, *kako močno de nam je za zveličanje svoje neumerjoče duše skerbeti.*

Če človek per zdravi pameti sam seboj pomisli, koliko je Sin Božji skoz 33 let na zemlji preterpel, in kakšno smert je on zgolj zavoljo nas storil, mu mora gotovo v misel priti: človeška duša je vender le veliko vredna, de si je sam Sin Božji za njo toliko prizadjal, tolikimu terpljenju podvergel. Če človek začne dalje misliti, koliko je po vesoljnim svetu cerkva, kapel, znamenj, križev, samostanov, koliko družih svetih družb, duhovnov, koliko se vsaki dan sv. maš bere, koliko se molitve stori, in vse to za nič družiga, kakor zgolj samo za človeško dušo; se mora zbrihtati in reči: sej mora vender človeška duša silno imenitno bitje biti, de se toliko za njo dela. Če človek še bolj preudari, kako prečudne martre so neštevilni spričevavci sv. vere prestali, kako so se čiste device, in nedolžni mladenči za svojo nedolžnost vojskovali, kako veliko oznanovavecov sv. vere zapusti očeta in mater, brate, sestre zlahto in premoženje in vse, kar bi jim zamoglo kako prijetno uro še pripraviti, in gredo deleč v ptuje dežele med divjake, kjer si niso skorej nobeno uro življenja svesti; — če človek dobro preudari, de vse to se za celo nič družiga ne godí, kakor edino in samo za človeško dušo, de bi se ne zgubila; si mora vender misliti: o kolika škoda mora vender biti, če se človeška duša pogubi, ker se toliko in tolikanj dela, de bi se ne pogubila!

Kdo bi si mislil, de per tolikim perzadevanji in toliki skerbi nekterih za zveličanje duš, je pa vender veliko tacih, kateri sami za svojo dušo nič ne skerbé; v nar silniši nevarnosti, svojo dušo pogubiti, brez strahu žive, in če jih kdo na nevarni stan opomni, v katerim se znajdejo, se morebiti še celo nad njim jeze in grozijo, kakor de bi jim kej hudiga hotel! Greški cesar Mihael se je nekđaj ravno v veseli tovaršii kratkočasil, ko nekdo pride in mu naznani, de je v deželi punt vstal. Cesar, ne de bi mu hvaležin

bil, se še le razserdi nad oznanovavcam tega sporočila, češ, de ga je s tem v njegovim razveseljevanji in kratkočasenji zmotil, kakor de bi bilo tisto kratko veselje več vredno, kakor cesarstvo in cesarska krona, ki je bila v nevarnosti. Ta cesar se mende vsakimu zdi nespametin, kateri od njegoviga djanja sliši; pa vse drugači, kakor ta cesar, je nespametin tisti, ki s kratkim pregrešnim veseljem večno cesarstvo zapravi, ki mu ga je Oče v nebesih perpravil bil, ter svojo neumerjočo dušo pogubi. Veliko je ljudi, ki se grozno modre štejejo, tako de bi hitro vse druge za neumne imeli, pa so vender sami nar manj modri, ker za svojo dušo nar manj skerbe. Ti modri in premeteni človek, ali tvoja modrost ne seže tako deleč, de bi spoznal, de *imaš eno samo neumerjočo dušo*, in de boš na vse vekomaj nesrečin, če to edino dušo pogubiš? Ali ti s svojo modrostjo ne moreš prerajtati, de je vse tvoje *življenje tebi le samo za to odločeno*, de bi ti svojo neumerjočo dušo zveličal? In če ti v smertnim grehu, morebiti brez sv. zakramentov živiš, ali ne moreš s svojo pametjo zapopasti, de tako djanje tvojo dušo v pogubljenje pelje, za to ker ti temu naravnost nasprot delaš, kar ti je tvoj Bog odločil? Ti, ki si že 20, 40, 60 let star, pa nobenkrate prav ne pomisliš, zakaj prav de si na svetu, prašaj enkrat otroka, kateri je 6 ali 7 let star, in on ti bo lepo razložil in povedal, „*de nas je Bog zato vstvaril, de bi na tem svetu Boga spoznali, ljubili, molili, njegove zapovedi spolnovali, in de bi po smerti zveličani bili*“, ne pa za to, de bi z nesramnostjo, s preklinovanjem, z nezmernostjo in družimi pregrehami svojimu svetimu Stvarniku nasprot delali, in se na vekomaj odločili od Njega!

Kako zlo nespremišljeno de ravna taki človek, ki za svojo dušo ne skerbi, piše sv. Krizostom, in per ti perložnosti naslednjo dogodbo pripoveduje. Neki modrijan je peršel svoje dni bogatina obiskat. Ko v hišo stopi, najde, de so po vsih stenah drage ogrinjala visele, in še tla so bile z umetno tkanimi in pletenimi perti prestlane. Kmalo ko je v hišo stopil, mu je bilo treba pljuniti in je pljunil gospodarju na obleko, za to, ker je bil gospodar pri vsi hišni lepoti silno umazano oblečen. Rekel mu je ob enim: Prijatelj pljuniti sim mogel, pa nisim nobeniga slabšiga mesta za to našel, kakor tvoje oblačila, torej sim mogel na te pljuniti. S temi besedami ga je hotel posvariti, zakaj de on svojo hišo tolikanj skerbno lepša in zaljša, samiga sebe pa vsiga zanemari in zapusti. Ravno tako, kakor uni skopuh, delajo krist-

janje, pravi sv. Krisostom; na svojo hišo vso mogočo skerb obračajo, gospodarja v hiši pa pozabijo; to se pravi: telesu oni kakor nejeverniki svojim malikam strežejo, duše pa pozabijo, ktera v telesu kakor v svoji hiši stanuje. *Telo*, ta grešni malik, mora vsak *božji dan pasen in napajan biti*, de se ohrani; duša, ktera je gospodar telesa, pa velikrat dolge mesce lakoto in žejo terpeti mora de se vsa gorečnost posuši, vsa molitev omedli; in grešno telo je tako vnetljivo za greh, kakor za ogenj suho seno na polji, — za to, ker predolgo ni dušniga živeža, sv. zakramentov. *Telo je v šido in ozlateno blišavo oblečeno*, desiravno sv. Peter in sv. Pavel kristjanam taki lišp, kakor ošabnost prepovedujeta (1. Pet. 3, 3. 1. Tim. 2, 10.), duša je pa podobna sterganemu nar bolj zapušeni in lačnemu beraču, za to ker je od gnade božje zapušena.

Če se obraz umaže, se hitro človek umije; če se ga boleznin prime, hitro zdravila iše; če se ga morebiti *rak loti*, si človek celo meso večkrat do kosti s sebe zrezati da, de bi se le še ozdravil in per življenji ostal: duša — ta uboga duša pa se nemara več tednov in mescov ali celo dolge leta vsa bolna in revna v nesnagi in blatu smertniga greha valja, in ne, de bi jo človek s sv. pokoro čisto umil in na dalje čisto ohranil; hudi rak greha jo reže in vjeda — vse je že nagnjito, pa ne de bi se iz nje izrezal, dokler se še da ozdraviti, temuč pusti, de mu rak greha in hude navade vse žile dušniga življenja prejé in zgrize, potlej pa pravi: tu je le, — meni ni mogoče drugači živeti. Ali nam ni s prestrašenimi apostelni klicati: „O Gospod, reši naš; utonujemo!“

Bog je človeku dal per njegovim rojstvu angela varha, de bi ga skoz vse življenje spremljal, de bi zlasti njegovo dušo greha varoval in de bi ga vselej z glasam vesti posvaril, ko misli človek kaj hudiga storiti. Poglej kristjan, kako visoko Bog tvojo dušo ceni; ti sam jo pa tako malo obrajšaš, de jo, kakor zgubljeni sin, vse lepote z nespodobnim življenjem obropaš! Ko je bil satan Jezusa na visoko goro perpeljal in mu razkazal vse kraljestva sveta in vso posvetno čast, mu je rekel: „Vse to bom tebi dal, če pred me padeš in me moliš“. Mat. 4, 8. 9. Ti kristjan, ki dušo malo ceniš, glej kako jo pa satan visoko obrajša, de bi rad ves svet in vso njegovo lepoto za njo dal. Jezus naš Zveličar za vse to svoje duše ni na prodaj imel. O kristjan! od tebe satan tvojo dušo za veliko manjši reči velikrat kupi! Za malo blaga, za nektere brazde sveta, za lažnjivo, perliznjeno obljudo, za

gnusoba nečistosti, za kletev in obrekljive besede, s katerim svojo jezo hladiš, za vino, s katerim svojimu želodcu strežeš, daš in izdaš svojo dušo, ktere Jezus za ves svet ni na prodaj imel. *Neki brezvestin minister je nekdanj cesarja Karlna V. hotel k takimu izdajstvu duše zapeljati, ker mu je svetoval, rekoč: Vaše veličanstvo ima zdaj perloznost, nekatere poglavarje in njih dežele z orožjem v svojo oblast spraviti. Pravični cesar pa mu je odgovoril: To je že res, to bi jez zamogel storiti; ali moja duša, kam bi pa potlej moja duša šla? — Kristjan, de tudi tebe ne spelje kako poželenje tatvine, golufije, pijanosti, de ne zabredeš v gnjilo jezero nesramnosti, zavoljo ktere, kakor učeniški terdijo, bo nar več kristjanov pogubljenih, prašaj v hudih skušnjavah samiga sebe: Kam bi peršla pa moja duša, ako bi to storil?*

Falko je bil bogat mož, živel je pa tako, kakor zdaj veliko ljudi živi. Ni poznal družiga kakor svet in razujzdano veselje po gostarijah, med godci in hrupam. Temu posvetnemu možu se je permerilo, de v neki poletni noči ni mogel spati, zato ker je prevroče bilo. Tu je sam per sebi začel premišljevati in je djal: Lejte, na ti mehki postelji samo zavoljo vročine ne morem spati, desiravno nobene nar manjši bolečine ne občutim, kako bi se mi še le godilo, ko bi mogel v vročini peklenskiga plemena na vekomaj pokopan biti, kakor je Jezus pravil od uniga bogatiga moža, ki ni za nebesa skerbel? Ta misel ga je tako gnala, in mu tako v živo serce presunila, de je svet zapustil, in v pušavo šel in je vse svoje žive dni pokoro delal. — Keršanski človek, ki samiga sebe ljubiš, in sam sebi dobro želiš, poglej tudi ti nekoliko naprej pred seboj, kaj bo s teboj po smerti. Delaj kar koli hočeš, izgovarjaj se, kakor ti je ljubo, poslušaj lažnike in slepivce tega sveta, kakor hočeš, in tolaži svojo vpijočo vest, kakor veš in znaš z lažnjivimi zagovori; vse to tebe ne more nesrečne večnosti oteti, če pregrešno živiš. Če tebi tudi vsi slaboverci in vsi nečistniki in posvetnjaki reko: Nič se nikar ne boj! ti ta tolažba tvoje sodbe ne more ne za en sam las polajšati, ker per vsim tem, kar tudi svet govori in laže, se bodo vender na zadnje le Jezusove besede spolnile: „Kar bo kdo sejal, to bo tudi žetel. Kdor na meso seje, bo od mesa večno pogubljenje žetel.“ „Kaj poma-ga človeku, ko bi tudi ves svet perdobil, na svoji duši pa škodo terpel?“

In kakor je škoda človeku za lastno dušo, če se pogubi, ta-

ko je škoda za dušo sleherniga človeka; zato je dolžnost tudi za dušo bližnjiga skerbeti. Kakor je pa viditi veliko napak po hišah, nesramnih tovaršij in potepanj, je soditi, da nekteri gospodarji za duše tistih, ki so pod njih streho, manj skerbe kot za svojo živino. V sv. pismu Bog žuga, da bo duše tacihi nesrečnih *iz njih rok tirjal*, kateri bi jih bili mogli od greha zderžati, pa niso hotli. Keršanska ljubezin sploh, ko vidi, da je brat ali sestra v smertnih zadergah svoje duše, ne more počivati; če ne more nikakor drugači pomagati, pomaga saj z molitvijo; in tudi življenja se ne boji dati keršanska ljubezin, ako si upa s tem svojiga brata ali sestro rešiti. Ko se je bila nekda na morji ladija razsula, se je bil kristjan deske prijel, in bi bil lahko z njo na suho peršel. Ker je pa jud zraven njega tonil, kateri je rekel, da se bo dal kerstiti, ako še živ na suho pride, mu je kristjan z veseljem desko zročil, in je sam mirno utonil, ker je imel veselo upanje, da bo s svojo smertjo eno dušo v nebo perpravil. Tako prava keršanska ljubezin dela.

Kako pa da mora človek perpraviljen biti, vso časno zgubo rajši terpeti, kot svojo dušo nesrečno storiti, imamo lep zgled v sv. Martinijanu. Sv. Martinijan je bil v hudih skušnjavah, z dopernešenjem smertniga greha v zakon stopiti, v katerim je bilo potlej po človeških mislih vse posvetne sreče perčakovati. Pošteni mladeneč pa se je pri takim nasvetu tako ustrašil za svojo neumerjočo dušo, da je k ognju tekal, je noge v žerjavico vtaknil, poskusiti ali mu bo mogoče večni oginj prestati ali ne? Od hudih bolečin je na glas začel kričati in je rekel: „*Ta oginj je le senca peklenškiga ognja, kako bi bilo meni še le mogoče večni oginj preterpeti! Ta oginj zamore voda ugasiti, uni oginj vekomaj terpi*“⁶⁶. S tako serčnostjo je bil on svojo lastno dušo greha obvaroval, in je vsim vernim z lepim zgledom očitno pokazal, kako visoke vrednosti je človeška duša. Nikar tedaj ne pozabi tudi ti, kristjan, kako velika da je vrednost človeške duše, ob enim pa tudi, kar Kristus pravi, da *nebeško kraljestvo silo terpi, in le silni ga bodo na se potegnili*.

Lej in pomisli, kristjan, Bog je vse prav naredil, naredil in perpustil je, da moraš tudi ti za svojo dušo marsikaj terpeti, ker ravno nji je on nar večji vrednost med vsim stvarjenjem na zemlji dal. Opravljaj tedaj svoje dela, spolnuj dolžnosti, poskerbi za potrebno časno; skerbi in skerbi pa čez vse nar bolj za svojo ne-

umerjočo dušo. *Kaj ti bo pomagalo, ako vse pridobiš, na svoji duši pa škodo terpiš!* Skerbno se varuješ obleko z blatam uma-
zati, ali svojo neumerjočo dušo boš pa pustil v nesnago in blato pre-
grehe pasti in ležati? Siromak, če si tudi nekoliko terdiga serca,
se ti smili, ko ga vidiš revniga in lačniga; ali tvoja revna, gnade
in dobrih del stradajoča duša se ti pa ne bo smilila? Ali ni ona
neumerjoča? Oh, kaj ti bo pomagalo, ako vse pridobiš, svojo
dušo pa pogubiš! Zapiši si te besede globoko v serce, premišljuj
jih noč in dan in naj te spremljajo po potih tvojiga življenja, de
ohraniš svojo neumerjočo dušo in se zveličaš. Amen.

J.

Praznik vnebovzetja Device Marije.

„Marija je nar boljši del izvolila, kateri ji ne bo odvzet“,
Luk. 10, 42.

Ozir na Marijo, častljivo v nebesa vzeto.

Kakor lepe zvezde na jasnim nebu, se svetijo v cerkve-
nim letu veseli prazniki Marije Device: Praznik njeniga spočetja,
ko je vsa čista in brez madeža že v prvim trenutku svojiga živ-
ljenja; njeniga rojstva, ko se prikaže svetu lepa, kakor jutranja
zarja; njeniga oznanjenja, ko dovoli v angelovo besedo, in spočne
Solnce pravice; njeniga očiševanja, ko vesela Bogu Boga v dar
prinese; med vsim nar veči pa je današnji praznik njeniga vnebo-
vzetja, ki je zato tudi imenovan veliki Šmaren. Polna veselja nam
zato sv. cerkev kliče v tim veselim prazniku: *Vsi se v Gospodu
veselimo, ker častiljivi god obhajamo v čast preblažene device
Marije; njeniga vnebovzetja se veselé angeli in hvalijo Sinu Bo-
žjiga. Res, vesele se angeli, ker dobe svojo kraljico v nebesa,
in s češenjem njeno lepoto in mogočnost občudujejo; vesele se ve-
soljne nebesa, ko vidijo svojo kraljico in jo spremijo pred tron
Sinu Božjiga, ki kliče: „Vzdigni se, in hitro pridi, prijateljica mo-*

ta“. Veseli se Marija sama, ko so dopolnjene njene želje, de se preseli z revne zemlje v nebeški raj. Veseli se sv. cerkev, ki po vesoljnim svetu z veliko častjo praznuje veliki Šmaren pred vsimi drugimi prazniki Marije, skupej zbira svoje otroke, de naj se vesele svoje prečudno povikšane Matere, njeno visokost premišljujejo, se za njo ozirajo, in njeni prošnji priporočajo. „*Povzdignil jo je Kristus, nam pravi sv. Bernard, v svojim kraljestvu nad očake in preroke, nad vse, tudi nad angele in kerube in jo postavil na tron kraljice nebes in zemlje.* Prečudno vidimo zdaj nad njo spolnjene njene lastne besede: *Velike reči je nad meno storil, On, ki je mogočen . . . Odstavil je mogočne s sedeža, in povikšal ponižne.* Spolnjene vidimo v vsim pomenu evangeljske besede: *Marija si je nar boljši del izvolila, kateri ji ne bo odvzet.* Tam gori zdaj kraljuje na sv. mestu; pa tudi ne pozabi, de je hči te zemlje; ona ljubi duše, ki jih je njen Božji Sin odkupil, jih varuje, ki po poti za njo gredo, sprosi grešnikom odpušenje, slabim moč, v nevarnosti otetje; vsi darovi za nas so tako rekoč v njene roke zročeni. Pomislimo zato dans tudi mi, ki še zdihujemo v dolini solza, **1.** „*kako častljivo je Mariino vnebovzetje,* in **2.** *kako se imamo tudi mi pogosto za njo ozirati,* in **3.** *njeni prošnji priporočevati,* de tudi mi k nji pridemo. — O Marija, ki si častljivo v nebesa sprejeta in polna visokosti v nebesih kraljuješ, pa se tudi milostljivo z maternim očesam na nas revne otroke oziraš, doloži moč moji slabi besedi, ki tvojiga veličastva izreči ni v stanu; odpri po svoji prošnji oči vsim vernim, de spoznajo in storijo, kar jih k tebi popelje! —

1. Kdo zamore izreči, kdo zapopasti veličastno vnebovzetje té, ki je bila vsa sveta in častljiva že v svojim življenji. Čista in v gnadi spočeta se je vsa lepa, kakor jutranja zarja svetu prikazala; veličastno kakor zala cipresa na gori Sijonu je ona v pobožnosti rastle; lepši, kakor cveteče rože ob Jerihi se je lepota njene svetosti razcvetala; bolj kakor žlahtne dišave in mazila so njene čednosti in zgledi prijetin duh dajale. Lepa je žena v skrivnim razodenji, ki je obdana z dvanajsterimi zvezdami okrog glave; lepši je Marija v nebeški lepoti čednost in dobrih del; vijolica ljube ponižnosti prijetin duh daje, limbar sv. čistosti jo prečudno zaljša, roža poterpežljivosti in bogaboječnosti jo lepša, vera, upa-

nje, ljubezin jo z Bogam družijo, in celo življenje je nepretergana versta prečudnih čednost in svetost. Vprašaj Jeruzalemski tempel, kjer se je tri leta stara za vselej Bogu v dar dala; vprašaj Betlehem, kjer je Devica Zveličarja rodila; vprašaj Jožefa, ki je njen zvesti tovarš v veselji in terpljenji bil; vprašaj Golgato, kjer je do zadnjiga pod križem stala; vprašaj učence Gospodove, ki so pogosto z njo vkupej bili, kako prečudne so bile čednosti in dela Marija. Njene misli in želje so bile le pri Bogu; njeno serce posvečen altar, na katerim je vedno gorel ogenj sv. ljubezni, njena duša prijetin raj, kjer nar lepši sad pobožnosti v obilnosti raste, ker se je tako obilnih gnad vselej zvesto poslužila. Vsi pravični st. zakona, akoravno visoki v svetosti, so le slaba podoba te duhovne posode; vsi svetniki nov. zakona, ki so si Marijo za zgled vzeli, so le od daleč nji podobni prihajali. Pa — zajemaj morje, nikoli konca ne bo, naštevaj čednosti Marije, nikoli do kraja prišel ne boš, premišljuj njeno svetost, nikoli je zapopadel ne boš. Skusite to vi, nebeški duhovi, in merite njeno preobilno zasluženje, ki sami z začudenjem vprašujete: *Kdo je ta, ki pride iz pušave, — ki vstaja kakor jutranja zarja, lepa kakor luna, izvoljena, kakor solnce?* Nad njo so se spolnile besede sv. pisma: *Veliko hčer je nabiralo zaklade, ti si vse premagala.*

Pa ko bi še toliko govoril od svetosti in čednost Marije, nismo toliko od njeniga veličastva izrekli, kakor je v tim zapopadeno, de je ona mati Božja, ker je mati Kristusova. Ta vrednost jo nezmerno povzdigne čez vse stvari, čez vse Kerube in Serafe, ker vsi so le služabniki Tega, čigar mati je Marija. Bog sam ji večji vrednosti in časti ni mogel dati, kakor de jo je zvolil za mater svojiga Sina. Nove svetove, pravi nek učenik, zamore Bog vedno stvariti, nar ponižniši stvari zamore povzdigovati čez kore angelov; pa desiravno je vsigamogočen, večji vrednosti ni v stanu dati nobeni stvari, kakor jo je dal materi Božji.

Kako veličastno je tedej moglo biti vnebovzetje Nje, ki je tako bogata na zasluženji, v tako prečudno čast povzdignjena že na zemlji! Častitljivo so nekđaj prenesli skrinjo zaveze v mesto Davidovo; vsa Izraelova hiša jo spremlja z veseljem in trobentnim glasam, sam kralj David od radosti poskakuje; koliko bolj častitljivo so sprejeli Marijo, ki je prečudnejši skrinja zaveze in je bila vzeta v lepši mesto, v nebeški Jeruzalem. — Lepo je bila sprejeta in pozdravljena serčna Judit, ki je sovražnika premaga-

la; vse ljudstvo se veseli v lepim petji in z vbrano godbo, višji duhoven jo časti z drugimi vred enoglasno rekoč: *Ti si slava Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti čast svojiga ljudstva.* Z veči častjo in radostjo je bila sprejeta nova Judit, Marija, od vsih nebeških prebivavcov, ki ji naprot kličejo: *Češena Marija, gnade polna, Gospod je s teboj, šegnana si med ženami!* Lepo je viditi, ko ima priti pozemeljska kraljica v mesto svojiga kraljevi-ga ženina, naproti ji pride truma vojšakov z lepim orožjem, imenitni gospodje in služabniki kraljestva v blišči lepoti, zalo oblečene gospe, lepo vbrana godba, in obilna množica z veselim glasam. Pa to je le slaba podoba časti, s katero je bila kraljica nebes in zemlje sprejeta v kraljevo nebeško mesto. Nji hiti naproti sv. Mihael z vojsknimi trumami nebeških duhov, ki jo z veseljem za svojo kraljico pozdravijo; sv. očaki, ki se jim na obrazu berejo želje njo viditi, po kateri so že v življenji hrepeneli; preroki, ki so v duhu že nekdanj njeno lepoto gledali in prihod napovedovali; za njimi versta Izraelskih žen: serčna Judit in Ester, zvesta Rahel in Suzana, močna Dobra in Abigajl, in ji kličejo: *Ti si lepota svojiga spola, ti si šegnana med ženami; zadej množica vsih drugih izvoljenih, ki željno pričakujejo, de se prikaže doželena vsim narodam v solnčni lepoti, kraljeva nevesta in mati nar višiga Oblastnika.* Vse se zavzame nad njeno lepoto in z začudenjem kliče: *Kdo je ta, ki vstaja kakor jutranja zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce?* Vsi jo spoznajo za začetnico svoje sreče in jo enoglasno pozdravijo: „*Češena bodi kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše bodi češena!*“ Vesele pesmi ji pojo, in od kraja do kraja se razlega: *Vsi se v Gospodu veselimo, ker častljivo vnebovzetje Marije Device obhajamo!* Ni več en sam angel, ki jo imenuje *gnade polno*, vsi skupej jo blagrujejo. Ni več ena sama Elizabet, ki se zavzame rekoč: *Od kod meni to, de me mati mojiga Gospoda obiše?* vsi izvoljeni so ginjeni od velike časti, de mati Kristusova med nje pride. Ni več ena sama žena, ki jo blagruje rekoč: *Srečno telo, ki te (Jezusa) je nosilo!* Vsi nebeški prebivavci, akoravno že sami srečni in povikšani, vidijo čez vse srečno in povikšano njo, po kateri so prejeli *Začetnika zveličanja*, ji srečo vošijo in spoštovanje skazujejo. Tako je po pravici povikšana ona, ki sama sme reči Večnimu: *Ti si moj Sin*; ko se vsi drugi smejo le njegove služabnike imenovati.

Mariino vnebovzetje je bilo pa tudi prihod k Jezusu, njenimu preljubimu Sinu, in samo to je zadosti, si misliti njeno veselje in čast. Kako bi bilo sleherni materi pri sercu, ko bi po dolgi ločitvi njen edini sin v veliki časti nazaj prišel, in jo prijazno pozdravil! Kako še le, če taka mati, kakoršna je le Marija, pride k takimu Sinu, kakoršen je le Jezus, kteriga je toliko ljubila in viditi želela! Kakšno je bilo veselje stariga očaka *Jakopa*, ko je v Egipt prišel in spet vidil svojiga ljubiga sina *Jožefa* v veliki časti; nič več si ne želi na svetu in reče: Veselo umerjem, ker sim tvoje obličje vidil! Kako vesela je bila *Ana*, ko z griča od daleč zagleda željno pričakovaniga popotniga sina *Tobija*; s svojim slepim možem vred mu naproti gre, in od veselja joka. Po tim sodite, ljubi kristjani, kakšno veselje je Marija občutila pri prihodu v nebesa, ko zagleda tistiga Sina, do kteriga je njeno serce od ljubezni gorelo, od kteriga je pa že delj časa ločena bila; ko je vidila tega Sina zdaj na desnici Očeta, na nebeškim tronu z vso oblastjo, ko ji ta Sin stopi naproti, in jo postavi na tron kraljice nebes in zemlje. Vse prigodbe, ki jih najdemo v sv. pismu, so le slaba senca tega veselja in veličastva. Častitljivo je bila sprejeta kraljica *Ester* v kraljevi dvor; vse je bilo imenitno, veličastno; pa z vse veči častjo je sprejeta Marija v večnim kraljestvu od lastniga Sina. Lepo je bilo viditi mogočniga *Salomona*, ko se pri prihodu svoje matere vzdigne s trona, ji družiga zraven svojiga pripravi, in ji poln ljubezni reče: *Prosi mati, karkoli hočeš, ne spodobi se, de bi ti kaj odrekel.* Pa s koliko veči ljubeznijo in častjo je sprejel Jezus svojo ljubo mater pri njenim vnebovzetji. O nebesa, nikoli nisti vidile takiga veličastva, kakor pri ti priči, ko pride deviška mati, vabljená od svojiga Božjiga Sina, operta na svojiga Ljubiga v nebeški lepoti, obdana z dvanajsterimi zvezdami, zemljo in luno pod nogami. — Kaj je moglo občutiti pri ti priči Mariino serce! Če sv. Pavel zavolj dušniga veselja že na zemlji kliče: *Napolnjen sim s tolažbo, preobilno je moje veselje pri vsih britkostih;* kako veselje čuti Mariina duša zdaj, ko so minule vse britkosti, in okuša rajsko veselje! Če apostel od daleč z zaupanjem kliče: *Pripravljen mi je venec pravice;* kaj je občutila Marija, ko vidi ne od daleč, ampak pričujočo krono, de lepši in imenitniši v nebesih ni. Če se mi v tisti čas mislimo, ko je Marija tako častitljivo sprejeta in od Jezusa povzdignjena bila, ne bomo drugiga mogli, kakor s sv. *Bernardam* molče se čuditi, ker je v *Bo-*

žjim kraljestvu vse skrivnostno; in če nobeno oko ni vidilo, uho ne slišalo, kar je Bog tim pripravil, ki njega ljubijo, kako bomo zapopadli čast té, ki je njega čez vse ljubila. Zares, ko bi tudi v zlato zarjo in lepo mavrico pero pomakal, ki bi se tudi vsi udje v jezike spremenili, bi ne mogel vredno popisati in izreči lepote in veličastva té, kateri je po njeni visokosti čast došla pred vsimi drugimi stvarmi. —

Dans je vesel praznik, ko je Marii ta neizrečena čast došla; zato se ga po pravici vesele nebesa, ki so prejele svojo kraljico, veseli se ga vesoljna zemlja, ki vidi svojo mater prečudno povikšano, veselé se ga vsi bogoljubni duhovi, ki se željno ozirajo vanjo in jo radostno časté. O naj bo tudi moji duši dovoljeno, tebe, o kraljica, in tistiga Gospoda častiti, ki je tako prečudne reči nad teboj storil; „s kako hvalo bi te povzdigoval, ne vem“; naj mi bo dovoljeno, to hvalo izreči s listimi besedami, ktere si sama nekdej v veselje vtopljena prepevala: *Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se razveseljuje v Bogu, Zveličarji mojim, ker se je ozerl na svojo ponižno deklo, de jo bodo zanaprej srečno imenovali vsi rodovi.* O naj se res pridružijo mojemu slabimu glasu vsi rodovi, njo častiti, katero je Bog sam tako počastil, naj se razširja od rodú do rodú njeno veličastvo tako daleč, kakor vera njeniga Božjiga Sina, de kjer koli Jezusa molijo, tudi njo častijo, ki je kraljica nebes in zemlje, Jezusova in naša mati milosti, in zato upanje vsih revnih Evinih otrok! —

2. Véseli se, o nebeška kraljica, svoje prevelike častitljivosti, pa potegni tudi naše misli in želje za seboj v nebesa, kamor si pred nami vzeta, in kamor smo tudi mi poklicani, in želimo priti, de nar boljšiga dela, svojiga cilja in konca, ne zgrešimo. Tje gori tedej tudi mi pogosto in radi svoje misli in želje obračajmo. Rad otrok misli na očetovo hišo, na ljubo mater; tudi mi smo otroci Božji, nebesa so naš pravi dom, tam imamo večniga Očeta in ljubo mater Marijo, kako bi se z veseljem in pogosto ne spomnili, ko vsak dan molimo: *Oče naš, kateri si v nebesih . . . pridi k nam tvoje kraljestvo.* Tje gori z mislimi in željami, kjer tudi nas čaka plačilo, ki ga oko ni vidilo, uho ni slišalo, in v nobeniga človeka serce ni prišlo; kjer nam je pripravljeno čez vse lepo mesto, v katerim teče voda življenja, kakor kristal, in raste drevo življenja, ki vsak mesec sad rodi in perje daje v zdravje narodov! Tje gori z mislimi in željami, kjer bo Bog sam naše

preobitno plačilo; saj je nepokojno naše serce, dokler v njem ne počiva; gori, kjer bo on sam naše solze zbrisal, in smerti ne bo več, ne zdihovanja ne terpljenja; ker vse to bo minulo. Ko oče otroku obljubi: Jutri ti hočem to ali uno veselje storiti, otrok vedno na to misli, in komaj dočakuje doželeniga dneva. Tudi nam je nebeški Oče silno veliko veselje pripravil, ali ne bomo tudi radi nanj mislili in po njem hrepeneli, kakor vidimo pri toliko zvestih služabnikih Božjih. *Sv. Pavel* želi umreti in pri Kristusu biti. *David* zdihuje: Kdaj bom prišel in stopil pred Gospoda? *Peter* vidi le žark časti Božje in kliče: *Gospod, tukej je dobro biti.* *Sv. Avguštin* hrepeni: *O domačija naša! od daleč te vidimo, s te doline po tebi zdihujemo, in se s solzami trudimo, da bi do tebe prišli. O veseli in častitljivi dan, ki nimaš večera, ne zahoda, v katerim bom zaslišal: pojdi v veselje Gospodovo. Zakaj bi se mi v svojih britkostih ne ozirali gori, kjer bo Gospod sam vse solze zbrisal, in kar bi bilo edino zdravilo za naše ranjeno serce.* S tim je tolažil Jezus sam svoje učence rekoč: *Vi ste sicer žalostni, pa vaša žalost se bo v veselje spreobrnila, in vašiga veselja vam nihče ne bo odvzel.* S tim je tolažila v nar britkejši uri *Makabejska mati* svojiga sina: *Prosim te, sin, ozri se v nebesa, glej plačilo.* S tim je sebe in druge tolažil pobožni *Apolon*: rekoč: *Kaj žalujemo mi? naj žalujejo taki, ki nimajo upanja; nam je Jezus zveličanje obljubil, in ta obljuba ne goljfa.* Tam neha vse žalovanje, tam izvira in neprenehama teče studenec veselja in življenja, ker tam bomo pri Jezusu in Marii. Veseli pa kristjana, se skleniti z Jezusom že tukaj v sv. Rešnjim Telesu; veseli nas slišati od lepote Marije, ki se sveti na Jezusovi strani, kakor danica med zvezdami; okrog in okrog pa čisti mladenči in deklice, ki jih kača skušnjav nikoli ni premagala, beli kakor nedolžne jagnjeta, s palmovimi vejicami v rokah, in novo pesem pojo pred tronam Jagnjeta in Marije. Tam bodo tudi naše želje dopolnjene, in bomo spoznali, kar zdaj le v zerkalu vidimo, bomo vidili, kar si zdaj misliti ne moremo. O srečna ura, kdaj boš prišla, da nas združiš z izvoljenimi, nas popelješ k Jezusu in Marii, tje gori, kjer nji in nam nar boljši del ne bo odvzet!

3. V resnici, ravno Marija, naša mati, gori pomaga tudi nam svojim otrokam. Visoko povzdignjena je blizo Božjiga trona, pa tudi nam je blizo, ki se oziramo za njo in še popotujemo proti obljubljeni deželi. Ko je *Eliza* prerok v nebo vzet bil, je zapustil plajš

svojimu učencu Elizeju; Marija pa v nebo vzeta nam zapusti svojo ljubezin, in nas vzame pod plajš svojiga varstva, in siplje, kakor zlato solnce svoje žarke čez vesoljni svet, svojo milost čez vse Adamove otroke. Po besedah sv. Germana za Bogam nihče ni toliko storil za naše zveličanje, kakor Marija; clo tiste grešnike, pravi sv. Rihard, ki jih Božja pravica obsodi, Mariina milost reši. Zdi se mi, pravi nek učenik, kakor bi jo vidil pred Sinam in slišal, ki prosi: Nekteri so te zapustili in grešili, pa spoznajo svojo zмотo, mene prosijo, de zanje prosim: Bodi jim milostljiv in ne sodi jih po njih zasluženji!

K nji se tedej obrnite skesani grešniki; ona je pribežališe grešnikov, mati milosti; po nji je Marija Egiptovska, po nji jih je odpušenje zadobilo brez števila veliko, ki se zdaj vesele v nebesih okrog njeniga trona. Ona je kakor usmiljeni Samarijan na duši ranjene zročila svojimu Božjimu Sinu. — K nji se podajte žalostni, ki zdihujete v svojih stiskah; ona je tolažnica žalostnih. Kdo je bolj okusil grenkost življenja in skusil težo križev, kakor ona, na katero se obračajo besede sv. pisma: Velika, kakor morje, je moja žalost. To, kar je njeno serce občutilo, ni skusilo nobeno drugo človeško serce; zato ona, žalostna in usmiljena mati, vé in hoče z žalostnimi in nesrečnimi usmiljenje imeti. — K nji se obrnite nedolžni, vi še dobri otroci Božji, zvoljena čeda Jezusova, lepota sv. cerkve, veselje angelov; ona je mati nedolžna. Kje ste bolj obvarovani, kakor pod to materno obrambo? Nji se je sv. Alojzi in brez števila drugih nedolžnih zročilo, in so bili vsiga hudiga obvarvani v njenim naročji. O koliko jih stoji v nebesih okrog trona kraljice, ki se imajo za Bogam nji zahvaliti, de so bili v sredi med omadeževanim svetam tako prečudno obvarovani pred strupeno sapo pohujšanja. — K nji hitite starši, ki v težavnih, spridenih časih težko spolnujete dolžnosti za se in za svoje otroke, ter skerbno vprašujete: Kaj bo za nas, kako bomo sebe in svoje rešili? ki se polni skerbi z Marto trudite, pa bi tudi radi z Marijo nar boljši del dosegli, darujte že majhne otroke ti dobri materi, de rastejo kakor v starosti, tako v modrosti in gnadi; tudi sami v vsih okolišinah radi k nji po pomoč prihitite. *Sv. Terezija*, za sprednico zvoljena v samostanu, ključe pred Marijo položi in ji reče: *Ti si od zdaj prava gospodinja moje družbe*. To posnemajte keršanske matere

in gospodinje, de se vaše serce pri Mariinim zgledu gorečnosti navzame.

Marija pa tudi ne pozabi terdovratnih, ki so v železje hudobije in strast vkovani. O koliko jih je, ki jih nobena moč človeške zgovornosti, nobena dobrota in nobena štrafinga iz pregrešniga spanja ne prebudi, noben žark gnade teme serca ne prežene. Milo toži čez nje zato angel Božji, sv. cerkev zdihuje, skerbni pastirji svaré; pa zgubljeni ovca noče slišati glasu, zgubljeni sin se noče verniti k Očetu; o saj ti, Marija, pribežališe grešnikov, sprosi na prošnjo toliko zares spokornih, ki v družbi tvojiga serca vsak dan kličejo: *O Marija, pribežališe grešnikov, za nas Boga prosi!* sprosi na njih prošnjo pri Jezusovim sercu gnado za te v sužnosti vkljenjene, ti, ki si tolikim serce omečila, jih toliko smerti otela; tudi dans o veselim prazniku svojiga vnebovzvetja se skaži dobro mater, in jih ne pusti poginiti za vselej! — K nji se pogosto obrnimo in zatecimo vsi, ki zdihujemo v ti dolini solz in popotujemo proti obljubljeni deželi, v katero je Marija vzeta z veliko častjo; ona naj nam bo kakor oblak Izraelcam v pušavi, de nam sveti s svojimi čednostmi in nam rosi potrebnih gnad, ter nas varuje vsih zmot. O de bi nas pač lepota tvoje svetosti, o mati presveta, varovala zapeljive lepote sveta, ki kakor dim pride in zgine, in nas učila skerbeti za notranjo lepoto serca, ki ne mine in ne blede; de bi pač lepota tvojiga nebeškiga veličastva, o nebeška kraljica, pogosto za seboj obrnila iz mračne zemlje naše oči, tako dolgo, de se enkrat timu življenju zaprejo, in za drugo odprejo. Ko pa pride tista ura, takrat, o mati, ne pozabi nas, ki vsak dan kliče-mo: *Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smertni uri!* V tisti uri nas vzemi dobrotljivo v svoje materno varstvo, de tudi mi v nebeško veselje pridemo, tvoje veličastvo vidimo, in z vsimi izvoljenimi vred Jezusu čast in tebi hvalo pojemo vekomaj! Amen. Č.

Dvanajsto nedeljo po binkoštih.

„Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca.“
Luk. 10.

Nekteri nagibi Boga ljubiti.

Kristjanje Boga moramo začeti ljubiti, ljubiti ga moramo začeti vse drugači, vse bolj, kakor smo ga dozdej ljubili. Svojo dušo želimo in hočemo, svojo dušo moramo zveličati; zveličati pa se le samo tako zamoremo, če Boga res iz vsiga serca ljubimo, uči Kristus. Ne smemo več v grehu živeti, ker ravno greh nas vekomaj nesrečne stori; greha pa se le tako zamoremo prav varovati, ako res Boga ljubimo. Božji dobri in hvaležni otroci moramo biti, ker on je naš stvarnik in predobrotljivi Odrešenik; taki pa zamoremo le s tem biti, če res Boga ljubimo. O ljubezin, ljubezin Božja — ta nam je tako potrebna, de tudi že v tem življenji ne moremo mirni, nê moremo zadovoljni biti, ako Boga ne ljubimo. Ko bi mogli človeku v serce pogledati, kateri Boga ne ljubi, kako on zmiraj nekaj iše, zmiraj tuhta; pa sam ne ve prav kaj, ker mu nekaj manjka, ker mu ljubezni manjka. Pa poglejmo rajši sami sebi v serce, kako britko nam je večkrat, kako nam nekaj manjka, ker Boga zadosti ne ljubimo. Hitro bo vse boljši, hitro bo vse novo, če bomo začeli Boga z novo ljubeznijo, iz vsiga serca ljubiti. De bomo pa za to veliko dobroto in srečo, za ljubezin, bolj Boga goreče prosili, *premislimo nektere nagibe, ki nas z veliko silo in močjo budijo, Boga res ljubiti, Boga iz vsiga serca ljubiti.*

Taka je človeška natora, de le tako dolgo ima v kako reč svoje serce zamaknjeno in jo nad druge ljubi, dokler boljši ne pozna, ktera se ji njene ljubezni bolj vredna zdi in bolj priljubi mem une poprejšne. Lep se otroku zdi blišobni loš, pa le dokler rumeniga zlata ne spozna; lepe in predrage se zde divjakam svit-le steklenate ali glaževnate igrače, ker od lepših in dražjih reči

zapopadka nimajo; oko bi se nad vse radovalo nad migljajočimi zvezdami in ponočno luno, ter utegnilo misliti, de ni nič mikavnišiga v stvarjenji, ko bi ne poznalo kraljeviga solnca. Ravno tako je silno veliko ljudi zaljubljenih in popolnoma zamaknjenih v svet in v njegove mnogotere igrače in slepila, ker ne poznajo ali saj premalo poznajo neskončno lepiga Boga in njegovo neizmerno ljubeznjivost, kateri je sam na sebi naj prvi in naj močnejši nagib, de naj svoje serce od vsih posvetnih reči, ki so le kakor šumeči loš in slepivna steklenina, odvracujemo, ter k Bogu obračamo, ki je sam na sebi vsa popolnamost, zgolj svetost in lepota ter On edini vse naše ljubezni vredin. *P prvi vzrok in naj vikši nagib tedaj Boga ljubiti, je Bog sam na sebi*, ker je on nar vikši dobrot, neskončna svetost in popolnamost in torej neizmerna ljubeznjivost. „*Vzrok Boga ljubiti je Bog sam*“, pravi sv. Bernard. Angeli Boga gledajo in ljubijo že od svojiga stvarjenja sem, in niso se nasitili njegove neizrečene ljubeznjivosti, in angeli in vsi izvoljeni bodo na vse vekomaj z Božjo neskončno lepoto in ljubeznjivostjo nasitovani in napajani, in vender ta neizmerni studenec Božje lepote in ljubeznjivosti ne bo nikoli usahnil, se nikoli ne zmanjšal, temuč kolikor bolj bodo iz njegove popolnamosti vživali, toliko bolj bodo še le in še le želeli vživati. Torej piše nek učenik, de je Bog sam na sebi tako *ljubeznjiv*, ko bi se nebesa le toliko odperle, de bi z očmi trenil, de bi vsi peklenški duhovi svojo strašno jezo do Boga popustili, in neka prijazna moč bi jih v nar vikši ljubezin do Boga zamaknila. *Božja lepota* je toliko imenitna, de bi zaverženi radi neskončno veči bolečine terpel, ko bi mogli le za sam migljeje časa to neskončno lepoto gledati. On je toliko *ljubeznjiv in prijeten*, de, ko bi bilo mogoče, de bi le êna kapljica njegove ljubeznjivosti v brezno peklenko padla, bi se ta kraj zaverženih pri ti priči v raj ali paradiž spremenil. On je tako *svet*, de ga nar manjši greh bolj razžali, kot ga naj serčniši čednosti vsih svetnikov kdej razveseliti zamorejo. Njegova *vednost* je tako nezmerna, de ne more nič pozabiti, kar je bilo, mu nič neznaniga biti, kar je zdaj, se mu nič prihodnjiga ne skriti, de bi tako na tanko ne vidil, kakor de bi v ogledalu gledal. Njegova *mogočnost* je tako neobmejena, de vse, kar koli hoče, tudi lahko stori. Njegov *čas* je večnost, njegovo *življenje* nespremenljivost; njegov *prostor* nezmerna veseljnost; njegova *méra* neskončnost. Še je on tako *bogat*, de njegovo bogastvo ni-

ma kraja (Iz. 2, 7.); tako *previdin*, de je vse po meri, številu in vagi naredil (Modr. 11, 21.); tako *stanoviten*, de pri njem ni nikakoršne spremene, ne sence menjave (Jak. 1, 17.). On je tako *močen*, de zemlje težo s tremi persti derži, hribe s težilam tehta in griče z vago (Iz. 40, 12.); tako *visok* v svoji moči, de mu nihče ni enak (Job. 36, 22.). Ko bi torej posvetni sinovi in hčere mogli in hotli le nekoliko v silno bogastvo Božje lepote pogledati, o kako bi jim kmal minula vsa tista ostudna posvetna ljubezin, in njih merzlo serce bi se vnelo v ljubezni do neskončno lepiga Boga. Tako se je bilo vnelo serce uni bogoljubni duši v Aleksandrii, ki se je nekiga dne na očitnim tergu prikazala, z gorečo baklo v eni — s posodo vode v drugi roki, in je, prašana, kaj de s tem hoče? odgovorila: „s to baklo bi hotla nebesa požgati, s to vodo pekel pogasiti, de bi Boga odsihmal ne ljubili več, ne iz upanja plačila, ne iz strahu kaznovanja, temuč *zgolj in edino zavoljo Njega samiga in zavoljo njegove prečešene božje popolnamosti*“.

Silno močen nagib Boga ljubiti je ta, *ker nas je Bog poprej ljubil*, kakor nas sv. Janez opominja: „*Ljubimo Boga, ker On nas je poprej ljubil*“ (1. Jan. 4.). In še več, on nas ni le kar poprej ljubil, ko ga mi še ljubiti nismo mogli, temuč Bog nas je od vekomaj ljubil; „*z večno ljubeznijo sim te ljubil*“, nam on sam po Jeremii preroku kliče. Ali kakor sv. Alfons Ligvorjan piše: „*Spoznaj, o človek, govori Gospod, spoznaj, de sim te poprej ljubil. Ni te še bilo na svetu, tudi še sveta ni bilo, in še sim te ljubil. Moja ljubezin do tebe je večna, kakor je moje božanstvo večno; ona je ravno tako stara, kakor ljubezin, s katero samiga sebe ljubim*“. O velikost, o imenitnost in lepota ljubezni Božje do človeka! O ti večna dobrota, ki z večno ljubeznijo revniga človeka ljubiš, vnemi naše serca z žarki blage nasprotnje ljubezni! Zavoljo tega, ker nas Bog sam s toliko prečudno ljubeznijo od vekomaj ljubi, so bili nedolžni, katerih lepe čutila z greham niso bile zaterte, od te ljubezni Božje tolikanj presunjeni, de so se zavoljo Boga vsaki drugi posvetni ljubezni odpovedovali. Torej je sv. Neža, ko so ji posvetniga ženina ponujali, s toliko serčnostjo odgovorila: „*Moja ljubezin je že drugimu ljubivcu darovana, odstopite vi posvetni, in ne zanašajte se nič več na mojo ljubezin; moj Bog me je prvi ljubil; On me je od vekomaj ljubil, torej se spodobi, de Njemu darujem vse čutila svojiga serca,*

in nobeniga družiga ne ljubim kakor Njega". O kristjan, pomisli tudi ti in si k srcu vzemi, de te je tvoj Bog od vekomaj ljubil, in ti je torej lepa in blaga dolžnost, de tudi ti njega ljubiš. Kako močno že boljši otroci svoje starše ljubijo; kako se mnogi jokajo in tarnajo, kako silno žalujejo na grobu očeta ali matere, de človeku, kateri jih le vidi, serce poka; vender so nas pa naši starši le nekaj časa — morebiti komaj nekoliko let ljubili in nam dobrote skazovali: o kako terd, kako neobčutljiv in nehvaležin bi mogel tedaj človek biti, kateri bi Boga ne ljubil, ker nas Bog ni le nekaj časa, ampak od vekomaj ljubil, in ker je on nam in našim staršem oče, mati in vse.

Boga zares ljubiti, nas mora posebno tudi to nagibati, ker vidimo, de *le Bog sam nas prav popolnoma in v resnici ljubi*, in ne gleda ne na bogastvo, ne na stan, ne na lepoto in mladost, ne na drugo časno reč, kakor ljudje sploh, ampak samo na pravo znotranjo ceno, na dušno vrednost in lepoto človekovo. Ti, ki imaš premoženje in nekoliko radodarno roko, p. v pivnici do prijatlov, pomisli dobro, de nar večji del tistih, ki so davi rekli, de te ljubijo, bi se že drevi za te ne zmenilo več, ako ti kaka nesreča čez dan premoženje vzame. Staršem prav velikrat njih lastni nehvaležni otroci nočejo nič več ljubezni skazovati, ko jim starši dom in premoženje iz rok dajo, zlasti če od njih kaj več pričakovati nimajo, desiravno so starši vse življenje za nje skerbili in za nje delali; — kako zlo bi jih Bog ljubil, ko bi se bili zavoljo njega toliko trudili, kolikor so se trudili za srečo svojih otrok! Pa tudi starši do otrok pogosto le nekako mesno in počutno ljubezin imajo, ter une bolj ljubijo, kateri so bolj po njih očeh. In ti, ki te nevredni prilizovavci zavoljo telesne lepote hvalijo, te z ljubeznjivimi pa modrasovimi očmi pogledujejo, — dobro pomisli, koliko bi se oni za te zmenili, ako eno oko zgubiš, se ti noga pokazi, ali ti koze ali druga bolezin obličje zdela? In vse to se ti tudi lahko primeri, ker s timi telesnimi darovi Boga žališ! Ali ti, ki se dans v šopirnim oblačilu košatiš in družih poglede pregrešno nase vlečeš, pomisli, kdo se bo dans 20, 15, 10 . . . let več za te zmenil, če boš tudi še živel. Tako goljufljiva, tako slepivna, tako nestanovitna je posvetna in mesna ljubezin! Božja ljubezin do nas je pa, kakor dans, tako juter, tako dans 30, 80 let, je enaka in ravno tista na vekomaj, če smo je vredni. On te ljubi, imej kraljevo ali beraško palico v roki, če le Boga in

njegovo ljubezin v sercu imaš. On te ljubi, ko si v cveteči mladosti s polnimi in rudečimi lici, če ti njega ljubiš; on te ljubi pa tudi ravno tako v tvoji starosti z gerbastim obrazam, ko bi mogel tudi od vsih ljudi zaveržen, kakor nekdanj Job, na gnoji ležati. On te ljubi v zdravim telesu, pa ravno tako ljub si mu v boleznih, in tudi le z eno nogo ali z enim samim očesam, če le serce celo nje-mu daš. Bog vse brez razločka ljubi, naj bodo še tako nadložni; on gre v serce bolnikov, ki se jih ljudje še dotakniti ne upajo; in takim, ki se jih ljudje boje pod streho vzeti, on sam pod njih streho gre: „*Jest jih ljubim, kateri mene ljubijo*“, to je njegov glas. O kristjanje, že človeka bi mi ljubili in visoko spoštovali, kateri bi z vsimi brez razločka tako usmiljeno in prijazno delal; kako bi že le Boga ne? Ker tedaj vidiš, o človek! de le v Bogu vselej in vsak čas resničniga ljubivca in stanovitniga dobrotnika imaš, ali se moreš še zderževati in braniti, de bi Njega ne ljubil iz vsiga serca?

Kdo bi pa zamogel biti tako neobčutljiviga serca, de bi ga tudi to močno ne vabilo Boga ljubiti, ker *nas ljubezin stori prijatle Božje*? Če pametin človek vidi človeka, čigar govorjenje je pošteno in čigar obnašanje mu je všeč; bi se hitro rad z njim soznanil in ga pogosto želi pri sebi viditi, to je, bi ga rad imel prijatla. In kako za veliko si mnogi štejejo, ako se bolj imenitni in višjiga stanú k njim pohlevno znižajo ter hočejo z njimi kaj imeti opraviti ali jim celo svojo prijaznost ponudijo. Koliko veči bi moglo naše veselje biti, de se poniža Gospod gospodov k nam, nas pohlevno posluša, je pripravljen naš nar zvestejši prijatelj biti, in sleherniga človeka, ko bi še toliko nizek in zaničevan bil, rad med svoje prijatle sprejme in mu med njimi častitljiv sedež da. Ta ljubezin do Boga je tako močna, de *nas*, kakor sv. Peter (VI. 1, 4.) pravi, *Božje natore deležne stori*, kakor se je tudi on sam naše revšine deležniga storil. „*Ali se vam kaj maliga zdi, kraljev zet biti?*“ je rekel David, ko se je hotel z Miholo, Savelovo hčerjo zaročiti (1. kralj. 18, 23.) Ali se nam mar kaj maliga zdi, o kristjanje, Božji naj bližnji prijatli, in celo njegove natore deležni biti, de si za njegovo ljubezin tako malo prizadevamo, ktera nam vendar to visoko dobroto doseči zamore? Ali se nam res kaj tako maliga zdi, Božji prijatli biti, de se mu tako nerodno približujemo — v cerkvi pred sv. Rešnjim Telesam, ali doma v zaupljivi molitvi? Se mar tebi res kaj tako maliga zdi,

Božji prijatelj biti, o človek, de te je še prositi in ti prigovarjati treba, se k ognjišu ljubezni pri sv. Obhajilu približati, ter se od njega ogreti? Se ti kalj res kaj maliga zdi, Božji prijatelj biti, de to njegovo blago prijaznost tako zaničljivo prodaš in za ostudni greh zamenjaš, kateri ti nič dobriga ne da, ampak ti po tem noč in dan tvojo vest peklí in serce stiska in tako nesrečno večnost pripravlja? Ali ni to nespametno? Tako bi se mogel večkrat prašati, kristjan, ter se nagibati k ljubezni Božji.

K ti ljubezni do Boga nas pa ne opominja le njegova ljubezin in dobrota do nekterih ljudi, ampak veliko več *njegovo očetovo usmiljenje do vsiga človeškiga rodú.* S tem, ko nas je Bog vstvaril, je neizmerni studenec svoje ljubezni in dobrote do nas odperl, ki neprenehama teče in se nikoli ne izteče. Iz te dobrote neprenehama teče vsakdanja dobrota našiga ohranjenja in njegova neskončna skerbljivost za nas na vse strani. Ko bi te ta dobrotna skerbljivost Božja le trenutek časa zapustila, o človek! že bi bilo po tebi. Kako lahko se ti uterga žilica, in ob roko ali ob nogo si za vse življenje, ali ti svitloba oči ugasne, ti sapa zastane, te mertvud zadene in konec je tvojiga življenja. Kako dobrotljiv je On, ki te tacih nesreč varuje. Kolika je pa še le njegova dobrota, ako te pri življenji ohrani in te precej ne konča, kadar si v smertnim grehu, in ti čas pokore daje in ponuja. Kdo na svetu je tako poterpežljiv s svojimi sovražniki, kakor je usmiljeni Bog z neštevilnimi, ki njemu in njegovim svetim namenam nasprot delajo? — Ali neštevilne dobrote Božje, ki teko iz studenca našiga vstvarjenja, se zamorejo le kaj maliga omeniti, nikaikor pa ne popisati. Kako se mora naš duh razširjati, ako le malo pomislimo, koliko in kolikošnih reči je Bog zavoljo človeka vstvaril in jih zavoljo njega ohrani. „Vse je on storil, razun greha, (piše bogoljubni Ludovik Blozi. Napelj str. 91.), in vse, kar je stvaril, tudi ohrani. Ko bi ne obderžal on vsiga, kar je stvaril, bi se zopet vse v nič nazaj povernilo, ker je vse samo iz sebe nič, in le iz Boga svoj obstanek ima, od kteriga ima svoje bitje. Njegova moč seže od konca do konca, in njegova milost versti vse od angela do zadnjiga červiča; tako brez njegoviga previdnja še list s svojiga drevesa ne pade. (Modr. 8, 1.) — Štej zvezde na nebu, pesek v morji, prah zemlje, kaplje dežja, peresa ptic, luske rib, dlake žival, perje in sadje na drevji; šteje ptice, štirinožne živali, ribe, zeliša, kamnje in vse drugo, če mo-

reš . . . Kako velike so Božje dela!“ In zavoljo koga je Bog vse to stvaril, zavoljo koga vse to ohrani? ali ne zavoljo tebe, o človek! Kako ljubiš človeka, ki ti le kaj maliga da, ali njega, ki je vse to zavoljo tebe stvaril in ohrani, pa ne boš ljubil? Torej kliče David: „Kako visoke, o Gospod, so tvoje stvari; vse si modro storil. Tvoje stvarjenje me gine, in veseliti se hočem del tvojih rok“ (Ps. 91.). In sv. Duh govori po modrim Sirahu: „Ljubi ga, ki te je stvaril, iz vse duše“ (7, 32.).

Če nas pa že vse to mora globoko giniti, kaj bomo še le rekli, ako se spomnimo dobrote vsih dobrot, namreč našiga odrešenja po Sinu Božjim samim. V starih pismih se bere, da je bil hudobin, do konca spačen mladeneč. Letá je nekdaž, ves zakopan v prenezmerni hudobii, zvečer šel pod mili nebes in je jel grozovitno preklinjati, je v svoji divji togoti celo meč izlekel, ga proti nebu sukal in klical, da naj ga Bog konča, če je res Bog in če ima moč. Kaj se zgodi? Listič, bel kakor sneg, lahno z nebes doli leti in mu pade pred noge. Na njim so bile z zlatimi čerkami zapisane besede: „Miserere mei“; tako se začne 50. psalm: „Usmili se me, o Bog po svojim velikim usmiljenji!“ Iz tega je spoznal, da se ga Bog usmiliti hoče, in začudil se je ter stermel, da more Bog tako dobrotljiv biti, in da tolikimu grešniku usmiljenje ponuja. Obžalovanje grehov, upanje odpušenja, solze in ljubezen — vse ob enim je udarilo iz njegove pretresene duše. Poklekne, časti in hvali Boga zavoljo njegove nezapopadljive dobrote, — se verne domú, se z vsim sercam spreoberne in lepe živi do smerti, ki je bila ljudem spodbudljiva in njemu zveličavna. O kristjan, kar si slišal, ni kaka gola povedka, ampak je dogodba, ki se je nad vsim človeštvam godila. Mladeneč je ves človeški rod z vso silo svojih grehov in hudobij, — beli listič pa je Sin Božji, kteriga je sveti Oče nebeški pohlevno pohlevniga na svet poslal. Leta nas je rešil, nas je odkupil; zlata za nas ni dal, pa tudi dražih kamnov ne; dal je, kar ga je težej stalo: dal je svojo lastno kri! O zares in zares, „on je velike reči nad nami storil (Luk. 1, 49.), kakor priča Marija, njegova in naša Mati. Prečudna merzlota in ostudna nehvaležnost bi bila, ako bi Bogu ljubezni ne povračevali, ki nam s toliko ljubeznijo naprot hodi; sej po besedah sv. Avguština, ni prijazniši vabitve k ljubezni, kakor če kdo že z ljubeznijo naprot pride.

Posebna dobrota ljubezni Božje je tudi ta, da ona madeže

greha poprejšnjega življenja zbrisuje, kar nas mora na vso moč spodbudovati, da začnimo Boga prav serčno ljubiti. Kdor je Boga hudo žalil, se je pa jel kesati in se pokori, je njegova duša še zmiraj nekako podobna drevesu, katero ima polno marog, gerč, izraskov, zaraskov in obraskov, tako da te reči na podobi spokorjene duše nekake skaze delajo. Če pa človek prosi od Boga daru svete ljubezni, in si močno prizadeva z ognjem goreče ljubezni svojiga Stvarnika ljubiti, ki ga je popred nehvaležno žalil, mu ljubezin Božja take nasledke grehov in njih ostanke in sledi vedno bolj in bolj zlikuje, briše in poravnava, kakor da bi hladivno mazilo pritisnil na rano, katero jo tako sceli, da je komaj več spoznati, kje de je bila. Zavoljo tega je tudi spokorni David priserčno Boga prosil: „*Operi me še bolj in bolj moje krivice, in očisti me moje pregrehe*“. (Ps. 50, 3.) — Bila je ženska ob Kristusovim času, ki je bila sploh znana kakor grešnica; začela pa je misliti, da je tako življenje sramotno pred ljudmi in pregrešno pred svetim Bogom. Serce jo je jelo tako boleti, da ni vedila, kako in kam. Ko je tako v se šla, si je nekako mislila: Kdo vé, morebiti bi se pa uni prečudni Gospod tudi mene usmilil, ki je že toliko bolnih in nesrečnih ozdravil, desiravno so bili med njimi zlo hudobni, katerim je tudi grehe odpustil? Ni se sramovala, ne anala, ne bala, desiravno je čudodelni Gospod v imenitni družini bil. Naravnost k njemu je šla, pred-nj pokleknila, mu začela noge kuševati in britke solze prelivati. Gospod pa jo je pogledal, in ji rekel: „*Pojdi v miru, tvoji grehi so ti odpušeni!*“ Povedal je pa tudi Jezus, zakaj de ji je tako hitro in koliko de ji je odpustil, rekoč: „*Veliko ji je odpušeniga, ker je veliko ljubila*“. (Luk. 7, 47.) Kako močno de je ta spokornica Zveličarja res ljubila, je pokazala s tem, da je po njegovim vnebohodu v pušavo šla, in je celih 30 let v mračnih in hladnih duplinah prebivala, pa ves stud in hlad divjiga pečevja njene vroče ljubezni ni mogel ohladiti. Prijazin ji je bil pa Bog zavoljo silne ljubezni, kakor je v zgodbah pisano, toliko, da so jo vsak dan angeli kviško vzdignili, ter je nebeško petje poslušala. Ime ji je bilo Marija Magdalena.

Take in enake reči naj te nagibajo, o kristjan, Boga zares ljubiti, ga ljubiti iz vsiga serca in iz vsih svojih moči. Vsih nagibov Boga ljubiti, pa nam ni mogoče naštet, ker vse, kar smo in kar vidimo in slišimo, so nagibi ljubezni Božje, in ker so ti

nagibi neštivilni in nezmerni, kakor je Bog sam nezmerin. Iz tega, kolikor je rečeno, zamoreš skleniti do uniga, kar ni rečeno, premišljuj in preudarjaj vse s hvaležnim srcam, in vse reči ti bodo nagibi k vedno veči in še le veči ljubezni Božji. Iz tega namena vas opomnim še besed sv. Bernarda, kateri pravi: „*Ako tistiga ljubimo, kateri nam dobro stori, kaj da, v potrebi pomagaj, za nas nevarnost prestopi; kako moramo še le Njega ljubiti, v katerim živimo, se gibljemo in smo, ki nam je vse dal, kar smo in kar imamo, ki nam je angele v stražo, solnce, mesec in zvezde v razsvitljava, zemljo v stanovanje, življe (elemente), zeli in živali v našo potrebo, korist, živež, veselje dodelil; ki nas vedno ohrani, de se v poprejšni nič ne povernemo; nas hudiga varuje; ki se ni le kar v nevarnost življenja za nas podal, temuč je tudi naj britkejši in naj sramotniši smert za nas prestal! Ki nam poslednjič vse naše greha odpuša, vse naše slabosti ozdravlja, naše življenje smerti oteva in nas z milostjo in usmiljenjem venča?*“ O človeška duša, ljubi tako dobrotljiviga, tako usmiljeniga Boga, ljubi ga nar bolj zavoljo njega samiga in zavoljo njegove nezmerne popolnamosti, ljubi ga zavoljo vsih naštetih nagibov in zavoljo vsih imenovanih in neimenovanih dobrot in vzrokov, in toži tudi ti z nekim učenikom, de si ga dosihmal premalo ljubila, rekoč: „*Tecite solze, oglasite se zdihljeji, žalost naj mi napolnuje serce: nar vikši dobrote nisim ljubil! neskončne ljubeznjivosti nisim ljubil!*“ Ljubim te, o Bog! želim te ljubiti; daj mi moč in milost, de te bom res ljubil ter z močjo ljubezni vso tvojo postavo spolnoval! Amen. J.

Trinajsto nedeljo po binkoštih.

„Pojdite, in skažite se duhovnam“. Luk. 17, 14.

Obilna korist vredne spovedi.

IVed nar hujšimi nadlogami jutrovih krajev je bila gotovo strašna gobova bolezen. Kri se je človeku spridila, vsa koža je bila v eni hrasti, udje so začeli pri živim životu gnjiti in odpa-

dati; zavolj silniga smradu in nalezljivosti te bolezni se je mogel od ljudi ločiti in v samotnih krajih z drugimi gobovimi živeti, in malo, malo upanja je bilo, de bi kdaj ozdravel. Ako je pa kdo ozdravel, se je mogel po Mojzesovi postavi duhovnim skazati, de so ga zdraviga spoznali in mu spet dovolili med drugimi ljudmi živeti. Deset takih nesrečnih siromakov opomni današnji sv. Evangelji, ki so od vsih ločeni in zapušeni zastonj pomoči iskali in želeli. Še v Jezusa, od čigar dobrote in mogočnosti so že tako prečudne reči slišali, so zaupali, in ko je v neko vas šel, so od deleč stoje klicali: *Jezus, Sin Davidov, usmili se nas!* In glej njih zaupanje ni bilo prazno, njih prošnja ni bila zastonj. S svojo vsigamogočnostjo jih ozdravi njih ostudne bolezni, in jim le to naroči, kar je postava zapovedovala, rekoč: *Pojdite, in skazite se duhovnam.*

Huda gobova bolezen je podoba greha, ki je za dušo ravno tako nagnjusen, škodljiv, nalezljiv, kakor gobova bolezen za telo. O de bi pač vsi, ki so oskrunjeni z žalostno dušno boleznijo, z greham, tudi po zgledu evangeljskih mož z zaupanjem v Jezusovo usmiljenje klicali: *Jezus, Sin Davidov, ki si zato na zemljo prišel in terpel, de bi nas greha rešil, usmili se nas; nikjer ni pomoči za nas, kakor le pri tebi, zato hočemo neprenehama klicati: Jezus, Sin Davidov, usmili se nas!* In tudi nje bi usmiljeni Jezus zavernil na duhovne nove zaveze, rekoč: *Pojdite in skazite se duhovnam; zakaj duhovnam nove zaveze je Jezus oblast dal, dušnih bolezni ozdravljati ali grehe odpušati, ko jim po svojim vstajenji reče: Kterim bote grehe odpustili, so jim odpušeni, katerim jih bote zaderžali, so jim zaderžani.* O prečudna dobrota in oblast, ktero je Jezus s tim svoji cerkvi dal, in zapustil! Pa žalostno je, de kristjani za dušo neradi to store, kar so evangeljski gobovi za telo storili; oni so saj šli in so bili očišeni, desiravno so za dobroto nehvaležni ostali. Kristjanam se pa še toži iti in se skazati, se obtožiti pri spovedi svojih grehov, ter se nočejo vdeležiti velike dobrote in milosti, ki je vsim pripravljena in se vsim ponuja. De bi vam to veliko in potrebno dobroto bolj na serce položil, hočemo nekoliko pomisliti *obilno korist vredne spovedi.* — O Jezus, ki si človeško serce in slabost nar bolj poznal, in nam zato tako pripravno pomoč zapustil, daj vsim vernim spoznati dobroto in potrebo te tvoje naprave, de radi in pripravljene zdravja za svoje duše išejo!

Kako žalostin in nesrečin je za človeka grešni stan, v kteriga se dostikrat tako lahkomišljeno proda; kako bitko mora biti grešniku pri sercu, ko se enkrat svoje nesreče zave in spozna, kaj je zgubil in kaj zaslužil. Deleč od očetove hiše začne premišljevat, izgubljeni sin svoj solza vredni stan, med nesnažno živino sam veliko pomanjkanje terpi. Tako in še hujši je grešnik ločen od Njega, po kterim je vse prejel in z njim vse zgubil. Ob Babilonskih potokih so Izraelci v sužnosti sedeli in jokali, ko so se Jeruzalema spomnili. Še v hujši sužnosti zdihuje grešnik, ko se spomni nebeškiga Jeruzalema, do kteriga je pravico zgubil. Silno ranjen in na pol mertev je ležal ubogi popotnik na poti proti Jerihi v lastni kervi, in po pomoči zdihoval in pričakoval usmiljenja. Še hujši ranjen na duši je grešnik, in zdihuje po usmiljenji, kakor nekdanj David: „*Usmili se me, o Gospod, ker sim slab; ozdravi me, o Gospod, ker moje kosti so pretresene, in moja duša je močno prestrašena! Oberni se k meni, o Gospod, in reši mojo dušo; pomagaj mi zavoljo svojiga usmiljenja*“. Tako vpije grešnik iz globočine, ali pa dobi gotov odgovor nazaj? Roke steguje za pomoč, ali ga pa kdo poprime in mu pomaga? Vse kesanje in poboljšanje, vsi sklepi in dobre dela mu ne dajo nobene gotovosti, de je svojih dušnih ran ozdravel in poprešnje pravice spet zadobil. — V Jeruzalemu je bil potok, h kterimu je v časih prišel angel Gospodov, Božja vsigamogočna moč, in je vodo zaganjal semtertje; kdor je takrat v potok prišel, je ozdravel vsaktere bolezni. O kako dobro bi bilo, ko bi mi za dušo imeli tak potok v sv. cerkvi, kjer bi vsak ozdraveti zamogel od svoje dušne bolezni, svojih grehov. In glej, ta prečudni potok je Jezus zares v svoji cerkvi za grešnike zapustil, potok, ne poln vode, ampak Kristusove kervi, kjer ne ozdravlja angel, ampak Sin Božji sam. Spoved je čudodelni potok, ki ozdravi ranjeno dušo, in očisti ostudne bolezni, ter ji novo moč dodeli, se hudiga varovati in v dobrim rasti. Pomislimo to nekoliko bolj natanko.

1. Pri spovedi zadobiš *odpušenje grehov*, vsih, še tako ostudnih. Kako omadeževana je bila z greham lepa podoba Božja, človeška duša, de se ne more spoznati memo poprešnje lepote, *otemnelo je*, kakor prerok toži, *otemnelo je zlato, spremeni se je nar lepši barva!* Kako nezmerniga zadolženja je duša kriva postala; ko bi tudi vso večnost žalovala, ni v stanu storjeniga dolga sama popraviti. Veliko je zadolžil nezvesti hlapec v

sv. evangeliu, in je usmiljenja in poterpežljivosti prosil, pa uslišanja vredin ni bil, in zato je bil veržen v vnanje teme. Še več je zadolžil človek pred Bogom z greham, in še hujši teme ga čakajo zavoljo neporavnanih dolga. Pa glej, te ostudnosti in tega dolga te reši vredna spoved. Kakor je nekdanj Jezus, ko je vidil skesano serce grešnikovo, rekel: *Zaupaj, tvoji grehi so ti odpušeni*, tako spovednik v Jezusovim imenu in po njegovim povelji govori: *Jest te odvežem od tvojih grehov*; . . pojdi v miru, odpušeni so ti tvoji grehi. *Ako se spovemo svojih grehov, je Bog zvest in pravičen, nam jih odpustiti*. Kakor je oče odpustil zgubljenimu sinu, ki je spoznal: *Oče grešil sim*, tako odpusti tudi nebeški Oče ves dolg vsim, ki ga skesano spoznajo. *Vse naše hudobije*, pravi že prerok Miheja, *bo odvezel, in jih v globočino morja vergel*. *Vsij njegovih pregreh*, pravi Gospod sam po Ezehielu, *ki jih je storil, se ne bom spomnil*. Kolikorkrat tedej opraviš vredno spoved, umiješ svojo omadeževano dušo v dragi kervi Kristusovi, in jo rešiš iz hude sužnosti satanove; nebeški Oče sprejme spet najdeniga sina z rokami milosti, in mu ves dolg odpusti. Kdo ne bo hitel k timu dobrimu Očetu? kdo se bo mudil se znebiti takih zlegov?

2. Namesti ostudniga greha pa pride v serce spokornikovo posvečujoča gnada Božja, nar lepši, nar dražji zaklad, ki se pod solncem znajde. Oče zgubljenimu sinu ne odpusti samo dolga temuč tudi reče služabnikom: *Prinesite nar boljši oblačilo in mu ga oblecite; denite mu perstan na njegove roke, in čevlje na njegove noge*. To novo oblačilo je podoba gnade Božje, ki jo človek po vredni spovedi od Boga prejme. Ta gnada je svatovsko oblačilo za nebeško ženitvanje, ona stori dušo nevesto nebeški-ga ženina, jo stori tempel sv. Duha, prebivališče trojediniga Boga; ta gnada jo obdaja z nebeško svitlobo, in jo dela angelam in zvoljenim podobno; ta gnada ji dodeli, kar ji vsi posvetni zakladi namestiti ne morejo. Vsa pozemeljska lepota in modrost, vse bogastvo in veličastvo kraljev in cesarjev ni toliko vredno, kakor le žark posvečujoče gnade Božje. *O de bi spoznal ta dar Božji*, ti rečem z besedami Jezusovimi do Samarijanke, *de bi spoznal to nezmerno dobroto in lepoto gnade Božje*, ali bi ne privošil svoji neumerjoči duši te nebeške lepote, ali bi ne iskal skerbno z evangelijskim možem tega skrivnostniga zaklada?

3. Ko si pri spovedi v Božjim imenu greha odvezan, zado-

biš spet *mir* za svoje ranjeno serce, pokoj za svojo vest. Ni hujši reči, kakor nepokojna vest, ki človeka moti noč in dan, spremlje ga v samoto, ne more se je znebiti v družini, ne zadušiti njeniga glasu v posvetnih rečeh; kakor červ mu neprenehama grize oserčje. Nepokoj vesti pa zvirá iz grehá. Vedna in večna resnica so Gospodove besede po preroku: *Za grešnika ni miru*. Kakor velik dolžnik zavolj skerbi nima pokoja in še spati ne more, tako greh kakor težek kamen leži na sercu grešnikovim, dokler ga v spovedi ne odloži. Kakor otekljina ne jenja boleti, dokler se ne predere, in vse ne izteče; tako za dušo ni miru, dokler se ne razodene. Zato kliče že spokorni David: *Gorje meni, de sim molčal! Vse moje kosti so vsakdanjiga jokanja oslabele. Ker je tvoja roka noč in dan nad menoj teška bila, sim se v svoji težavi noč in dan sem ter tje obračal, ker me je tern bodel. Tedej sim tebi svojo pregreho spoznal, in svoje krivice nisim zakrival. Rekel sim: Jest hočem sam čez se svoje krivice spoznati, in ti si meni hudobijo mojiga greha odpustil*⁴. Tako tudi nam le skesano obtoženje mir vesti spet zadobi. Vredna spoved nam je s Kristusovo kervjo podpisano spričevanje, de nam je pri Bogu dolg odpušen; v resnični spovedi grešnik iz sebe verže strupeno otekljino ostudniga greha. Po vredni spovedi grešnik zasliši v Kristusovim imenu izrečene tolažbe polne besede: *Pojdi v miru, tvoji grehi so ti odpušeni!* O tolažbe polne besede, ki so kakor hladno zdravilo za dušno rano, ker se grešnik vidi rešeniga od tega, kar mu je bilo tako strašno, vidi pridobljeno to, po komur je toliko zdihoval. Za pričo tega vzamem vse, ki ste v grehu bili, in ste se skesano in odkritoserčno spovedali; ali vam ni bilo prečudno polajšano pri sercu, ali niste občutili miru, kteriga bi za nobeno reč zameniti ne bili hotli? Zares, kristjan, ako si želiš notranjiga miru, ki ti je za tvojo srečo toliko potrebin, verjemi, de ga nikjer najdel ne boš, kakor le v vredni, resnični spovedi.

4. Zraven do zdaj rečeniga je pa spoved že tudi sama na sebi nar boljši pripomoček za spreobrnjenje. Ona je nar boljši sredstvo za *spoznanje samiga sebe*, in to spoznanje je prva in pglavitna pogoja spreobrnjenja. Dokler ne spoznaš, kako in v čem si grešil, dokler sebe drugač sodiš, kakor si v resnici, se nikakor na pravo vižo spreobrnjenja poprijel ne boš. Spoved pa je dušno zerkalo, v kterim se duša ogleduje, in madeže vidi, ki jih na sebi ima. Vse kota svojiga serca človek preiše, in vse

svoje misli, besede in dela presodi; vse tudi skrivne namene si mora odkriti, de more razločiti število in okolišine svojih grehov; kakor bolnik vse svoje rane natanko odkrije, de bo bolj gotovo primerno zdravilo zadobil. In ko bi ga imela pri tim preiskovanji lastna ljubezen slepiti, bo s spovednikovo pomočjo, ki že bolj pozna človeško serce, vsa megla samosvoje ljubezni pregnana, zagrinjalo praznih zgovorov bo odmaknjeno, in modra roka dušniga zdravnika bo vse rane lepo odkrila. Kolikor bolj bo pa bolezen bolniku in zdravniku znana, toliko ložej bo obema vkup za zdravje skerbeti. Že modri ajdje so čez vse cenili to: *Spoznaj sam sebe*, pa ključa niso poznali k ti skrivnosti; tega da le v keršanski veri čista spoved.

5. Kakor k spoznanju sebe tako pa tudi k pravi *grevengi* vredna spoved veliko pripomore. Ko je imenitni in mogočni Tamerlan, ki je pol sveta strahoval, v zerkalu zagledal svoje gerdo obličje, se je sam čez se zjokal rekoč: O de sim pač jest, mogočni oblastnik, tako gerdiga obraza! Grešnik pa vidi v spovedi odperte bukve tolikiga dolga, odkrite vidi rane svoje duše, Božjo podobo vidi tako ostudno omadeževano, in če se spomni lepote, ki jo je pred greham imela, se mu v serce vžali, de je za svojo edino, drago dušo tako malo skerbil, de ji je svitlo oblačilo tako po nemarnim omadeževal in zapravlil. In ko mu zraven še spovednik ostudnost greha živo popisuje, sodbo in večnost resnobno razlaga, ko ga tako dobriga, pa lahkomišljeno zapušeni ga nebeškiga Očeta spomni, ko mu Kristusovo ljubezen in terpljenje pred oči stavi: o kako bi vse to in enako ne omečilo do britkih solza tudi terdiga serca? kako bi grešnika ne pretreslo, in mu studa nad greham in terdniga sklepa poboljšanja ne obudilo? Le sku-si, kristjan, in boš poterdil to resnico.

6. Zraven tega je spoved nar pripravniši pot, vsakimu po potrebi *pripravne nauke, svarila in svete dati*. Kak razloček je med ljudmi in njih dušnim stanam! Temu se vse velik greh zdi, in je maloserčin, obupljiv; drugi za vse nič ne mara, in je prederzin, in širokovestin. Uni ima v svoji sumljivosti za greh, kar celo greh ni; ta v svoji nevednosti in spridenosti marsikaj nima za greh, kar vender vera in pamet prepovedujete. V pridigah in naukih se od vsiga tega le bolj sploh zamore govoriti. Pri spovedi pa spovednik iše vsim vse postati; maloserčne opominja s tolažljivo besedo k zaupanju; bolj resnobno svari prederzne in lah-

komišljene; ojstro žuga terdovratnim in nespokornim; kakor otroke — nevedne priprosto podučuje, spretno razločuje bolj podučeni njih dvome, slehernimu daje in priporoča pomočke, ki so primerjeni vnanjim okolišninam in notranjemu dušnemu stanu; in to tolikanj ložej zamore, kolikor bolj se grešnik razodene in tudi notranje skrite rane odkrije. — Grešnik sam je pa tudi vse bolj pripravljen, sprejeti dobre nauke in svarila, kakor sicer, ter vse bolj na se oberne, kakor pri pridigah in naukah; in pri spovedi vtisnjeni nauk se mu globoko serca prime, in ga hudiga obvaruje.

7. Iz tega se vidi nova, silno velika korist spovedi, ker namreč veliko *hudiga odverne, jih veliko greha obvaruje*. Spovednik z vsim trudem ne le terdovratne meči, sovražne spravlja, lene spodbudva, temuč že tudi naprej svari mlade pred zapeljivostjo, opravičene opominja k stanovitnosti, nevednim kaže pravo pot, vsim iše strah Božji v serce vsaditi, in tako že misli posveti, in slabe želje odžene, hude naklepe v nič stori že tam, kamur nobena deželjska moč seči ne more, in hudo že v kalu zaduši. Skušnja uči, kako močna berzda zoper hudo je vredna spoved in koliko jih hudiga obvaruje. Človek je od zunaj in znotraj od nevarnih skušnjav obdan. Ako se sam na se zanese, mu skorej ne bo mogoče, se hudobnemu duhu stanovitno braniti. Brez dobriga in močniga orožja se nar boljši vojšak ne bo doigo sovražniku branil. Gnada in nauk, ki ju je pri spovedi prejel, sta pa nar boljši orožje za kristjana, ker prideta od Boga. To je tisto „*orožje Božje, s katerim zamoremo zoperstati vsimu zapeljevanju hudobniga duha, s katerim zamoremo premagati v hudim dnevu, in v vsih rečeh popolnoma stati*“. Koliko nedolžnim je bila spoved kakor vidni angel varh, ki jih je zapeljivosti obvarval! koliko jih je peljala iz slabe navade v gotovo zavetje! koliko jih je spodbudila k vojskovanju in zmagi do konca! Vprašajmo to izvoljene, in nam bodo poterdili, de jih je spoved posebno močno greha varovala.

Ne bom še dalje razkladal, kako spoved tudi v ponižnosti vadi, kako človeka k zvestobi in spolnovanji dolžnost spodbuda, kako tudi k občni varnosti veliko pripomore. Saj so vse te in enake koristi spovedi še celo krivoverci in neverniki spoznali, in so to napravo katoliške cerkve kakor silno koristno hvalili in povzdigovali. Opomnim le še besede Rimskiga Katekizma, ki po pravici govori: „*Kar koli je ob tim času še svetosti, pobožnosti,*

in vere po Božji milosti v keršanski cerkvi ohranjene, je veči del spovedi pripisati, tako, de ni čuda, če si je sovražnik človeški-ga rodu z vso močjo prizadeval, ta tabor keršanske čednosti podreti“.

O pač zares dobra, koristna in sveta naprava je spoved, in hvala, tavžentkrat hvala Jezusu zato, de je to nam tako potrebno in primerjeno napravo za nas v svoji cerkvi zapustil! Ko bi nam bil on še tako ojstre pogodbe postavil za spravo in odpušenje, ko bi bil tudi zapovedal očitno pred vsimi ljudmi se grehov obtožiti, bi mogli pripravljene biti, de le spet milost zadobimo in se pogubljenja rešimo: koliko bolj zaželena nam mora biti ta naprava, ker je zapovedano razodeti svoje slabosti le na skrivnim skušenimu možu, prijatlu, ki nam je kakor vidni angel varh na poti zveličanja. Ko je Naman čez prerokovo povelje, se sedemkrat v reki Jordanu umiti, nejevoljin bil, mu služabnik reče: *Oče, ko bi bil prerok kako veliko reč zapovedal, bi jo bil mogel storiti; kolikanj bolj zdaj, ko ti je le rekel: umij se, ter boš očišen“.* To naj bo, o grešnik, tudi tebi rečeno. Ko bi bil Gospod ojstro očitno pokoro skoz vse življenje zapovedal, bi mogel z veseljem pripravljen biti, de bi se greha rešil, in pogubljenju odšel, kolikanj bolj zdaj, ko ti le reče: *Pojdi in skaši se duhovnim, razodeni jim svoje grehe, in vse ti bo odpušeno.* Spoznajte to, grešniki, ki ste ranjeni do smerti, pa se vas vender svarjenje tako malo prime; le tam je zdravilo, kamor vas Jezus sam zaverne, tam bo tudi bolj omečeno sicer terdo serce, in seme besede Božje bo z roso gnade Božje omečano. In kakor je Jezus roko stegnil, se goboviga dotaknil, in rekel: *Hočem, bodi čist, in na enkrat je bil očišen svoje bolezn, tako bodo vas očistile besede spovednikove.* Spoznajte to, nedolžni, ki ste skerbni med spridenim svetam svojo nedolžnost ohraniti, in poslužite se lahke in tako koristne naprave. Spoznajmo to vsi, mladi in stari, *ker v velikih rečeh se vsi pregrešimo* in smo v nevarnosti, se še bolj pregrešiti; za pretečeno in prihodnje najdemo tam zdravilo in moč. Nikar praznih zgovorov ne išimo, de namreč ne utegnemo, ali se sramujemo. Vsi naši zgovori, naj pridejo iz zanikernosti ali iz nevednosti, so prazni, kakor senca, ktere se ustrašimo, in bodo zginili pred sodbo Gospodovo, kakor prah na vetru, mi pa bomo ostali kakor suhe drevesa brez sadu, in sojeni bomo iz lastnih ust, ko smo vedili in verovali, pa storiti nismo hotli, ko nam je

bil studenec priporočen, pa se nam iz njega zajemati, se v njim očiševati ni poljubilo. Vse take zgovore in težave nam kaže le peklenški skušnjavec, ki je sovražnik vsiga dobriga in nas s tim iše pogubiti, de nas od potrebne pomoči odvrtačuje. Kakor je sovražni Holofernes prebivavcam mesta Betulije studence zaperl, de bi jih pri pomanjkanji potrebne vode popred v svojo oblast dobil, tako nas hudobni duh odvrtačuje od studenca očiševanja, de de bi nas delj v svoji oblasti imel ali nas popred v svojo sužnost spravil.

Zato, ljubi kristjan, ne daj se motiti in zaderževati; pomisli veliko korist in dobroto vredne spovedi, in po Jezusovim povelji *pojdi in skaži se duhovnu*. Nezmerni zakladi Božje milosti ti bodo dotekali, ako s skesanim sercam prideš in spoznaš: *Oče, grešil sim, bodi meni ubogimu grešniku milostljiv!* Pridi pogosto in rad, se grehov očistit, se gobove boleznj ozdravit, in vse drugač bo tvoj dušni stan memo poprešnjiga; kakor hvaležni očišeni Samarjan boš Gospoda hvalil in z Davidam klical: *Hvalite Gospoda, ker on je dobrotljiv in njegovo usmiljenje terpi vekomaj*. Prvoši svoji revni duši to srečo, stori to veselje angelam v nebesih, in svojimu dobrimu pastirju Jezusu. Veselo h koncu življenja poročes s sv. Petram Alkantarskim: *O srečna pokora, ki mi je zaslužila toliko veselje in čast!* Amen. Č.

njim
e le
tim
je
erl,
do-
de
nost

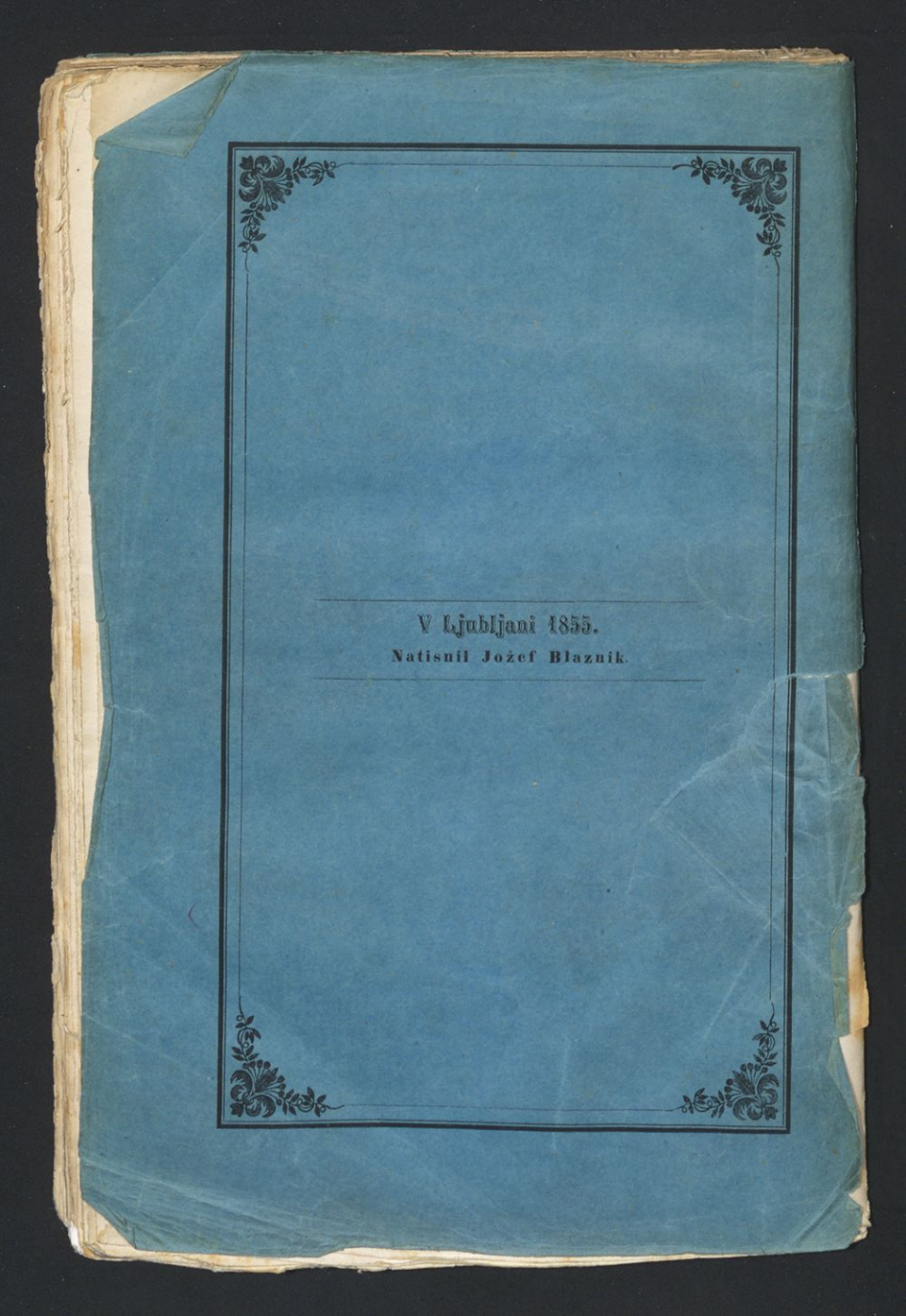
isli
elji
ti
re-
in
gač
sa-
da,
er-
ih,
o-
a-

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

C08155 #

00000320701

V Ljubljani 1855.

Natisnil Jožef Blaznik.